

**Erityisvarhaiskasvatuksen toimintakertomus
Hangossa 2023- 2024**

Johdanto

Koska jokaisella lapsella on oikeus saada tukea silloin kun tuen tarve ilmenee, on sitä annettava viivytyksettä. Tuen muoto voi olla pedagoginen, rakenteellinen tai hoidollinen. Tukea annetaan lyhyemmän tai pidemmän jakson ajan ja tuen riittävyttä ja toteutumista arvioidaan säännöllisesti. Tuen tasot ovat yleinen, tehostettu ja erityinen tuki. Hangossa ja Lappohjassa toimii tällä hetkellä yhteensä 5 päiväkotia ja 4 perhepäivähoitajaa. Lapset ovat olleet iältään 1-6 vuotiaita. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on tehnyt tiivistä yhteistyötä Hangon ja Lappohjan päiväkodeissa sekä perhepäivähoidossa olevien lasten ja henkilökunnan kanssa. Lapsille annettua tukea on suunniteltu yhdessä henkilökunnan ja vanhempien tai huoltajien kanssa ja erityisopettaja on ohjeistanut henkilökuntaa tuen antamisessa, tuen kestossa ja arvioinnissa.

Tavoitteet

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on edistää jokaisen lapsen tasaista kasvua, kehitystä ja oppimista. Varhainen ja yksilöllisesti sovitettu, lapsen tarpeita vastaava tuki, edistää lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Tuki pyritään järjestämään lapsen vahvuuksien ja tarpeiden mukaisesti, huomioiden lapsen ikää ja yksilöllistä kehitystä.

Erityisopettaja on yhteistyössä henkilökunnan kanssa työskennellyt enemmän tukea tarvitsevien lasten kanssa, useimmiten tehostetun tuen tai erityisen tuen lasten kanssa. Useimmissa päiväkotiryhmissä on myös ollut resurssihenkilöitä, jotka ovat pystyneet tukemaan lapsia lyhyemmän ajan tai säännöllisemmin. Perusopetuksen erityisopettajat ovat vastanneet esikoululaisten tuesta.

Painopistealueet

Kielenkehityksen tukeminen on ollut erityisvarhaiskasvatuksen tärkeimpiä painopistealueita suomen- ja ruotsinkielisillä lapsilla Hangossa ja Lappohjassa jo useamman vuoden ajan. Syys- ja kevätlukukaudella kartoitettiin 3- ja 4-vuotiaita, useimmiten kaksikielisiä tai monikielisiä

lapsia Kettu- menetelmällä. Myös 5-vuotiaita on kartoitettu tarvittaessa. Koulunkypsyyskartoituksia tehtiin kaikille 6-vuotiaille esikoululaisille tammikuussa 2024.

Henkilöstön kehittäminen

Koska erityisopettaja työskentelee yksin, on äärimmäisen tärkeää olla aktiivinen ja päivittää ammattitaitoaan, jotta pysyy mukana alan kehityksessä ja muutoksissa. Tämä on ollut mahdollista etäopetuksen ja lyhyempien webinaareiden avulla. Erityisopettaja on osallistunut useisiin ilmaisiin webinaareihin ja lyhyempiin koulutuksiin lukuvuotena 2023–2024.

- 7.9.2023 *Tiimityöskentelystä voimavaraa kasvatukseen, Liisa Ahonen*
- 20.9.2023 *VIPU verkosto webinaari / Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri*
- 6.10.2023 *Att undervisa barn med språkstörning i förskolan / SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten)*
- 10.10.2023 *Jämställdhets- och likabehandlingsplanering inom småbarnspedagogiken: Hur stöda och bemöta barn med eller med drag av neuropsykiatriska funktionsvariationer / Folkhälsan*
- 27.11.2023 *Vaativan monialaisen tuen yhteistyön webinaari / AVI*
- 23.1.2024 *Webbutbildning i Widgit Online - inriktning förskola / Symbolbruket*
- 12.02.2024 *Infostund om Widgit Online – för längre hunna (virtuellt) / Folkhälsan*
- 15.02.2024 *Språk-, kultur- och åskådningsmedveten småbarnspedagogik. Svenska enheten för bildningsväsendet / AVI*
- 14.03.2024 *Fun Friends ledarutbildning del 1 / Aseman lapset*
- 20.03.2024 *Hur kan vi stöda och tala om kropp, gränser och sexualitet med barn inom småbarnspedagogiken? / Folkhälsan*
- 21.03.2024 *Fun Friends ledarutbildning del 2 / Aseman lapset*
- 18.04.2024 *Att som specialpedagog stödja kring barn i samspelssvårigheter i förskolan, del 1 / Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM Fortbildning*
- 29.04.2024 *Lapsen oikeudellinen asema ja oikeuksien toteuttamisen edistäminen varhaiskasvatuksessa / AVI*
- 13.05.2024 *Nepsy medveten småbarnspedagogik- webinar / Toisintekijät*
- 16.05.2024 *Att som specialpedagog stödja kring barn i samspelssvårigheter i förskolan, del 2 / Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM Fortbildning*
- 3.6.2024 *Petteri Mikkosen luento Hanko pohjoisen päiväkodissa*
- 7.6.2024 *Västra Nylands familjecentralers gemensamma seminarium i Karis*

Erityisopettaja saa työnohjausta noin kerran kuukaudessa. Työnohjaus alkoi keväällä 2020 ja jatkuu edelleen.

Yhteistyö

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja osallistui syyslukukaudella useampaan vanhempainkokoukseen Hangon ja Lappohjan päiväkodeissa. Vuoden aikana on myös järjestetty useita moniammatillisia yhteistyökokouksia yhdessä huoltajien, henkilökunnan ja eri yhteistyökumppaneiden kanssa. Jokaisessa päiväkotiyksikössä on järjestetty varhaiskasvatuksen laajennettu yhteistyökokous, joihin ovat osallistuneet lasten neuvolan henkilökunta, varhaiskasvatuksen perhetyöntekijä, varhaiskasvatuksen opettaja, päiväkodin johtaja sekä varhaiskasvatuksen erityisopettaja. Esikouluille on järjestetty oppilashuoltokokouksia elokuussa, lokakuussa ja tammikuussa. Lukukauden 2023-2024 arviointikokous pidettiin toukokuun lopussa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on myös osallistunut verkostotapaamisiin Raaseporin, Insoon, Siuntion, Lohjan, Kirkkonummen ja Espoon erityisopettajien kanssa. Erityisopettaja on myös vierailut säännöllisesti avoimessa päiväkodissa Pikku-Lillanissa.

Yhteistyökumppanit lukuvuotena 2023-2024 ovat muun muassa olleet:

- *päiväkotien ja perhepäivähoidon henkilökunta*
- *varhaiskasvatuksen asiantuntija*
- *varhaiskasvatuksen perhetyöntekijä*
- *puheterapeutit, toimintaterapeutit ja fysioterapeutit*
- *Länsi Uudenmaan hyvinvointi alueen psykologit ja puheterapeutit*
- *Hangon esikoulun psykologi ja kuraattorit*
- *ohjaajat Etevesta, Kårkullasta ja Valterista*
- *lasten neuvola*
- *lasten ja nuorten vastaanotto*
- *perhekeskus Purje Lohjalla*
- *avoin päiväkotikoti Pikku-Lilla*
- *varhaiskasvatuksen digivastaava*
- *peruskoulun erityisopettajat*
- *lasten vanhemmat ja huoltajat*
- *varhaiskasvatuksen erityisopettajia Länsi Uudeltamaalta*

Muuta

Työ varhaiskasvatuksen kiertävänä ja konsultoivana erityisopettajana on monesti melko moniulotteista. Työ käsittää muun muassa varhaiskasvatuksen henkilökunnan ohjeistamista, tuen suunnittelua yksittäisille lapsille sekä ryhmätilanteisiin. Työkuvaan kuuluu myös tuen antaminen tehostetulla ja erityisellä tuella oleville lapsille. Yhteistyö perheiden ja huoltajien kanssa kuuluu myös osana työnkuvaan, sekä moniammatillisten kokousten järjestäminen ja yhteistyö eri terapeuttien kanssa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja kirjoittaa myös lausuntoja, esimerkiksi kun lapsi on terapian tarpeessa. Erityisopettaja on säännöllisesti yhteydessä perhekeskus Purjeeseen Lohjalla, josta terapioida koordinoidaan läntiselle Uudellemaalle ja myös Hankoon.

Tämän toimintakertomuksen koosti varhaiskasvatuksen erityisopettaja Anita Nordblad, Hangossa 25.7.2024

**Verksamhetsberättelse för specialpedagogiken
i Hangö 2023–2024**

Inledning

Eftersom alla barn har rätt till stöd då när stödbehovet uppdagas, ska stödet påbörjas så fort som möjligt. Stödet kan ges regelbundet under en kortare eller längre period och det bör utvärderas med jämna mellanrum. Stödet kan vara pedagogiskt, strukturellt eller vårdinriktat. Stödnivåerna är allmänt, intensifierat och särskilt stöd. I Hangö och i Lappvik finns i nuläget 5 daghem och 4 familjedagvårdare där barnen är i åldern 1–6 år. Specialläraren inom småbarnspedagogik har gjort intensivt samarbete med barn och personal i daghemmen och i familjedagvården det senaste året. Stödet till barnen har planerats i samarbete med personal och vårdnadshavare. Specialläraren har också handlett personalen i utvärdering av stödåtgärder.

Målsättning

Målsättningen med småbarnspedagogik är att främja en jämn tillväxt, utveckling och inläring för varje barn. Tidigt och individuellt anpassat stöd som svarar mot barnets behov främjar barnets utveckling, lärande och välbefinnande. Stödet ordnas utgående från barnets styrkor och barnets behov. Stödet som ges ska vara organiserat på ett sätt som tar hänsyn till barnets ålder och individuella utveckling. Stödet ska ges regelbundet och följas upp och utvärderas. Specialläraren har i samarbete med personalen arbetat med de barn som behöver mera stöd i vardagen, främst med barn med intensifierat eller särskilt stöd. I de flesta daghemsgrupper har det också funnits resurspersonal som kunnat stöda barnen under kortare tid eller mera regelbundet. Speciallärare från den grundläggande utbildningen ansvarar för stödet till de äldre förskolebarnen.

Tyngdpunktsområden

Stödjande av språket har redan under flera års tid varit ett av de viktigaste tyngdpunktsområden för specialpedagogiken både för svensk- och finskspråkiga barn i småbarnspedagogiken i Hangö och i Lappvik. Under höst- och vårterminen gjordes "Räven-språkkartläggningar" med barn från småbarnspedagogiken och familjedagvården. I första hand kartlades flerspråkiga barn i åldern 3 och 4 år, men också några 5-åringar deltog i kartläggningen. Skolberedskapskartläggningar för stadens förskolebarn gjordes i januari 2024.

Personalutveckling

Eftersom specialläraren arbetar ensam är det viktigt att följa med utveckling och förändringar som sker i branschen och vara aktiv och uppdatera sin yrkesprofessionalitet regelbundet. Detta har varit möjligt i och med distansutbildningar och kortare webinarier. Specialläraren har deltagit i flera avgiftsfria webinarier och korta kurser under läsåret 2023–2024.

- 7.9.2023 *Tiimityöskentelystä voimavaraa kasvatukseen, Liisa Ahonen*
- 20.9.2023 *VIPU verkosto webinaari / Oppimis- ja ohjauskeskus Valteri*
- 6.10.2023 *Att undervisa barn med språkstörning i förskolan / SPSM (Specialpedagogiska skolmyndigheten)*
- 10.10.2023 *Jämställdhets- och likabehandlingsplanering inom småbarnspedagogiken: Hur stöda och bemöta barn med eller med drag av neuropsykiatriska funktionsvariationer / Folkhälsan*
- 27.11.2023 *Vaativan monialaisen tuen yhteistyön webinaari / AVI*
- 23.1.2024 *Webbutbildning i Widgit Online - inriktning förskola / Symbolbruket*
- 12.02.2024 *Infostund om Widgit Online – för längre hunna (virtuellt) / Folkhälsan*
- 15.02.2024 *Språk-, kultur- och åskådningsmedveten småbarnspedagogik. Svenska enheten för bildningsväsendet / AVI*
- 14.03.2024 *Fun Friends ledarutbildning del 1 / Aseman lapset*
- 20.03.2024 *Hur kan vi stöda och tala om kropp, gränser och sexualitet med barn inom småbarnspedagogiken? / Folkhälsan*
- 21.03.2024 *Fun Friends ledarutbildning del 2 / Aseman lapset*
- 18.04.2024 *Att som specialpedagog stödja kring barn i samspelssvårigheter i förskolan, del 1 / Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM Fortbildning*
- 29.04.2024 *Lapsen oikeudellinen asema ja oikeuksien toteuttamisen edistäminen varhaiskasvatuksessa / AVI*
- 13.05.2024 *Nepsy medveten småbarnspedagogik- webinar / Toisintekijät*
- 16.05.2024 *Att som specialpedagog stödja kring barn i samspelssvårigheter i förskolan, del 2 / Specialpedagogiska skolmyndigheten, SPSM Fortbildning*
- 3.6.2024 *Petteri Mikkonens föreläsning i Hanko pohjoisen päiväkoti*
- 7.6.2024 *Västra Nylands familjecentralers gemensamma seminarium i Karis*

Specialläraren erhåller arbetsplatshandledning en gång i månaden sedan vårterminen 2020.

Samarbete

Under höstterminen deltog specialläraren i flera föräldramöten i samtliga daghem i Hangö och i Lappvik. Flera samarbetsmöten har ordnats under året tillsammans med vårdnadshavare, personal och olika samarbetsparter. Varje daghemsenhet har haft utvidgade samarbetsmöten under hösten 2023 och våren 2024 där också barnrådgivningens hälsovårdare, familjearbetare inom småbarnspedagogik, lärare inom småbarnspedagogik, daghemsföreståndare och specialläraren inom småbarnspedagogik har deltagit. För förskolorna har det ordnats mångprofessionella samarbetsmöten i augusti, oktober och i januari. Ett utvärderingsmöte angående elevvården inom förskolan hölls i slutet av maj 2024. Specialläraren har också deltagit i nätverksmöten med speciallärare från bland annat Raseborg, Ingå, Sjundea, Lojo, Kyrkslätt och Esbo. Specialläraren har besökt öppna daghemmet Pikku-Lilla regelbundet.

Samarbetsparter under läsåret 2023–2024 har bland annat varit:

- *personal inom småbarnspedagogik och familjedagvård*
- *sakkunniga inom småbarnspedagogik*
- *familjearbetaren inom småbarnspedagogik*
- *talterapeuter, ergoterapeuter, fysioterapeuter*
- *terapeuter och psykologer från Västra Nylands välfärdsområde*
- *förskolornas psykolog och kuratorer i Hangö*
- *handledare från Kårkulla, Eteva och Valteri center*
- *personal från barnrådgivningen*
- *öppna daghemmet Pikku-Lilla*
- *familjecentret Segel i Lojo*
- *digiansvariga inom småbarnspedagogik*
- *speciallärare från den grundläggande utbildningen*
- *föräldrar, vårdnadshavare och anhöriga till barnen*
- *speciallärare inom småbarnspedagogik inom Västra Nyland och huvudstadsregionen*

Övrigt

Arbetsbilden som konsulterande och ambulerande speciallärare inom småbarnspedagogik är väldigt mångfacetterad. Arbetet omfattar bland annat handledning av personal inom småbarnspedagogiken och familjedagvården. Arbetet omfattar också planering av stödåtgärder för barn i samarbete med personal, samt av individuellt arbete med enskilda barn eller med flera barn i grupsituationer. I arbetsbilden ingår också konsultation och samarbete med familjer och vårdnadshavare, samt koordinerande av mångprofessionella möten kring barn med specialbehov. Specialläraren inom småbarnspedagogik skriver också utlåtanden, till exempel om ett barn är i behov av någon form av terapi. Specialläraren samarbetar intensivt med familjecentret Segel i Lojo, eftersom de flesta terapier till barnen i Hangö koordineras därifrån.

Denna verksamhetsberättelse är sammanställd den 24.07.2024 av Anita Nordblad, speciallärare inom småbarnspedagogik i Hangö.

TOIMINTAKERTOMUS

AVOIN VARHAISKASVATUSTOIMINTA HANGOSSA, PIKKU-LILLA

2023 – 2024

Avoin päiväkotikoti Pikku-Lilla

Avoimen päiväkodin toiminta on kaksikielinen (suomi ja ruotsi), maksuton ja vapaaehtoinen kohtaamispaikka kaikille jotka ovat kotona alle kouluikäisten lasten kanssa. Pikku-Lillassa voi viettää aikaa joustavasti oman aikataulun mukaan ilman erillistä ilmoittautumista. Avoin päiväkotikoti on ollut auki maanantaista perjantaihin klo 9.00–12.00 ja vauva-ryhmä on ollut tiistai iltapäivisin klo 13.00–14.30.

Toimintavuosi:

Syyslukukausi: 14.08. – 22.12.2023

Kevätlukukausi: 08.01. – 20.06.2024

Päivittäin toteutettu toiminta (kuvat) ja seuraavan päivän ohjelma on ollut nähtävillä Pikku-Lillan Facebook sivulla, Avoin päiväkotikoti PikkuLilla Öppet daghem PikkuLilla. Meillä on myös ollut käytössä yhdessä vanhempien kanssa oma WhatsApp-ryhmä, jossa olemme tarvittaessa tiedottaneet asioista. Vanhemmat ovat myös halutessaan voineet ottaa yhteyttä WhatsApp-ryhmän kautta Pikku-Lillaan.

Yhteystiedot:

Avoin päiväkotikoti Pikku-Lilla

Bulevardi 15

10900 Hanko

Varhaiskasvatuksen johtaja:

Birgitta Mannström

sähköposti: birgitta.mannstrom@hanko.fi

Henkilökunta:

vt. varhaiskasvatuksen opettaja

Nina Herrlin

sähköposti: nina.herrlin@hanko.fi

Varhaiskasvatuksen perheohjaaja

Mia Nordlund

sähköposti: mia.nordlund@hanko.fi

Toimintakulttuuri

Avoimessa päiväkodissa pyrimme luomaan sisä- ja ulkotiloihin turvallisen, viihtyisän ja lapsen oppimista ja kehitystä tukevan ympäristön. Kohtelemme kaikkia tasa-arvoisesti. Kunnioitamme ja tuemme lapsen ja huoltajan välistä yhteistyötä. Henkilökunta on läsnä ja tarvittaessa apuna ja tukena. Toiminnoissa lapsella on ollut mahdollisuus harjoitella sosiaalisia taitoja muitten lasten ja henkilökunnan kanssa. Lasten ja huoltajien toiveet ja odotukset huomioimme suunnittelussa ja toiminnan toteutuksessa. Sekä lapset että huoltajat ovat olleet mukana toimintakulttuurin kehittämisessä.

Tarjoamme mahdollisuuden luovaan toteutukseen käyttäen monipuolisia ja vaihtelevia työtapoja ja rohkaisemme kokeiluun ja yrittämiseen. Toiminnan suunnittelussa lapsen ikä on huomioitu jotta onnistumisen tunne ja innostus on säilynyt eri toiminnoissa. Oppimisympäristö ja toiminta on suunniteltu niin että jokainen lapsi tulee nähdyksi, kuulluksi, huomioon otetuksi ja ymmärretyksi. Leikin kautta oppiminen on ollut olennainen osa avoimen varhaiskasvatuksen toimintaa. Huoltajilla on ollut mahdollisuus luoda uusia aikuiskontakteja ja tuttavuuksia sekä keskustella henkilökunnan kanssa kasvatukseen ja vanhemmuuteen liittyvissä asioissa.

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Toimintamme perustuu Hangon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja Pikku-Lillan omaan toimintasuunnitelmaan. Molemmat suunnitelmat ovat olleet huoltajille luettavissa. Oppimisen alueet kuvaavat varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan sisältöä. Avoimessa varhaiskasvatustoiminnassa eri oppimisen alueita on toteutettu lasten iän ja taitojen mukaan, aamu- ja vauvaryhmässä seuraavasti:

1. Kielten rikas maailma

Toimintaa on toteutettu suomen- ja ruotsinkielellä sekä tukiviittomia tarvittaessa. Olemme huomioineet kumpaa kieltä huoltajat haluavat että puhumme lapselle. Lapsen kielellistä kehitystä olemme tukeneet muun muassa lauluilla, loruilla, riimeillä, saduilla ja satuhieronalla. Tuokioissa on ollut mukana tukena välillä tukiviittomia, kuvia, esineitä ja käsinukkeja. Leikki- ja oppimisympäristöön on lisätty kuvatukea. Kirjoja eri-ikäisille lapsille on ollut luettavissa ja esillä useassa paikassa. Laulava kynä materiaalia on myös käytetty. Suuria kirjaimia ja numeroita on ollut esillä oppimisympäristössä ja QR koodeihin olemme tutustuneet

Pikku-Lillan oman joulukalenterin ja talvikalenterin kautta. Olemme käyneet kirjastossa elämyshuoneessa jossa olemme saaneet kokea satutuokion syyslukukaudella kerran ja kevätlukukaudella kaksi kertaa. Satutuokiot ovat olleet sekä suomen- että ruotsinkielellä. Tuokion jälkeen huoltajat ja lapset ovat saaneet jäädä kirjastoon lukemaan ja/tai lainaamaan kirjoja. Pikku-Lillassa on myös kirjaston tarjoamat kirjakassit joita huoltajat ovat saaneet lainata kotiin.

2. Ilmaisun monet muodot

Toimintaamme on kuulunut musiikillisia kokemuksia kuten soittimien soittamista, musiikin, laulun ja kehollisen musiikillisen ilmaisua. Kuvallisen ilmaisun kokemuksia olemme saaneet käymällä kirjaston galleriassa katsomassa taulunäyttelyä. Olemme myös järjestäneet Pikku-Lillassa käyneiden lasten taideteoksien taidenäyttely sekä video kuluneesta toimintavuodesta, jonka esitimme Pikku-Lillassa ennen kesätaukoa. Kuvataidetoimintaa olemme tarjonneet monipuolisesti eri tekniikoita, välineitä, materiaaleja ja teemoja vuodenaikat ja juhlapyhät huomioon ottaen. Eri materiaaleja kuten esimerkiksi maalit, vesivärit, liidut ja värituskynät ovat kuuluneet viikoittaiseen ohjelmaamme. Luonnon materiaaleja kuten oksia, lehtiä, käpyjä ja kiviä olemme myös käyttäneet lasten taideteoksien tekoon. Käsiyöllisen ilmaisun kokemuksia olemme saaneet käyttämällä muoviluvahaa ja taikataikinaa joista huoltajat ja lapset ovat muotoilleet eri luomuksia. Jokaisella lapsella on ollut mahdollisuus ilmaista yksilöllistä luovuuttaan valitsemalla itse ateljeesta mieleisen materiaalin ja välineen. Sanallisen ja kehollisen ilmaisun kokemuksia on tullut leikin, tanssin, teatterin ja musiikinäytösten myötä.

3. Minä ja meidän yhteisömme

Olemme luoneet huoltajien ja lasten kanssa avoimen ja kunnioittavan suhteen. Olemme tukeneet huoltajan ja lapsen yhteistyötä. Sosiaalisten taitojen kehitystä ja tasa-arvoista kohtelua muiden lasten ja huoltajien kanssa on tuettu. Olemme tarjonneet tukea lapsen kasvatukseen, kehitykseen sekä vanhemmuuteen liittyvissä kysymyksissä. Olemme ohjanneet ja tukeneet lapsia oppimaan oikean ja väärän sekä syy- ja seuraussuhteita eri tilanteissa. Yhdessä olemme leiponeet syksyllä omenapiirakkaa, Halloween muffineja ja piparkakkuja. Keväällä leivoimme yhdessä Runebergin torttujen, laskiaispullien ja pannukakkujen. Osallistuimme seurakunnan järjestämään joulukirkkoon sekä pääsiäiskirkkoon. Olemme huomioineet sekä vuodenaikoja ja eri tapahtumia että juhlapyyhiä toimintavuotemme aikana. Mediaan olemme

tutustuneet tutustumalla QR koodeihin. Liikunnanohjaaja liikuntapalveluista on käynyt Pikku-Lillassa pitämässä lapsille leikki- ja liikunnallista ohjelmaa. Seurakunnan järjestämä musiikkiesitys Sussi & Ludde vierailivat Pikku-Lillassa. Syksyllä museosta tiedusteltiin huoltajien toiveita ja mielipiteitä muun muassa uuden museon lasten leikkinurkkauksesta.

4. Tutkin ja toimin ympäristössäni

Huoltajien ja lasten toiveiden mukaan olemme järjestäneet toimintaa kaupunkimme lähiympäristössä. Lapset ovat saaneet leikkiä, tutkia ja oppia kunnioittamaan luontoa. Olemme huomioineet ja keskustelleet luonnon moninaisuuden eri vuodenaikojen eroista ja sääilmiöistä. Olemme tutkineet luontoa ja tukeneet lasten matemaattista ajattelua muun muassa luontokorttien avulla ja laskemalla pikkukiviä puistoissa. Korttien mukaan olemme etsineet luonnosta kortin esittämää ilmiötä tai kuvaa esimerkiksi pilvi taivaalla, kanto luonnossa, kolme käpyä tai kolme pikkukiveä. Lähiympäristöön olemme tutustuneet järjestelemällä toimintaa tai osallistuttu toimintaan eripuolilla Hankoa myös osana Hango 150 juhluvuotta. Hangossa on erittäin hienoja rantoja ja leikkipuistoja tarjolla ympäri kaupunkia. Olemme olleet eri leikkipuistoissa, eri rannoilla, Lillmärsänin virkistysalueella, Hango Brankis juhlasalissa, Urheilutalolla, Kansanpuistossa, kirkossa ja kirjastossa. Leikin ja eri pelien kautta olemme yhdessä miettineet muotoja, kokoja ja värejä esimerkiksi rakentamalla legoja yhdessä. Aikakäsitteitä olemme huomioineet eri vuodenaikojen teemojen myötä.

5. Kasvan, liikun ja kehityn

Olemme säännöllisesti kaikkina eri vuodenaikojen aikana olleet ulkona eri oppimisympäristöissä liikkumassa ja leikkimässä. Olemme myös säännöllisesti 8.9.2023 alkaen perjantaisin osallistuttu urheilutalolla kaupungin liikuntapalveluiden järjestämään Juokse & leiki omatoiminta tapahtumaan, jossa huoltajat ja lapset ovat yhdessä voineet kokeilla eri liikuntamuotoja. Olemme myös osallistuttu Ui ja leiki kesätapahtumaan jonka myös liikuntapalvelut järjesti Slaktiksen rannalla muutaman kerran kesäkuussa. Ruokakasvatusta olemme tukeneet leipomalla kaikki yhdessä perinnepäivien leivonnaisia eri vuodenaikojen aikana. Huoltajat ja lapset ovat yhdessä syöneet valmiit leivonnaiset pöydän ääressä yhteisenä mukavana tapahtumana. Vauvaryhmässä on pidetty satuhierontaa, laulu- ja loruhetkiä. Olemme tukeneet huoltajan ja vauvan vuorovaikutusta eri lorujen kautta jossa vauvan eri kehonosia on silitelty ja liikuteltu.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Avoimessa päiväkodissa olemme toteuttaneet yhdessä huoltajien kanssa laadukasta avointa varhaiskasvatustoimintaa. Keskustelut huoltajien kanssa ovat olleet tärkeitä ja olemme ottaneet huomioon sekä huoltajien että lasten toiveita ja odotuksia kun toimintaa on suunniteltu. Olemme arvioineet toimintaamme yhdessä huoltajien kanssa läpi toimintakautemme ja he ovat saaneet vaikuttaa toimintakulttuuriimme.

Henkilöstön ja toiminnan kehittäminen ja arviointi

Olemme tiimissä viikoittain keskustelleet ja arvioineet toiminnan suunnittelua ja toteutusta. Tiimipalavereita on pidetty noin 2 kertaa kuukaudessa johon varhaiskasvatuksen johtaja on osallistunut ja jossa hän on keskustellut ja tiedottanut toimintaan liittyvistä ajankohtaisista asioista. Tiimipalavereiden lisäksi meillä on ollut muutama palaveri joissa olemme miettineet yhdessä avoimen päiväkodin toimintaa. Kerran vuodessa meillä on ollut kehityskeskustelut esihenkilön kanssa. Toimintakauden toimintasuunnitelmaa arvioitiin kesäkuussa 2024.

Nina Herrlin on jatkanut varhaiskasvatuksen opettajan (kasvatustieteiden kandidaattiohjelma) opiskeluaan Helsingin yliopistossa monimuotokoulutuksessa jotka hän aloitti syksyllä 2022. Syksyllä Nina Herrlin ja Mia Nordlund ovat osallistuneet Liisa Ahosen järjestämään Tiimityöstä voimaa varhaiskasvatukseen koulutukseen sekä Liisa Ahosen ja Pia Roosin järjestämään Pedagogiikkaa varhaiskasvatuksessa koulutukseen. Mia Nordlund on osallistunut seuraaviin koulutuksiin syksyn ja kevään aikana:

- Webinaari Jag & vi känslor, samspel och empati
- Webinaari Jämlikt föräldraskap, materialkorg familjen som tema
- Webinaari kohtaamispaikoista voimaa arkeen – Länsi Uudenmaan kohtaamispaikat tutuiksi
- Lastensuojeluilmoituksen tekeminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa
- Fun Friends ledarutbildning / kaksi koulutuskertaa
- VAKA-kokouksiin kerran kuukaudessa

Olemme myös yhdessä huoltajien ja lasten kanssa arvioineet toimintaamme kuukausittain. Keskustelujen, toiveiden ja palautteen kautta olemme arvioineet ja toteutettu toivottua toimintaa.

Yhteistyökumppanit

Verkostotyö on työssämme tärkeää. Yhteistyökumppanimme ovat olleet:

- Huoltajat ja lapset
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja
- Muu varhaiskasvatuksen henkilöstö
- Hangon kaupungin kirjasto
- Hangon kaupungin liikuntapalvelut
- Hangon museo
- Hangon ruotsinkielinen seurakunta
- Länsi uudenmaan hyvinvointialue

Olemme osallistuneet liikuntapalveluiden järjestämään Puuha/Skoj lapsiperheiden liikunta ja perheliikuntaneuvonta kehityshanke projektin kehittämis- ja ideakokouksiin. Yhteistyökumppaneiden kanssa (koulu coach, kouluterveydenhuolto, nuorisopalvelut) olemme yhdessä miettineet toimintaa hankolaisille perheille.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen perhesosiaalipalveluiden projektihenkilöstöä kävi syksyllä tutustumassa Pikku-Lillan toimintaan. Pikku-Lillasta tehtiin myös lyhyt video jossa esittelimme toimintaamme kiteytettynä. Video esitettiin myöhemmin syksyllä webinaarissa: kohtaamispaikoista voimaa arkeen – Länsi Uudenmaan kohtaamispaikat tutuiksi tapahtumassa. Syksyllä oli myös TET-harjoittelija Hangon yläasteelta tutustumassa Pikku-Lillan toimintaan useamman viikon ajan ja keväällä oli sosionomi opiskelija Laurea Ammattikorkeakoulusta tutustumassa toimintaamme yhtenä päivänä.

Hangossa 24.06.2024

Nina Herrlin vt. varhaiskasvatuksen opettaja

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

ÖPPEN SMÅBARNSPEDAGOGIK I HANGÖ, PIKKU-LILLA

2023 – 2024

Öppet daghem Pikku-Lilla

Verksamheten i det öppna daghemmet är tvåspråkig (finska och svenska), avgiftsfri och frivillig träffpunkt för alla som är hemma med barn under skolåldern. I Pikku-Lilla kan man vistas flexibelt enligt egen tidtabell utan skild anmälan. Det öppna daghemmet har varit öppet från måndag till fredag kl. 9.00–12.00 och babygruppen har varit tisdag eftermiddagar kl. 13.00–14.30.

Verksamhetsår:

Höstterminen: 14.08. – 22.12.2023

Vårterminen: 08.01. – 20.06.2024

Verksamheten som förverkligats under dagen (bilderna) och programmet för nästa dag har funnits till påseende på Pikku-Lillas Facebook sida, Avoin päiväkoti PikkuLilla Öppet daghem PikkuLilla. Vi har tillsammans med vårdnadshavarna haft en WhatsApp grupp där vi vid behov kunnat skicka information till vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna har också kunnat kontakta Pikku-Lilla via WhatsApp gruppen.

Kontaktuppgifter:

Öppet daghem Pikku-Lilla

Boulevarden 15

10900 Hangö

Chef för småbarnspedagogik:

Birgitta Mannström

e-post: birgitta.mannstrom@hanko.fi

Personal:

tf. lärare inom småbarnspedagogik

Nina Herrlin

e-post: nina.herrlin@hanko.fi

Familjearbetare inom småbarnspedagogik

Mia Nordlund

e-post: mia.nordlund@hanko.fi

Verksamhetskultur

I det öppna daghemmet strävar vi till att skapa en trygg och trivsamt miljö både inom- och utomhus som stödjer barnets lärande och utveckling. Vi behandlar alla jämlikt. Vi respekterar och stöttar samarbetet mellan barn och vårdnadshavare. Personalen är närvarande och vid behov finns till för hjälp och stöd. I verksamheten har barnet haft möjlighet att öva på sociala färdigheter med andra barn och med personalen. Vi tar i beaktande barnens och vårdnadshavarnas önskemål och förväntningar i planeringen och i förverkligandet av verksamheten. Både barn och vårdnadshavare har fått vara med och utveckla verksamhetskulturen.

Vi erbjuder en möjlighet till kreativt förverkligande genom att använda mångsidiga och varierande arbetssätt och vi uppmuntrar till att våga prova på något nytt. I planeringen av verksamhet har barnets ålder beaktats så att känslan av att lyckas och få känna glädje har behållits i de olika verksamheterna. Lärmiljön och verksamheten har planerats så att varje barn blir sedd, hörd, uppmärksammas och förstådd. Att lära sig genom att leka har varit en grundläggande del av den öppna småbarnspedagogikens verksamhet. Vårdnadshavarna har haft möjlighet att skapa nya vuxenkontakter och bekantskaper samt diskutera frågor med personalen som är relaterade till fostran och föräldraskap.

Innehållet och metoderna i verksamheten

Vår verksamhet grundar sig på Hangö stads plan för småbarnspedagogik och Pikku-Lillas egen verksamhetsplan. Båda planerna har funnits till påseende för vårdnadshavarna. Lär områdena beskriver innehållet i den pedagogiska verksamheten inom småbarnspedagogiken. I öppna småbarnspedagogiken, som inkluderar både förmiddags- och babygruppen, har lär områdena förverkligats enligt barnens ålder och färdigheter enligt följande:

1. Språkets rika värld

Verksamheten har förverkligats på finska och svenska och vid behov med stödtecken. Vi har beaktat vilket språk vårdnadshavaren vill att vi ska använda då vi pratar med barnet. Barnets språkutveckling har vi stöttat bland annat med sånger, rim och ramsor, sagor och sagomassage. I samlingen har vi ibland använt stödtecken, bilder, föremål och handdockor som stöd till språket. I lek- och lärmiljön finns även bildstöd. Böcker för barn i olika ålder har

funnits tillgängliga på flera ställen. Barnen har självmant kunnat läsa böcker och/eller tillsammans med vårdnadshavaren. Under verksamhetsåret har även materialet Den sjungande pennan använts. Stora bokstäver och siffror har funnits i lärmiljön och med QR koder har vi bekantat oss via Pikku-Lillas egen jul- och vinterkalender. På höstterminen har vi besökt biblioteket och sagoupplevelserummet där vi fått uppleva en sagostund en gång på höstterminen och två gånger på vårterminen. Sagostunderna har varit både på finska och på svenska. Efter sagostunden har vårdnadshavarna och barnen fått stanna kvar i biblioteket för att läsa och/eller låna böcker. Även i Pikku-Lilla finns boken som biblioteket erbjuder och som vårdnadshavarna får låna hem och läsa.

2. Mina många uttrycksformer

I vår verksamhet har ingått musikaliska upplevelser som till exempel att spela instrument, musik, sång och att uttrycka musik med kroppen. Upplevelser av illustrationer har vi fått genom att besöka utställningen i bibliotekets galleri. Vi har även ordnat en konstutställning på konstverk som barnen som besökt Pikku-Lilla har skapat. Vi har även gjort en video på det gångna året i Pikku-Lilla som vi visade innan sommarstängningen. Verksamhet i bildkonst har vi erbjudit genom att använda oss av mångsidiga tekniker, verktyg och material. Vi har uppmärksammat teman kring olika årstider och festhögtider. Olika material som till exempel akrylfärg, vattenfärger, kritor och färgpennor har ingått i vår verksamhet varje vecka. Naturmaterial som kvistar, löv, kottar och stenar har vi också använt till barnens konstverk. Upplevelser av handarbeten har vi fått genom att använda modellera och trolldag som vårdnadshavarna och barnen kunnat skapa olika skapelser ur. Varje barn har haft möjlighet att uttrycka sitt eget skapande genom att från ateljén välja material och redskap som tilltalar. Erfarenhet av att uttrycka sig verbalt och kroppsligt har barnen fått uppleva genom lek och dans samt teater och musikuppträdanden vi sett under det gångna året.

3. Jag och vår gemenskap

Vi har skapat ett öppet och respekterande förhållande med vårdnadshavarna och barnen. Samarbetet mellan vårdnadshavare och barn har vi stötta. Vi har stötta utvecklingen av sociala färdigheter och att alla andra barn och vårdnadshavare behandlas likvärdigt. Vi har erbjudit stöd i frågor om barns fostran, utveckling och föräldraskap. Vi har handlett och stötta barn i att lära sig skillnad mellan rätt och fel i olika situationer. Vi har även handlett och stötta barn i

orsakssamband som uppkommit i olika situationer. På hösten har vi tillsammans bakat äppelkaka, Halloween muffins och pepparkakor och på våren Runebergs tårtor, fastlagsbullar och pannkaka. Vi har deltagit i julkyrka och påsk kyrka som församlingen ordnat. Vi har uppmärksammat årstider, olika evenemang och festhögtider under verksamhetsåret. Vi har bekantat oss i media genom att bekanta oss med QR koder. Idrottsinstruktören från motionstjänster har besökt Pikku-Lilla för att hålla lek- och motionsprogram för barnen. Musikföreställningen Sussi & Ludde som församlingen ordnade, besökte Pikku-Lilla. På hösten frågade museet vårdnadshavarnas önskemål och åsikter om bland annat det nya museets lekhörna.

4. Jag utforskar min omgivning

Enligt vårdnadshavarnas och barnens önskemål har vi ordnat verksamhet i närmiljön i vår stad. Barnen har fått leka, utforska och lära sig respektera naturen. Vi har uppmärksammat och diskuterat om naturens mångfald och om årtidsskillnaderna. Vi har även diskuterat om olika väderfenomen. Vi har utforskat naturen och stöttat barnens matematiska tänkande med hjälp av bland annat naturkorten och genom att räkna småstenar i parkerna. Enligt naturkorten har vi letat efter fenomenet eller det som syns på kortet till exempel ett moln på himlen, en stubbe i naturen, tre kottar eller tre små stenar. Genom att ordna eller att delta i verksamhet i närmiljön har miljön blivit bekant vilket också varit en del av Hangö 150-jubileumsår. Runt omkring i Hangö finns fina stränder och lekparkar. Vi har besökt olika lekparkar, olika stränder, Lillmårsans rekreationsområde, Hangö Brankis festsal, Idrottshuset, Folkparken, kyrkan och biblioteket. Genom lek och olika spel har vi funderat på former, storlekar och färger genom att till exempel bygga tillsammans med lego. Tidsbegrepp har uppmärksamrats i olika årtidsteman.

5. Jag växer, rör på mig och utvecklas

Vi har regelbundet under olika årtider varit ute och lekt och rört på oss i olika lärmiljöer. Vi har också regelbundet på fredagar deltagit i Spring & lek evenemanget som stadens motionstjänster ordnat. Det påbörjades 8.9.2023 och där har vårdnadshavare och barn haft möjlighet att prova på olika motionsformer. Vi har även några gånger deltagit i sommarevenemanget Sim och lek som även motionstjänster ordnat på Slaktis stranden i juni. Vi har stöttat matfostran med att tillsammans baka traditionsenliga bakverk under olika

årstider och högtider. Vårdnadshavarna och barnen har sedan suttit vid bordet och ätit bakverken tillsammans i trevlig samvaro. I babygruppen har vi haft sagomassage, sångstunder och rim- och ramsor. Vi har stöttat växelverkan mellan vårdnadshavare och baby genom olika ramsor där vårdnadshavaren rört och aktiverat babys olika kroppsdelar.

Samarbete med vårdnadshavarna

Vi har tillsammans med vårdnadshavarna förverkligat kvalitativ öppen småbarnspedagogisk verksamhet. Samtalen med vårdnadshavarna har varit viktiga och vi har tagit i beaktande vårdnadshavaranas och barnens önskemål och förväntningar då vi planerat verksamheten. Vi har utvärderat verksamheten tillsammans med vårdnadshavarna genom hela verksamhetsåret och de har fått påverka vår verksamhetskultur.

Personens och verksamhetens utveckling och utvärdering

Veckovis har vi i teamet diskuterat och utvärderat planeringen och förverkligandet av verksamheten. Vi har haft ungefär 2 gånger per månad teammöten var chefen för småbarnspedagogik även deltagit. Hon har diskuterat och informerat om aktuella ärenden. Utöver teammötena har vi haft några möten där vi funderat över den öppna småbarnspedagogiska verksamheten. En gång i året har vi haft utvecklingsamtal med närmaste chefen. Verksamhetsårets verksamhetsplan utvärderades i juni 2024.

Nina Herrlin har fortsatt sina flerformsstudier till lärare inom småbarnspedagogik (kandidatprogrammet i pedagogik) vid Helsingfors universitet som hon påbörjade hösten 2022. På hösten har Nina Herrlin och Mia Nordlund deltagit i skolningarna Tiimityöstä voimaa varhaiskasvatukseen som ordnades av Liisa Ahonen och skolningen Pedagogiikkaa varhaiskasvatuksessa skolningen som ordnades av Liisa Ahonen och Pia Roos. Mia Nordlund har deltagit i följande skolningar under hösten och våren:

- Webinarium Jag & vi känslor, samspel och empati
- Webinarium Jämlikt föräldraskap, materialkorg familjen som tema
- Webinarium kohtaamispaikoista voimaa arkeen – Länsi Uudenmaan kohtaamispaikat tutuiksi
- Lastensuojeluilmoituksen tekeminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa

- Fun Friends ledarutbildning/två skolningstillfällen
- VAKA-möten en gång i månaden

Vi har även med vårdnadshavarna utvärderat vår verksamhet månatligen. Via diskussioner, önskemål och respons har vi utvärderat och förverkligat önskad verksamhet.

Samarbetsparter

Nätverksarbetet är viktigt i vårt arbete. Våra samarbetsparter har varit:

- Vårdnadshavarna ja barnen
- Specialläraren inom småbarnspedagogik
- Annan personal inom småbarnspedagogik
- Hangö stads bibliotek
- Hangö stads motionstjänster
- Hangö museum
- Hangö svenska församling
- Västra Nylands välfärdsområde

Vi har deltagit i utvecklings- och idémöten som stadens motionstjänster ordnat och som varit en del av Puuha/skoj utvecklingsprojektet för barnfamiljer och familjerådgivning. Vi har tillsammans med samarbetsparterna (skol coach, skolhälsovården, ungdomstjänster) funderat kring verksamhet för familjer i Hangö.

På hösten kom projektpersonal från Västra Nylands välfärdsområdes familjesocialservice på besök till Pikku-lilla, för att bekanta sig med vår verksamhet. En kort video gjordes om vår verksamhet i ett nötskal. Senare på hösten ordnades ett webinarium (kohtaamisaika voimaa arkeen – Länsi Uudenmaan kohtaamisaikat tutuiksi) där videon presenterades. På hösten hade vi också en PRAO-elev från Hangon ylääste flera veckor på praktik hos oss. På våren hade vi en socionom studerande från Laurea Ammattikorkeakoulu på ett endagsbesök för att bekanta sig med vår verksamhet.

Perhepäivähoidon toimintakertomus 2023 - 2024

Perhepäivähoito

Perhepäivähoidossa tarjotaan varhaiskasvatusta, joka on toteutettu hoitajan omassa kodissa. Hoitoryhmissä on ollut 3-4 lasta, iältään 1 – 5v. Tällä hetkellä perhepäivähoitajina on toiminut 4 henkilöä, 2 suomenkielistä ja 2 ruotsinkielistä perhepäivähoitajaa. Kaikki varhaiskasvatuspaikat on ollut täytettynä. Perhepäivähoidon varahoitopaikkoina on toiminut Hanko Pohjoisen Päiväkotini ja Metsämajan päiväkotini. Perhepäivähoidon toiminnasta vastaa Hanko Pohjoisen Päiväkodin johtaja. Hän vieraili kaikkien perhepäivähoitajien luona kotona.

Toimintakulttuuri

Perhepäivähoidossa on tarjottu lapselle turvallista, yksilöllistä ja iänmukaista varhaiskasvatusta. Tärkeänä on pidetty hyvää yhteistyötä vanhempien kanssa.

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Toimintamme on perustunut Hangon Kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja lapsille laadittuihin varhaiskasvatuksen suunnitelmiin. Toiminnan painopistealueina perhepäivähoidossa on ollut leikki, ulkoilu, liikunta ja musiikki. Perhepäivähoidossa ulkoilua ja liikuntaa on ollut päivittäin ja perhepäivähoitajat ovat hyödyntäneet kaupungin eri puistoja ja rantoja. Kaikkien yhteisiä musiikki- laulu- ja jumppahetkiä on pidetty puistoissa ja Hangonkylän esikoulun jumppasalissa. Lisäksi hoitajat ovat pitäneet päivittäin omia musiikki-tuokioitaan omille ryhmilleen, joissa on laulettu ja soitettu rytmisoittimilla. Perhepäivähoitajat ovat vastanneet ja huolehtineet hoidettavien lasten perustarpeista hoitopäivän aikana, suunnitelleet ja toteuttaneet toimintaa lasten yksilölliset tarpeet huomioiden ja lapsen onnistumista tukien. Lapsille on luotu päivän aikana terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö, jossa on huomioitu lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet.

Perhepäivähoidossa toimintaa on toteutettu seuraavien osa-alueiden kautta:

1) Kielten rikas maailma.

Lapsia kannustettiin puheentuottamiseen ja itseilmaisuuksiin. Lapsille on luettu satuja ja loruja päivittäin. Perhepäivähoitajien yhteisissä tapahtumissa on ollut sekä suomenkielisiä että ruotsinkielisiä lapsia yhteisessä toiminnassa mukana. Näillä hetkillä on toteutettu myös pienimuotoista kielisuihkua, jossa tarjoillaan lapsille mahdollisuutta tutustua toiseen kotimaiseen kieleemme.

2) Ilmaisun monet muodot

Lapsille on tarjottu tilaisuuksia tutkia eri ilmiöitä, askarrella ja toteuttaa kädentaitoja piirtäen ja maalaten. Askarteluissa on näkynyt Hanko 150vuotta juhluvuosi. Lapset ovat askarrelleet Hangon maa-merkkeinä tunnettuja kohteita. Ryhmissä on saanut laulaa, soittaa, tanssia, ja toteuttaa itseään monin eri keinoin. Perhepäivähoitajat ja lapset viettivät yhteiset vappunaamiaiset Hangonkylän esikoulun jumppasalissa, jossa lapset pääsivät ilmaisemaan itseään liikkuen, laulaen ja kasvomaalausten ja roolileikkien kautta. Lasten osallisuutta on tuettu tekemällä asioita leikin varjolla ja keskustellen ottaen lasten mielipiteet huomioon.

3) Minä ja meidän yhteisömme

Perhepäivähoidossa yhteisöllisyys on vahvasti läsnä. Vuoden aikana on harjoiteltu leikki, kaveri -ja empatiataitoja. Perhepäivähoitajat ja lapset ovat usein vuoden aikana kokoontuneet yhteisille puistotapaamisille laulamaan ja leikkimään. Vuoden aikana on juhlistettu lasten syntymäpäiviä ja muita kalenterivuoden juhlapäiviä mm. jouluna leivottiin pipareita ja pääsiäisenä kylvettiin rairuohoa. 10.1 vietimme Hangon virallista syntymäpäivää ja vuoden aikana on juhlistettu Hanko 150 juhluvuotta eri tavoin. Yhdessä järjestettiin Hanko 150 vuotta jäätaidenäyttely, jonne lapset olivat jäädyttäneet koristeltuja jäätaideteoksia. Keväällä vietimme Lappohjan päiväkodin, Hanko Pohjoisen Päiväkodin ja perhepäivähoidon yhteistä Hanko 150 vuotta juhlaa kaupungintalolla, jonne kutsuimme perheet mukaan. Juhlaan osallistui noin 200 vierasta. Juhlassa oli lasten tekemä Hanko-teemainen taidenäyttely ja esiintyjänä Kielinupun Katri Kunnas. Hän esitti lauluja, joita olimme laulaneet kevään aikana.

4) Tutkin ja toimin ympäristössäni

Kaikki perhepäivähoitajat ovat toiminnassa hyödyntäneet monipuolisesti Hangon kaunista luontoa kasvien ja eläinten, sekä jälkien tutkimiseen ja muuhun retkeilyyn. Osalla hoitajista on Metsämörri-koulutus ja he ovat hyödyntävät sitä luontoon tutustumisessa. Metsämörriin avustuksella on askarreltu luonnonmateriaaleista, opeteltu kierrättämään ja ihmetelty luonnon muuttumista vuoden eri aikoina.

5) Kasvan, liikun ja kehityn

Leikki ja liikkuminen on sisältynyt olennaisena osana jokaiseen hoitopäivään sisällä ja ulkona. Sisällä on järjestetty pieniä jumppahetkiä päivän aikana ja ulkona toimintaa on toteutettu metsäretkillä, merenrannoilla, kallioilla seikkaillen, vierailemalla eri puistoissa ja talvella laskemalla pulkkamäkeä. Perhepäivähoitajat ovat turvanneet kiireettömän leikin onnistumisen, ohjanneet leikkiä sopivalla tavalla ja huolehtineet, että jokaisella lapsella on mahdollisuus olla mukana yhteisissä leikeissä omien taitojensa mukaisesti. Kerran viikossa perhepäivähoitajien lapsille on varattu jumppasali vuoro Hangonkylän esikoulun jumppasalissa, jossa on toteutettu yhdessä suunniteltua toimintaa ja lapset ovat saaneet liikkua vapaasti. Käytössä on ollut laaja liikuntavälineistö.

Yhteistyö vanhempien kanssa

Perhepäivähoitoa on toteutettu yhteistyössä huoltajien kanssa. Perheiden toiveet ja odotukset on otettu huomioon toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa. Vanhempien toiveita on otettu huomioon aloituskustelujen ja päivittäisten tuonti - ja hakutilanteiden yhteydessä. Vanhempien kanssa yhdessä on laadittu varhaiskasvatussuunnitelma, jossa on huomioitu lapsen vahvuudet, kiinnostuksen kohteet, mahdollinen tuen tarve sekä vanhempien toiveet. Varhaiskasvatussuunnitelma on arvioitu kerran vuodessa sekä tarvittaessa useammin. Perhepäivähoitajien mielestä vanhempien kanssa yhteistyö on sujunut hyvin, myös vanhemmat toivat esille luottamuksellista suhdetta keväällä 2024 tehdyssä tyytyväisyyskyselyssä.

Henkilöstön kehittäminen

Perhepäivähoitajat ovat kokoontuneet kerran kuussa Hanko Pohjoisen Päiväkotiin, missä vastaava päiväkodin johtaja on ollut mukana. Tapaamisissa on jaettu infoa ja käyty pedagogisia keskusteluja ja arvioitu toimintakautta. Perhepäivähoitajilla on ollut mahdollisuus saada ammatillista tukea työn toteuttamiseen. Per-

hepäivähoidon vastaava on ollut käytettävissä varhaiskasvatuksen suunnitelmien laatimisessa. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on tavannut lapsia ja kartoittanut mahdollisia tuen tarpeita. Perhepäivähoitajat saivat kaikki käyttöönsä uudet ipadit, joiden käyttöönotossa digikoordinaattori on opastanut kaikkia perhepäivähoitajia. Ipadit on mahdollistanut pedagogisen digimateriaalin käytön kuten laulujen, oppismispelien ja digitaalisen kuvakirjapalvelun Lukulumon käyttöönoton. Lisäksi lasten varhaiskasvatuspäivää on dokumentoitu valokuvin. Toimintavuoden aikana perhepäivähoitajat ovat osallistuneet yhdessä koko muun varhaiskasvatushenkilöstön kanssa hätäensiapukoulutukseen. Hoitajilla on ollut mahdollisuus osallistua myös muihin varhaiskasvatuksen järjestämiin koulutuksiin. Hoitajien kanssa pidettiin kevään aikana työsuorituksen arviointikeskustelut ja kehityskeskustelut.

1.6.2023 alkaen varhaiskasvatusta velvoittaa toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Olemme vuoden aikana aloittanut työstämään perhepäivähoidolle omaa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, jonka tarkoitus on valmistua vuoteen 2025 mennessä. Olemme perhepäivähoitajien tapaamisissa kuukausittain seurannut varhaiskasvatuksen asiantuntijan laatimaa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaopasta, jonka tarkoitus on ollut herättää aiheesta keskustelua ja arvioida perhepäivähoidon kehittämistarpeita. Lisäksi olemme jo nyt kiinnittäneet toiminnassamme huomiota siihen, että kaikki lapset ja aikuiset huomioidaan yksilöinä, ja heidät kohdataan mahdollisimman tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Olemme myös hankkineet tasa-arvoa edistävää materiaalia ja leluja. Kiinnitämme huomiota niin tasa-arvoa edistäviin kuin estäviin asenteisiin.

Yhteistyökumppanit

Yhteistyökumppaneita vuoden aikana ovat olleet vanhemmat, toiset hoitajat, neuvola, päiväkodit, varhaiskasvatuksen perheohjaaja ja varhaiskasvatuksen asiantuntija. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on tarjonut tukea perhepäivähoitajien työhön ja ollut mukana yhteisessä puistotapaamisessa sekä tavannut lapsia erikseen ja tehnyt mm. Kettu-kielenkehityksen arviointitestejä perhepäivähoitajien kotona. Perhepäivähoitajilla on ollut mahdollisuus osallistua seurakunnan järjestämiin tapahtumiin kuten joulukirkkoon. Neuvolan kanssa on tehty yhteistyötä niin, että perhepäivähoitajat ovat täyttäneet neljävuotiaista lapsista leikki-ikäisen lapsen neurologisen kehityksen arviolomakkeen neuvolaan vietäväksi. Digivastaava on tavannut perhepäivähoitajia ja antanut heille uusien ipad-laitteiden käyttöönotto koulutusta ja tukea digikasvatukseen.

Arviointi

Toimintaa on arvioitu päivittäisen toiminnan yhteydessä sekä yhteisissä tapaamisissa Hanko Pohjoisen Päiväkodissa. Vanhemmilla oli mahdollisuus antaa palautetta perhepäivähoidosta keväällä järjestettävän tyytyväisyyskyselyn yhteydessä. Perhepäivähoitajat itse arvioivat, että vuosi on mennyt hyvin ja ”minulla on maa ilman paras työ”.

Hangossa 6.6.2024

Hanna Ekebon, vastaava päiväkodin johtaja

Verksamhetsberättelse för familjedagvården 2023 – 2024 (fri översättning)

Familjedagvård

Inom familjedagvården erbjuds småbarnspedagogik som genomförs i vårdarens hem. Grupperna bestod av 3-4 barn i åldern 1 – 5 år. För tillfället finns sammanlagt fyra familjedagvårdare, två finskspråkiga och två svenskspråkiga. Alla platser inom småbarnspedagogik har varit fyllda. Hanko Pohjoisen päiväkoti och Skogshyddans daghem har fungerat som reservplats för barnen i familjedagvård. Föreståndaren för Hanko Pohjoisen päiväkoti svarar för familjedagvårdens verksamhet. Hon besökte alla familjedagvårdare i hemmen.

Verksamhetsidé

Familjedagvården erbjuder barnet en trygg, individuell och åldersenlig småbarnspedagogik. Ett gott samarbete med föräldrarna är viktigt.

Verksamhetens innehåll och metoder

Verksamheten grundar sig på Hangö stads plan för småbarnspedagogik och på de för barnen uppgjorda planerna. Verksamhetens tyngdpunkt har varit på lek, utomhusvistelse, motion och musik. Inom familjedagvården har man dagligen vistats ute och motionerat och familjedagvårdarna har utnyttjat stadens olika parker. Gemensamma musik-, sång- och gymnastikstunder har hållits i parkerna och i Hangöby förskolas gymnastiksal. Dessutom har vårdarna dagligen hållit musikstunder för de egna grupperna, under vilka man har sjungit och spelat på rytminstrument. Vårdarna har skött om och ansvarat för barnens basvård under vårddagarna, planerat och förverkligat verksamheten beaktande barnens enskilda behov. Det har skapats en hälsosam och trygg lärmiljö för barnen, som beaktar barnens intressen och behov.

Verksamheten inom familjedagvården har förverkligats genom följande lärområden:

1) Språkens rika värld

Barnen sporrades till att prata och uttrycka sig. Dagligen lästes sagor och ramsor för barnen. Under familjedagvårdarnas gemensamma tillställningar har både svenskspråkiga och finskspråkiga barn deltagit i den gemensamma verksamheten. Under dessa stunder har man även förverkligat småskalig språkduschverksamhet, inom vilken man erbjuder barnen möjlighet att bekanta sig med det andra inhemska språket.

2) Mina många uttrycksformer

Barnen har erbjudits möjligheter att undersöka olika fenomen, pyssla och skapa genom att teckna och måla. Man har pysslat kring temat jubileumsåret Hangö 150 år. Barnen har pysslat kända landmärken i Hangö. Inom gruppen har man fått sjunga, spela, dansa och förverkliga sig själv på många olika sätt. Familjedagvårdarna och barnen hade en gemensam valborgsmaskerad i gymnastiksalen i Hangöby förskola, då barnen kunde uttrycka sig genom rörelse, sång, ansiktsmålning och rollspel. Man har stärkt barnens delaktighet genom att man gjort saker genom lek och tagit barnens åsikter i beaktande vid diskussioner.

3) Jag och vår gemenskap

Inom familjedagvården är samhörighet och gemenskap starkt närvarande. Under året har man övat på lek och färdigheter i kamratrelationer och empati. Familjedagvårdarna och barnen har flera gånger under året samlats för gemensamma parkträffar för att sjunga och leka. Under året har man firat barnens födelsedagar och andra högtider, t.ex. till julen bakade man pepparkakor och till påsken sådde man påskgräs. 10.1 firades Hangös officiella födelsedag och under året har jubileumsåret Hangö 150 firats på olika sätt. Tillsammans ordnades en Hangö 150 års iskonstutställning med iskonstverk som barnen dekorerat. På våren ordnades tillsammans med Lappohjan päiväkoti och Hanko Pohjoisen päiväkoti en gemensam Hangö 150-årsfest i stadshuset, till vilken familjerna bjöds in. Cirka 200 gäster deltog i festen. På festen ordnades även en

konstutställning med temat Hangö 150 år. På festen uppträdde Katri Kunnas från musikgruppen Kielinuppu. Hon framförde sånger som vi hade sjungit under våren.

4) Jag utforskar min omgivning

Alla familjedagvårdare har i verksamheten dragit nytta av Hangös vackra natur genom att göra utflykter och undersöka växter, djur och spår i naturen. En del av vårdarna har Skogsmulleutbildning vilket de haft nytta av då man bekantat sig med naturen. Med hjälp av Skogsmulle har man pysslat av naturmaterial, lärt sig återvinning och iakttagit hur naturen förändras under årets gång.

5) Jag växer, rör på mig och utvecklas

Lek och motion både inomhus och utomhus, har varit en väsentlig del av varje vård dag. Inomhus har man ordnat små gymnastikstunder och utomhus har verksamheten genomförts genom skogsutflykter, besök till stränder, bergsäventyr, parkbesök och på vintern pulkabacken. Familjedagvårdarna har säkerställt att barnen kan leka i lugn och ro, styrt leken på ett lämpligt sätt och sett till att varje barn har möjlighet att delta i den gemensamma leken enligt de egna färdigheterna. En gång i veckan har barnen inom familjedagvården besökt gymnastiksalen i Hangöby förskola, var de har deltagit i gemensam planerad verksamhet och fått röra sig fritt. Ett brett utbud av gymnastikredskap har varit i användning.

Samarbete med föräldrarna

Familjedagvården har genomförts i samarbete med vårdnadshavarna. Familjernas önskemål och förväntningar har beaktats då verksamheten har planerats och förverkligats. Föräldrarnas önskemål har tagits i beaktande vid inledande diskussioner och i dagliga diskussioner då barnen förts och hämtats. En plan för småbarnspedagogik har uppgjorts tillsammans med föräldrarna. I planen har man uppmärksammat barnets styrkor, intresseområden, eventuellt behov av stöd samt föräldrarnas önskemål. Planen har utvärderats en gång om året och oftare vid behov. Enligt familjedagvårdarna har samarbetet med föräldrarna varit smidigt och löpt bra. Även föräldrarna har uppmärksammat det förtroendefulla förhållandet då de besvarat nöjdhetsenkäten våren 2024.

Personalutveckling

Familjedagvårdarna har samlats en gång i månaden på Hanko Pohjoisen päiväkoti då även daghemsföreståndaren varit närvarande. Under träffarna har man delat information, fört pedagogiska diskussioner och utvärderat verksamhetsperioden. Familjedagvårdarna har haft möjlighet till professionellt stöd för att utöva sitt arbete. Specialläraren inom småbarnspedagogiken har träffat barnen och utrett eventuellt behov av stöd. Familjedagvårdarna tog i bruk nya ipads och digikoordinatorn har instruerat dem i användningen av dem. Ipaden har gjort det möjligt att använda pedagogiskt digitalt material så som sånger, inlärningsspel och den digitala bilderbokstjänsten Polyglutt. Dessutom har barnens vård dagar dokumenterats genom fotografier. Under verksamhetsåret har familjedagvårdarna tillsammans med den övriga personalen inom småbarnspedagogiken deltagit i Livräddande Första Hjälpen utbildning. Familjedagvårdarna har även haft möjlighet att delta i annan utbildning som ordnats för småbarnspedagogikens personal. Under våren genomfördes med vårdarna utvärdering av arbetsprestationerna och utvecklingssamtal.

Från och med den 1.6.2023 förpliktar lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) och diskrimineringslagen (1325/2014) småbarnspedagogiken att göra upp en jämställdhetsplan och en plan för lika-behandling. Under året har vi börjat utarbeta en egen jämställdhets- och likabehandlingsplan för familjedagvården. Planen beräknas bli klar under detta år. Under familjedagvårdarnas månatliga träffar har vi följt handboken för jämställdhet och likabehandling som den sakkunniga inom småbarnspedagogiken uppgjort. Meningen är att väcka diskussion kring ämnet och att utvärdera familjedagvårdens utvecklingsbehov. Dessutom har vi redan nu fäst uppmärksamhet vid att alla barn och vuxna ska beaktas som individer och att de

bemöts jämlikt och likställt. Vi har även skaffat material och leksaker som främjar jämlikhet. Vi fäster även uppmärksamhet vid attityder som främjar jämlikhet och vid attityder som förhindrar jämlikhet.

Samarbete med andra parter

Samarbetspartner har under året varit föräldrar, andra vårdare, rådgivningen, daghemmen, småbarnspedagogikens familjehandledare och den sakkunniga inom småbarnspedagogiken. Specialläraren inom småbarnspedagogik har stött familjedagvårdarna i deras arbete och deltagit i en gemensam parkräft samt träffat barnen enskilt och genom tester utvärderat språkutvecklingen. Det har varit möjligt för familjedagvårdarna att delta i församlingens evenemang, så som julkyrkan. Med rådgivningen har man samarbetat genom att familjedagvårdarna har för fyraåringa barnen fyllt i blanketten för den neurologiska bedömningen av barn i lekåldern, som sedan givits till rådgivningen. Digikoordinatorn har träffat familjedagvårdarna och utbildat dem i att ta i bruk de nya ipadsen samt stött dem i digifostran.

Utvärdering

Verksamheten har utvärderats dagligen, samt under de gemensamma träffarna i Hanko Pohjoisen päiväkoti. Föräldrarna har haft möjlighet att ge respons om familjedagvården i samband med nöjdhetsenkäten som utförs på våren. Familjedagvårdarna anser själv att det gångna året har löpt bra, och att "jag har världens bästa arbete".

Hangö 6.6.2024

Hanna Ekebon, ansvarig daghemsföreståndare

**Hanko Pohjoisen Päiväkodin
toimintakertomus
2023-2024**

Hanko Pohjoisen Päiväkoti

Hanko Pohjoisen Päiväkoti on perustettu vuonna 1966, ja siellä toimii kolme suomenkielistä lapsiryhmää. Päiväkodissa tarjotaan myös vuorohoitoa sekä suomen- että ruotsinkielisille lapsille. Varhaiskasvatuksen vuorohoitoa järjestetään tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. Vuorohoitoa järjestetään aamuisin ennen kello 6.30, iltaisin 16.30 alkaen, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäyhinä.

Päiväkodin osoite: Panimokatu 3
10960 Hanko

Päiväkodin johtaja Hanna Ekebom
puh.0407435216
hanna.ekebom@hanko.fi

Varajohtaja Tea Rantanen
puh.0401359453
tea.rantanen@hanko.fi

Päiväkodin henkilökunnan määrä suhteutettiin lasten määrään lain ja asetusten mukaisesti.

Päiväkodissa työskenteli 11 henkilöä:

päiväkodin johtaja

3 varhaiskasvatuksen opettajaa

7 varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa

Hanko Pohjoisen Päiväkodissa oli vuoden aikana useita sijaisia ja opiskelijoita.

Hanko Pohjoisen Päiväkoti toimi 43 lapsen varhaiskasvatuspaikkana ja vuorohoitoa tarjottiin noin kymmelle lapselle. Päiväkoti toimi myös viiden suomenkielisen perhepäivähoitolapsen varahoitopaikkana. Syyslukukausi 2023 alkoi putkiremontilla, jonka aikana Perhosten ryhmä siirtyi neljäksi kuukaudeksi väistötiloihin Hangonkylään. Tilanne vaati sopeutumista kaikilta ryhmiltä. Perhosten paluuta takaisin päiväkotiin juhlittiin yhteisellä lauluhetkellä.

Toiminta-ajatus

Yhdessä lasten ja vanhempien kanssa pyrittiin rakentamaan kasvuympäristö, jossa lapsi tulee kuulluksi, huomioituksi ja hyväksytyksi omana itsenään. Päiväkodin painopistealueena 2023-2024 oli kiireettömän ilmapiirin luominen, leikin rikastuttaminen, sekä kestävä kehityksen huomioiminen. Kiireettömyyden toteutuminen näkyi muun muassa henkilökunnan joustavana tapana mennä auttamaan toista ryhmää esimerkiksi siirtymätilanteissa. Leikkiä on rikastettu kuvin ja erilaisin materiaalein. Aikuiset ovat osallistuneet leikkiin sanoittamalla sitä ja mahdollistamalla leikin sujumista. Kaikissa ryhmissä oppimis- ja leikkiympäristöjä uudistettiin leikkiin kutsuvaksi, Hannelandian koulutuksen oppien mukaisesti. Kestävään kehitykseen panostettiin lisäämällä lasten tietoisuutta kierrätyksestä ja lisäämällä kierrätysastioita koko päiväkodissa.

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Toimintamme perustui Hangon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan, päiväkodin omaan toimintasuunnitelmaan ja lasten henkilökohtaisiin varhaiskasvatussuunnitelmiin. Suunnitelmia toteutettiin päiväkodin arjessa kaikessa toiminnassa. Toimintamme oli kokonaisvaltaista, ja tavoitteena oli edistää leikin kautta lasten oppimista ja hyvinvointia, sekä laaja-alaista osaamista. Lasten mielenkiinnon kohteet ja tarpeet ohjasivat toimintaa. Lapset osallistuivat toiminnan suunnitteluun ilmaisemalla toiveitaan lauluista ja leikeistä. Lasten mielipiteitä kartoitettiin myös lapsen vasuun liittyvällä ”Lapsen toiveet ja mielipiteet”-kyselylomakkeella.

Varhaiskasvatuksessa oppimisen alueet kuvaavat pedagogisen toiminnan keskeisiä tavoitteita ja sisältöjä. Toteuttamiamme oppimisalueita olivat:

1. Kielten rikas maailma

Ryhmien toimintatuokioilla lapsia on rohkaistu osallisuuteen ja itseilmaisuun monin eri keinoin. Tuokioilla on laulettu, luettu satuja, loruteltu ja leikitty yhteisleikkejä. Keskusteluille, kuulumisten vaihdoille ja asioiden pohtimiselle yhdessä on annettu aikaa. Ryhmissä oli käytössä päiväjärjestys ja ryhmän yhteiset säännöt kuvitettuna. Käytössä oli kuvitettuja lauluja, leikkitaulu, tunnekortteja ja kortteja pukemisen ja ruokailun tueksi. Kuvien avulla oli helppo esimerkiksi ruokapöydässä pyytää lisää ruokaa. Tukiviittomilla, pöytä- ja nukke-teatterilla rikastettiin kielenoppimista, ja lasten saatavilla oli kuvakirjoja omatoimista lukemista varten. Lisäksi käytettiin Lukulumoa eli digitaalisen kirjaston kirjoja.

2. Ilmaisun monet muodot

Kauden aikana pidettiin viikoittain koko talon yhteinen lauluhetki, jonka lisäksi laululeikit rytmisoittimiseen ovat olleet osa arkeamme päivittäin. Kevään teemana oli Kielinupun suomen kielen oppimista edistävät laulut. Lapset ovat saaneet myös itse esittää yksin tai kaverin kanssa yhdessä lauluja, arvoituksia, ja omia tarinoita. Lasten omat esiintymiset ovat olleet suosittuja, ja kasvattaneet luottamusta omiin kykyihin. Askarteluhetket ovat sisältäneet piirtämistä, leikkaamista, liimaamista, taikataikinalla muovailua ja musiikkimaa-lausta. Kädentöissä on hyödynnetty eri materiaaleja ja tekniikoita. Lapsilla oli mahdollisuus osallistua ohjattuihin askarteluhetkiin, mutta materiaalia oli tarjolla myös itsenäiseen askarteluun. Askarteluissa on näkynyt Hango 150-juhlavuosi, eri vuodenaajat ja juhlat, sekä ryhmien vaihtuvat teema-askartelut. Roolileikit ovat olleet osa lasten arkea, roolivaatteet ja käsinuket olivat lasten saatavilla.

Päiväkodin 3-vuotiaat osallistuivat Brankkiksella järjestettyyn Pelle Kaija Pum- konserttiin, jonka teemana oli paloturvallisuus.

Hankolainen kuvataiteilija Margareta Gripenberg piti Perhosten ryhmän lapsille taidetuokion, jossa hän maalasi lapsille samalla kun kertoi satuja. Lisäksi lapset kävivät hänen taidenäyttelyssään kaupungintalolla.

3. Minä ja meidän yhteisömme

Syksyllä toiminta alkoi tutustumisella kavereihin ja ryhmän yhteisiin toimintatapoihin. Ryhmässä lapset harjoittelivat leikkiin mukaan pääsemistä, leikin valitsemista, pitkäkestoisen leikin jatkumista ja neuvottelutaitoja leikkissä. Tunnetaitoja harjoiteltiin arjen aidoissa tilanteissa, tunnetaitokorttein, leikkien ja laulujen avulla. Ryhmissä huomioitiin lasten osaamia kieliä ja erilaisia tapoja perheissä. Lapset ovat tutustuneet Hangon maamerkkeihin mm. askartelemalla vesitornin sen 80-vuotis juhlavuotena. Lapset maalasivat myös maitotölkeistä kalavajoja, Hangon rannan, purjeverneitä ja karusellin. Työt olivat nähtävillä Hango 150- juhlassamme. Vuorohoidossa rutiinit poikkesivat päivätoiminnasta hieman ja siihen kuului leikin ja oppimisen lisäksi myös iltasadut, hampaanpesut ja unille peittelyt. Vuorohoidossa oleville esikoululaisille on pyritty järjestämään eriytettyä toimintaa. Esikoulutehtävissä hyödynnettiin digilaitteita mm. Puppet Pals-sovellusta, jolla tehtiin

yhteistarinoita ja joulun pyhinä lapset tekivät huoltajilleen digitaaliset joulukortit. Kaikissa päiväkodin ryhmissä oli käytössä tieto- ja viestintäteknologisia välineitä, joita opeteltiin käyttämään yhdessä lapsen ikä huomioiden. Clever touch- älytaulua on käytetty tiedon etsimiseen lapsen kiinnostuksen kohteista ja kielen opimisen monipuolistamisessa. Älytaulun kautta on myös opeteltu viitottuja lauluja, jumpattu ja pikapiirretty arjen tilanteita sekä hyödynnetty Pikku Kakkosen varhaiskasvatukselle suunnattua materiaalia, kuten turvataitoja. Älytaulua käytettiin monipuolisesti hyödyksi koulutuksissa ja mm. perheille järjestetyissä juhlissa, kuten joulujuhlassa, jossa näytettiin vanhemmille valokuvia kauden yhteisistä hetkistä. Vuoden aikana juhlittiin lasten syntymäpäiviä talon tarjoamalla jäätelöllä ja tutustuttu mm. joulun, ystävänpäivän, pääsiäisen ja vapun perinteisiin. Ryhmissä leivottiin jouluna pipareita, maisteltiin itse tehtyjä runebergintorttuja sekä leivottiin pihan omenapuusta poimituista omenoista omenapiirakkaa. Vappuna pukeuduttiin naamiaisasuihin. Juhannuksena pidettiin vohvelikestit ulkona. Lappohjan yli 3-vuotiaat lapset vierailivat Hanko Pohjoisen Päiväkodissa. Yksi perhepäivähoitajan ryhmä osallistui syksyllä Hanko Pohjoisen Päiväkodin lauluhetkille.

4. Tutkin ja toimin ympäristössäni

Matemaattista ajattelua kehitettiin arkipäivän tilanteissa leikinomaisesti. Päivittäin lasten kanssa pelattiin pelejä ja käytiin läpi vuoden kiertokulkua. Isompien lasten ryhmissä oli kirjaimia ja numeroita esillä, ja niitä opeteltiin tunnistamaan mm. rytmitellen ja laskemalla lapsia. Lisäksi painotimme kestävästä kehitystä. Kestävän kehityksen huomioimme käyttämällä askarteluissa paljon kierrätysmateriaaleja. Opetimme lapsille luonnon, eläinten ja kasvien kunnioittamista, ja opetimme myös lapsia käyttämään maltillisesti vettä, paperia ym. kulutusmateriaaleja. Päiväkodissa tehostettiin eri materiaalien lajittelua kierrättäen, mm. paperia, pahvia, muovia ja pattereita. Lapsia opetettiin myös lajittelemaan biojätteitä. Jätteiden lajitteluun tutustuimme Jätejengi-nukketeatterin parissa.

Ulkoilu oli osa kokopäiväpedagogiikkaa ja ulkona on havainnoitu eri vuodenaikoja, sääolosuhteita, eläimiä ja ötököitä. Syksyn yhteisissä pihatalkoissa haravoitiin lehtiä ja valmisteltiin pihaa talvea varten. Samalla nostimme perunat maasta ja maistelimme niitä yhdessä. Keväällä istutimme jälleen kasvimaalle kasvamaan perunoita, porkkanoita, sipuleita, salaattia ja herneitä.

Kevätretket suuntautuivat lähimetsiin ja rannalle. Lähialueella opettelimme liikennesääntöjä ja turvallista liikkumista liikenteessä.

5. Kasvan, liikun ja kehityn

Liikunta ja ulkoilu ovat kuuluneet päiväkodin jokaiseen päivään. Ryhmillä oli liikuntahetkiä sisällä ja ulkona. Käytössä oli liikuntaan innostavia välineitä, kuten liikuntakortteja, palloja, tasapainoaskelmia, hernepusseja ja huiveja. Lapsille rakennettiin erilaisia temppuratoja ja mahdollistettiin liikkumista niin sisällä kuin ulkona. Ruokakasvatuksessa kannustettiin lapsia tutustumaan erilaisiin makuihin ja ohjattu terveelliseen sekä monipuoliseen ravitsemukseen. Lasten kanssa pohdittiin yhdessä terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä asioita, sekä liikkumisen, levon ja hyvien ihmissuhteiden merkitystä hyvinvoinnille ja terveydelle.

Keväällä Hangon liikuntapalvelun ohjaajat järjestivät lapsille liikuntatapahtuman päiväkodin pihalla.

Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö

Laadukasta varhaiskasvatusta on toteutettu yhteistyössä huoltajien kanssa. Yhteistyö vanhempien kanssa alkoi lapsen tutustumisella päiväkotiin, ja ryhmien vanhempainilloissa. Vanhempien kanssa yhdessä lapselle laadittiin oma varhaiskasvatussuunnitelma, jossa käytiin läpi lapsen vahvuuksia ja lapsen sekä vanhemman toiveita ja odotuksia. Kevään aikana varhaiskasvatussuunnitelmat arvioitiin huhti-toukokuun aikana. Varhaiskasvatussuunnitelmia laadittaessa niissä huomioitiin mahdollinen lapsen tarvitsema tuki, jota järjestettiin yleisenä, tehostettuna tai erityisenä tukena. Lapsen tarvitsema tuen taso, sekä niihin liittyvät vastuut ja työnjako on kirjattu varhaiskasvatussuunnitelmaan. Prosessin aikana vanhempia kuultiin ja he saivat olla mukana lapsen tuen suunnittelussa. Lisäksi tuen vaikuttavuutta ja riittävyyttä on vuoden aikana seurattu ja arvioitu.

Vanhempien kanssa keskusteltiin päivittäin lapsen päivän tapahtumista heidän tuodessaan ja hakiessaan lasta. Vanhempia tiedotettiin päiväkodin ja lasten toiminnasta säännöllisesti WhatsApp-ryhmässä, Seesaw:n kautta, sekä asiaan liittyvin tiedottein. Lisäksi ilmoitustauluilla oli tietoa viikon toiminnasta. Osalla ryhmistä käytössä oli kuukausikirje vanhemmille.

Toimintakauden aikana päiväkodissa järjestettiin perheille tapahtumia, kuten ryhmien vanhempainillat, joulupuuro, joulujuhlat ja isovanhempien/läheisten liikuntatapahtuma. Keväällä vietimme Lappohjan päiväkodin, perhepäivähoidon ja Hanko Pohjoisen Päiväkodin yhteistä Hanko 150-vuotisjuhlaa kaupungintalolla yhdessä perheiden kanssa. Juhlassa oli lasten tekemä Hanko-teemainen taidenäyttely ja esiintyjänä Kielinupun Katri Kunnas. Hän esitti lauluja, joita olimme yhdessä lasten kanssa laulaneet kevään aikana. Saimme juhlaan osallistuneilta runsaasti hyvää palautetta.

Henkilöstön kehittäminen

Syksyllä toimintakauden alussa jokainen ryhmä kokoontui yhteiseen iltapalaveriin, jossa käytiin läpi lapsiryhmän rakenne ja tarpeet. Vuoden aikana kerran kuukaudessa pidettiin henkilökunnan yhteinen iltapalaveri. Tiedottaminen ja muu työn suunnittelu toteutettiin vastaavien palaverissa ja erikseen nimetyissä työryhmissä. Lisäksi asioista tiedotettiin suullisesti, sekä tiimivastaavien kautta. Varhaiskasvatuksen lastenhoitajat kokoontuivat säännöllisesti omassa palaverissa, jossa otettiin esille ajankohtaisia asioita lastenhoitajien näkökulmasta.

Lisäksi ryhmillä oli sovittuna viikoittain tiimipalaveriaika, jossa ryhmän henkilökunnalla oli mahdollisuus yhdessä suunnitella ja arvioida toimintaa. Tiimipalaverit oli suunniteltu niin, että toisen ryhmän aikuiset huolehtivat sillä aikaa lapsista. Henkilökunta on saanut palautetta työstään henkilökohtaisessa työn arviointikeskustelussa ja kehityskeskustelussa.

1.6.2023 alkaen varhaiskasvatusta velvoittaa toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986) ja yhdenvertaisuuslaki (1325/2014). Olemme vuoden aikana työstäneet Hangon kaupungin varhaiskasvatuksen opettajien yhteisissä tapaamisissa sekä tiimeissä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Suunnitelman on tarkoitus valmistua vuoteen 2025 mennessä. Olemme kuukausittain seuranneet varhaiskasvatuksen asiantuntijan laatimaa tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaopasta, joka on ohjannut suunnitelman etenemistä. Tapaamisten yhtenä tarkoituksena oli herättää aiheesta keskustelua ja arvioida tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumista päiväkodissamme ja löytää ensi vuodelle kehittämiskohde. Olemme jo nyt kiinnittäneet toiminnassamme huomiota siihen, että kaikki lapset ja aikuiset huomioidaan yksilöinä, ja heidät kohdataan mahdollisimman tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Olemme myös hankkineet tasa-arvoa edistävää materiaalia ja leluja. Kiinnitämme huomiota niin tasa-arvoa edistäviin kuin estäviinkin asenteisiin.

Toteutuneita koulutuksia:

Educa messut, varajohtaja, johtaja

Untuvikot-koulutus, Liisa Ahonen, Piia Roos, koko henkilöstö

Tiiminvoimaa varhaiskasvatuksessa, Liisa Ahonen, koko henkilöstö

Sosionomikoulutukseen osallistui yksi varhaiskasvatuksen lastenhoitaja

Hätäensiapukoulutukseen osallistui lähes koko henkilöstö.

Työpaikkaohjaaja koulutukseen osallistui kaksi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa

Hanko Pohjoisen Päiväkodin ja Lappohjan päiväkodin henkilökunnan yhteinen arviointi- ja suunnittelupäivä, johon osallistui koko henkilökunta.

Petteri Mikkolan luento pienryhmätoiminta ja tiimityö, koko henkilökunta

JYEAT johtamisen ja yritysjohtamisen erityisammattitutkintoon, johtaja

Lastensuojeluilmoituksen tekeminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, Anna Junes, varajohtaja

Yhteistyökumppanit

Hangon varhaiskasvatuksen opettajat ovat tavanneet toisiaan opettajien yhteisissä palavereissa, joissa on käyty pedagogista keskustelua ajankohtaisia asioista. Varhaiskasvatuksen asiantuntija on osallistunut palaveriin ja jakanut alan uusinta tietoa ryhmiin, sekä tuottanut tarvitsemaamme materiaalia. Digivastaava on tarjonnut henkilökunnalle tukea säännöllisissä digivastaavien tapaamisissa, jakaen tietoa tieto- ja viestintätekniikan käyttöön otosta ja toiminnan toteuttamisesta lasten kanssa.

Olemme tehneet moniammatillista yhteistyötä laajennetuissa tapaamisissa perheohjaajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja neuvolan henkilökunnan kanssa. Olemme tarjonneet perheille perheohjaajan palveluja. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja on käynyt ryhmissä konsultoimassa henkilökuntaa, ja tarjonnut pedagogista materiaalia ryhmiin, mm. opettamalla Widgid online-toimintoja symbolimateriaalien teossa. Lapsen täyttäessä 4-vuotta hänelle on tehty yhteistyössä neuvolan kanssa leikki-ikäisen lapsen arvio. Lastensuojelun työntekijöiltä on ollut mahdollisuus saada tukea ja konsultaatio apua. Pelastuslaitos vieraili päiväkodissa ja lapset pääsivät tutustumaan paloautoon ja muuhun välineistöön. Keskuskoulun luokat 6A ja 6B oppilaat ja opettajat vierailivat päiväkodissa työpaikatutustumisen merkeissä. Päiväkodissamme oli useita peruskoululaisia TET-jaksolla työelämään tutustumassa. Lisäksi meillä oli viittomakielen tulkkiohjaaja, Suomen kielen harjoittelija sekä sosionomiopiskelija. Henkilökunta käytti tukiviittomia ja kuvia uudella innolla päiväkodissa olleen viittomatulkkiohjaajan konkreettisten ohjeiden ja vinkkien jälkeen.

Päiväkodin 3-vuotta täyttäneet ovat vierailleet kirjaston elämyshuoneessa, jossa Netta Möller-Salmela on tutustuttanut lapsia satujen ihmeelliseen maailmaan. Hangon kaupungin kirjasto tarjosi perheille Kirjakassipalvelua, jonka kautta perheet ovat voineet lainata päiväkodista kassillisen kirjaston valitsemia yllätyskirjoja. Olemme tehneet yhteistyötä myös kiinteistönhuollon, ruokahuollon ja siivoustoimen kanssa. Lisäksi toimistosihteerit, IT-tukipalvelut ja palkkakonttori ovat tarjonneet tukea työn toteuttamiseksi. Seurakunnan kanssa teimme yhteistyötä vierailien joulukirkossa ja Perhoset osallistuivat seurakunnan järjestämään Urkusatu hetkeen kirkossa.

Arviointi

Arviointi on jatkuva prosessi. Varhaiskasvatuksen opettajille on kuulunut noin viisi tuntia viikossa ryhmän ulkopuolista SAK-aikaa, eli aikaa, jota on käytetty työn suunnitteluun, kehittämiseen ja arviointiin. Toimintaa arviointiin pitkin vuotta säännöllisissä palavereissa. Johtaja toteutti kehityskeskustelut koko henkilökunnan kanssa, ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kanssa toteutui myös työn vaatavuuden arviointikeskustelut. Koko toimintakauden arviointi pidettiin kesäkuussa 2024.

Tarjosimme vanhemmille mahdollisuuden antaa palautetta varhaiskasvatukselle digitaalisen tyytyväisyyskyselyn avulla. Saimme kiitosta päiväkodin viihtyvyydestä, runsaasta ulkoilusta, monipuolisesta toiminnasta sekä hoitajista ja yhteistyöstä perheiden kanssa. Vuorohoitoon oltiin myös erittäin tyytyväisiä. Kyselyn perusteella varhaiskasvatuksen arvot turvallisuus, luottamus, arvostus, rehellisyys ja ammatillisuus toteutuivat toiminnassamme. Tyytyväisyyskyselystä ilmeni, että mediakasvatus ja digipolku ovat vanhemmille vielä käsitteinä vieraita, joihin tulemme kiinnittämään huomioita ensi toimintakaudella.

Hangossa 17.7.2024

Hanna Ekebom KM, YTM, varhaiskasvatuksen opettaja, päiväkodin johtaja

Tea Rantanen varhaiskasvatuksen opettaja, päiväkodin varajohtaja

Lappohjan päiväkodin
toimintakertomus
2023-2024

Lappohjan päiväkoti

Päiväkotimme Lappohjassa sijaitsee aivan rantojen ja metsien läheisyydessä. Päiväkotimme tarjoaa lapselle turvallisen ja luonnollisen ympäristön, jossa lapsi voi leikin ja elämysten kautta oppia uusia asioita.

Samassa ympäristössä toimii koulu, neuvola ja kirjasto. Nämä luovat raamit toimivalle yhteistyölle

Päiväkoti on kaksi kielinen

Lappohjan päiväkoti on rekisteröity yhdeksi ryhmäksi, Joutsenet/Svanar.

Toimimme yli ikä- että kielirajojen

Toiminta kauden alussa Lapsia oli 14 joista yksi esikoululainen.

Ruotsinkielisiä 7 ja suomenkielisiä 7, iältään 0-6v.

Toimintakauden päättyessä lapsia oli 14. Ruotsinkielisiä 6 ja suomenkielistä 8

Päiväkoti on kiinni 24.6.- 28.7.2024. Varhaiskasvatusta tarvitseville tarjoamme paikkaa Hanko Pohjoisen päiväkodin tiloissa.

Henkilökunta:

Heidi Dahlqvist	varhaiskasvatuksen opettaja
Tanja Bäckman	vt. varhaiskasvatuksen opettaja
Kerstin Moilanen	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Nina Vaittinen	vt. ryhmä avustaja
Hannah Ahonen-Karlsson	lähihoitaja opiskelija

Yhteystietomme ovat:

Lappohjan päiväkoti

Koulukuja 4
10820 Lappohja

Päiväkodinjohtaja:

Hanna Ekebom
puhelin: 0407435216
Sposti: hanna.ekebom@hanko.fi

Joutsenet:

puhelin: 0404564275
varhaiskasvatuksen vt. opettaja: Tanja Bäckman
Sposti: tanja.backman@hanko.fi

Svanar:

Puhelin: 0404564275
Varhaiskasvatuksen opettajat Heidi Dahlqvist
Sposti: heidi.dahlqvist@hanko.fi

Toiminta-ajatus

Päiväkotimme toiminta perustuu valtakunnalliseen sekä Hangon kaupungin omaan varhaiskasvatus suunnitelmaan. (1.8.2019)

Toiminnan lähtökohtana ovat pääasiassa olleet teemat, jotka ovat nousseet esiin mm. lasten leikeistä, saduista sekä vuorovaikutuksesta lasten ja aikuisten välillä. Läpi moninaisen toiminnan olemme rakentaneet pohjaa laaja-alaisemmalle oppimiselle. Olemme pyrkineet luomaan harmonisen ja rohkaisevan ja samalla kiireettömän ympäristön lapselle.

Pidämme leikin merkitystä tärkeänä osana lapsen arkipäivää. Vapaan ja ohjatun leikin kautta lapsi on saanut oppia ja harjoittaa sosiaalisia taitojaan. Lapsia on kannustettu leikkeihin ulkona ja sisällä.

Olemme tukenneet lapsen yksilöllistä kasvua ja kehitystä yhteistyössä vanhempien kanssa.

Lapsen yksilölliset tarpeet ja kiinnostuksen kohteet on huomioitu pien ryhmissä. Ilo, lämpö ja turvallisuus samoin kuin elämykset ja kokemukset rauhallisessa ilmapiirissä ovat olleet tärkeitä asioita lapsen arjessa.

Turvallisuus, arvostus, luottamus, ammatillisuus, rehellisyys ovat Hangon kaupungin arvot varhaiskasvatuksessa. Näitä arvoja me olemme pitäneet tärkeinä työssämme lasten kanssa.

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Hangon varhaiskasvatuksen toimintavuoden aiheena on ollut Hanko 150v. Tämän lisäksi olemme kiinnittäneet huomiomme digitalisointiin. Lapset ovat käyttäneet IPad:a lapsilta itseltään keskusteluissa heränneiden kysymysten pohjalta vastauksien löytämiseen, tutkimiseen sekä opettavien pelien pelamiseen. Qr-koodit ovat olleet toiminnassamme usein mukana. Olemme tehneet liikkuvaa kuvaa sekä valokuvanneet.

Hanko 150v olemme juhlistaneet viettämällä synttäreitä, vietimme yhteisen kevätjuhlan Hankopohjoisen päiväkodin sekä perhepäivähoitajien kanssa kaupungintalolla. Kaupungintalolla esiintyi Kielinappu, tanssimme Hanko valssia sekä pystytimme lasten tekemistä töistä näyttely; teemana Hanko 150v. Osallistuimme myös kirjastossa pidettävään näyttelyyn, jossa 5-6 vuotiaiden töitä ja ajatuksia millainen olisi hyvä Hanko sekä toiveita Hangosta.

Olemme vierailleet Hangossa Brankkiksella PelleKaija Pum teatterissa sekä keväällä Hangonkylän koululla ulkoilmateatterissa Busig och besvärlig.

Olemme osallistuneet HINKU projektiin. Olemme suojelleet lasten kanssa yhdessä luontoa keräämällä roskia ympäristöstämme. Päiväkodissamme lajittelemme roskat omiin astioihin sekä uusiokäytämme eri materiaaleja.

Toteuttamiemme oppimisalueita ovat:

Olemme soveltaneet oppimisen alueita lapsen mielenkiinnon ja aikaisemman kokemuksen mukaan. Toiminnan kautta lapsi on saanut mahdollisuuden tutkia, tarkkailla ja havainnoida omaa ympäristöään.

Kielen rikas maailma

Olemme tarjonneet lapsille mahdollisimman monipuolisen vuorovaikutus ja kieliympäristön Olemme antaneet kannustavaa palautetta heidän kielenkäyttö- ja vuorovaikutustaidoistaan. Olemme pyrkineet vahvistamaan lasten kielen käyttöä sekä uteliaisuutta, jotka ovat kannustaneet vuorovaikutukseen aikuisten ja toisten lasten kanssa.

Olemme tukenneet lapsen kokonaisvaltaista kielenkehitystä draaman, musiikin, kuvataiteen, liikunnan ja erilaisten keskustelujen avulla. Olemme hyödyntäneet Lappohjan kirjastoa. Lapset ovat valinneet kirjoja oman mielenkiinnon mukaan. Olemme kavalukeneet, lukeneet satuja eri aiheiden mukaan sekä loruilleet. Lapset ovat sanoittaneet omia töitään.

Kielisuihkutusta lapset ovat saaneet luonnostaan päivittäin kaksikielisyyden vuoksi.

Olemme opetelleet viittomatulkki opiskelijan kanssa tukiviittomia ja käyttäneet tukiviittomia sekä kuvia puheen rikastuttamiseen. Olemme lisänneet kuvia ja tukiviittomia myös ympäristöön.

Ilmaisun monet muodot

Olemme tukeneet lasten musiikillista, kuvallista sekä sanallista että kehollista ilmaisua mahdollisimman monipuolisesti.

Olemme tarjonneet lapsille musiikillisia kokemuksia sekä vahvistaneet lasten kiinnostusta ja suhdetta musiikkiin. Olemme ohjanneet lapsia elämykselliseen kuuntelemiseen sekä ääniympäristön havainnointiin mm. luontoretkillä sekä hyödyntäneet Spotifyta ja YouTubea

Lapset ovat saaneet hahmottaa musiikkia sekä äänen kestoa, tasoa, sointiväriä ja voimaa musiikki leikkien kautta. He ovat saaneet myös itse tuottaa musiikkia ja kokeilla eri soittimia itsenäisesti

Olemme käyttäneet musiikkia myös rentoutumiseen, hierontaan sekä maalaamisessa tunnelman ja mielikuvien luomiseen.

Tavoitteenamme kuvallisessa ilmaisussa on ollut, että lapsi nauttisi tekemisestä ja saisi mahdollisuuden harjoittaa kuvallista ajatteluaan, havainnointiaan ja kuvien tulkintaa mahdollisimman monipuolisesti. Lapset ovat saaneet valita heitä kiinnostavia aiheita, materiaaleja ja työskentelytekniikoita. Olemme samalla miettineet muotoja ja tutkineet värejä.

Olemme etsineet kuvia, katsoneet videoita tai animaatioita sekä vierailleet virtuaali- museossa lasten innostuksen mukaan.

Kehollisen ilmaisun tavoitteenamme oli, että lapsi saisi draaman, tanssin ja leikin keinoin erilaisia kokemuksia. Olemme lasten kanssa yhdessä spontaanisti sekä suunnitellusti toteuttaneet ilmaisu taidetta draaman, tanssin ja leikin keinoin. Päivittäin yhteisillä tuokioilla lapset saavat ilmaista itseään kehollisesti eri leikkien, musiikin, satujen tai muun materiaalin kautta. Esimerkiksi eri liikekorttien sekä median kautta. (YouTube, QR koodit)

Liikunta tuokioita olemme pitäneet säännöllisesti niin sisällä kuin ulkona. Lapset ovat saaneet liikkua erilaisilla alustoilla mm. hiekkakentällä, metsässä, kallioilla sekä rannalla, vuoden ajoista riippumatta. Lapsia liikuttamassa toimintavuoden aikana säännöllisesti on käynyt liikuntatoimistosta Tobias Öhman. Talvella kävimme luistelemassa sekä laskemassa mäkeä.

Minä ja meidän yhteisömme

Lasten elinpiiri laajenee heidän kasvaessaan. Olemme huomioineet lapsen kodin perinteitä sekä toimintamalleja ja arvoja. Olemme tutustuneet lähiympäristöömme tehden kävelyretkiä eri kohteisiin Lappohjassa. Hanko 150 v projektin aikana olemme tutustuneet Hangon ja Lappohjan eri kohteisiin sekä eri rakennuksiin esim. kirkkoon ja pienvene satamaan, vpk tiloihin sekä Turva laivaa.

Lasten kanssa olemme tutustuneet mediaan ja kokeilleet median tuottamista leikinomaisesti. iPad:a olemme käyttäneet lähes päivittäin. Lapset ovat olleet innokkaita piirtämään sekä valokuvamaan, tutkimaan karttoja, etsimään eri kohteita, hakemaan tietoa sekä pelaamaan opetus pelejä. Olemme lasten kanssa lähettäneet kotiin kuvia vanhemmille SeeSaw- apin kautta.

Olemme pohtineet lasten kanssa media tarjonnan sisältöä ja todenmukaisuutta tutkimalla aikakausi- ja sanomalehtiä. Mediataitoja harjoittelimme Pikku Kakkosen tarjoaman materiaalin kanssa sekä ILO OPPIA medially materiaalia.

Olemme ohjanneet lapsia tunteiden ja vahvuuksien tunnistamisessa. Tähän olemme käyttäneet kirjallisuutta. Mm. Tom Percivalin kirjat ovat voimaannuttavia ja samaistuttavia lapsille. Niiden avulla olemme keskustelleet tunnetaidoista, hyvinvoinnista sekä itsetunnosta. Tunteisiin olemme tutustuneet myös taiteessa, musiikissa, liikunnassa sekä ilmaisutaidossa. Meillä on ollut tunnekuvia käytössä. Olemme tutustuneet tunteisiin leikkien tunnetukiviittomilla sekä erilaisilla leikeillä olemme opetelleet tunnistamaan tunteita ja kertomaan omista tunteistamme.

Ystävällisyyttä ja toisen kunnioittamista kuin myös ristiriitatilanteiden ratkomista olemme harjoitelleet päivittäin lasten kanssa arkisissa tilanteissa.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Toimintakauden alussa kävimme lasten kanssa läpi yhteisömme sääntöjä. Lapset saivat luoda ja keksiä omia sääntöjä.

Olemme tehneet retkiä lähiympäristöön. Kerran kuukaudessa olemme käyneet luontokoulua. Siellä olemme oppineet kunnioittamaan luonnon moninaisuutta. Luontokoulussa olemme myös tarkastelleet ympäristöämme matemaattisin silmin. Lapset ovat saaneet tutkia, tehdä ja oivaltaa.

Olemme tutustuneet erilaisiin juhlaperinteisiin, historiallisiin tarinoihin ja perinneleikkeihin.

Musiikissa tutustuimme mm. pop ja rock-, klassiseen- ja ooppera musiikkiin.

Lasten kanssa olemme keskustelleet heitä kiinnostavista yleismaailmallisista aiheista. Olemme korostaneet hyvien käytöstapojen merkitystä, kaveritaitoja ja leikkitaitoja.

Tunne taitoja olemme käsitelleet keskustellen, kirjallisuuden, leikkien sekä draaman kautta.

Olemme ohjanneet lapsia toimimaan ystävällisesti ja vastuullisesti sekä ratkaisemaan rakentavasti lasten keskinäisiä ristiriitoja. Olemme harjoitelleet oikean ja väärän erottamista. Eettistä kasvatusta olemme toteuttaneet roolileikeillä, saduilla ja medialla.

Lasten oikeuksista keskustelimme lastenoikeuksien päivänä. Katsomuskasvatuksessa huomioimme erilaisuuden hyväksymistä ja kunnioitusta. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa huomioiden vietimme päiväkodilla Sukat Sekaisin päivää.

Kasvan, liikun ja kehityn

Liikuntakasvatusta on ollut säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista sekä tavoitteellista. Liikkumisessa olemme hyödyntäneet eri aisteja sekä olemme käyttäneet liikkumaan innostavia välineitä. Lapset ovat saaneet keksiä omia ratoja tarjolla olevista välineistä.

Ruoka kasvatuksessa tavoitteenamme on ollut edistää myönteistä suhtautumista ruokaan ja syömiseen. Olemme tukeneet monipuolisia ja terveellisiä ruokatottumuksia. Olemme ohjanneet lapsia oma-toimiseen ruokailuun sekä riittävään syömiseen. Lapset ovat opetelleet ruokarauhaa ja hyviä pöytätapoja sekä yhdessä syömistä kulttuuria.

Lasten kanssa olemme keskustelleet liikkumisen sekä levon merkityksestä hyvinvoinnille ja terveydelle. Olemme tukeneet lapsen turvallisuuden tunnetta olemalla läsnä ja kuuntelemalla lasta.

Olemme opetelleet lasten kanssa turvallisuuteen liittyviä asioita päivittäisissä tilanteissa. Näitä ovat mm. pukeutumisen-, ruokailu-, leikki- sekä ulkoilutilanteet.

Liikenne turvallisuutta olemme harjoitelleet kävelyretkillämme.

Rauhoittumiseen ja rentoutumiseen olen käyttänyt musiikin lisäksi hieronta palloja ja- satuja

Teemapäivät ja yhteiset tapahtumat

Vuoden aikana olemme huomioineet seuraavat päivät;

Päiväkotirauha päivänä mietimme lasten kanssa mitkä asiat vaikuttavat siihen, että päiväkodissa on hyvä ja turvallinen olo. Teimme rauharannekkeet helmistä. Jokainen erivärinen helmi merkitsi yhtä asiaa mikä tekee päivästä hyvän.

Liikenneturvallisuus viikolla teemana oli turvallisesti perille. Katsoimme poliisileijona videoita turvallisesti liikkumisesta ja polkupyörillä ajamisesta ja lapset toivat omat polkupyörä kypärät päiväkodille, joita tutkimme. Päiväkodin pihalle lapset suunnittelivat oman liikenne radan.

Eläin viikolla keskustelimme eläinten hyvinvoinnista ja tutustuimme eläinten luurankoihin ja tästä lasten kanssa saimme idean perustaa eläinsairaalan, jossa olisi oma röntgenlaite. Tämän lisäksi koordinasimme etsimällä eläimiä QR koodeja käyttäen. Lapset halusivat tehdä yhteisen eläinsadun. Eläin teemaa hyödynsimme myös liikunnassa sekä musiikissa.

Sadun päivänä meillä oli satujumppaa ja luimme lapsille klassisen sadun.

Lasten oikeuksienpäivänä huomioimme viikon ajan lasten oikeuksia käymällä niiden merkitystä lasten kanssa keskustellen ja lapset saivat suunnitella liikuntatuokion

Ystävänpäivää vietimme ulkona raikkaassa talvisäässä leikkien laululeikkejä ja makkaraa grillaten.

Mediataito viikolla Tutustuimme Reppu-Heppuun ja Bottiin. Heidän johdolla pohdimme median aiheuttamia tunteita, loimme omaa media sisältöä sekä pohdimme hyvää vuorovaikutusta. Lapset loivat oman suunnitelman unelmien vapaapäivästä ja esittelivät julistetta toisilleen. Alle 3v tekivät oman musiikkivideon. Viikon loppuksi lapset toivat mukanaan omaa lempi musiikkiaan ja pidimme levyraadin. Keskustelimme lasten kanssa musiikki mausta ja pohdimme että mitä jos joku ei tykkää omasta musiikista. Näiden lisäksi me olemme viettäneet Halloween juhlaa naamiaisten merkeissä. Lucia juhlaa koulun kanssa. Lapset esiintyivät vanhemmilleen ja isovanhemmilleen sekä muille Lap-pohjan asukkaille. Joulujuhlaa vietettiin yhdessä koululaisten kanssa leikkien piirileikkejä. Pääsiäisenä lapsille järjestettiin pientä pääsiäisohjelmaa. Vappuna oli naamiaiset ja leikimme erilaisia leikkejä ja tanssittiin ilmapallojen kanssa. Munkit ja simat nautimme ulkona metsän reunalla. Kevätjuhlaa vietimme yhdessä Hankopohjoisen päiväkodin ja perhepäivähoitajien kanssa Hangon kaupungintalolla Hanko 150v syntymäpäivän kunniaksi. Kaupungintalolla oli myös näyttely lasten tekemistä Hanko aiheisista töistä. Juhlissa lapsia viihdytti Kielinuppu, Katri Kunnas, tanssimme Hanko valssia ja loppuksi oli juhlatarjoilu.

Lähtökohtanamme ovat olleet aihekohtainen ja kokonaisvaltainen opetus. Olemme onnistuneet luomaan turvallisen ja rauhallisen ilmapiirin ja olemme näin luoneet hyvät edellytykset tukea lapsen oppimista. Toiminta on perustunut lapsen omiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Oppiminen on perustunut lapsen aikaisempiin kokemuksiin sekä taitoihin. Leikki on ollut tärkeä oppimisen osa päiväkodin arjessa. Lapset ovat itse arvioineet omaa kehitystään vuoden aikana sekä he ovat arvioineet päiväkodin toimintaa ja saaneet mahdollisuuden toivoa ja ideoida teemoja sekä muuta sisältöä.

Vanhempien kanssa tehty yhteistyö

Luottamuksellinen yhteistyö vanhempien kanssa johtaa siihen, että lapsi voi hyvin ja hänen yksilölliset tarpeensa kasvatuksessa toteutuu.

Yhteistyö vanhempien kanssa alkaa siitä hetkestä, kun lapsi yhdessä vanhempiensa kanssa tulee ensimmäistä kertaa tutustumaan päiväkotiin. Huoltajien kanssa yhdessä kuuntelemme toisiamme osoittaen molemminpuolista kunnioitusta sekä luottamusta, tavoitteena avoin keskustelu. Lapsen oppimispolun dokumentointi on tapahtunut SeeSaw apin kautta, joka on toiminut myös informaatio väylänä päiväkodin ja kasvattajien välillä. Päivittäinen yhteistyö – kun lapsi tuodaan ja haetaan kotiin, on ollut tärkeää. Silloin on ollut mahdollisuus vaihtaa lapsesta kuulumisia.

Syksyn aikana henkilökunta on täyttänyt/päivittänyt lapsen henkilökohtaisen varhaiskasvatus suunnitelman yhdessä vanhempien kanssa. Kolmiportaista tuen mallia on käytetty tarvittaessa.

Syksyllä järjestimme yksikkömme yhteisen vanhempainillan, jossa keskustelimme toiminnastamme yhdessä vanhempien kanssa. Me olemme kannustaneet huoltajia ilmaisemaan omia mielipiteitään sekä ehdotuksia toiminnastamme/toimintaamme.

Henkilöstön kehittäminen

Työssämme olemme pyrkineet huomioimaan toistemme vahvat puolet sekä erityis- taidot. Olemme pyrkineet antamaan toisillemme palautetta positiivisessa hengessä.

Varhaiskasvatuksen henkilökunta on pitänyt yhteisiä palavereja missä toimintaa on arvioitu ja kehitetty. Päiväkodin toimintaa sekä yhteisistä tapahtumista esikoulun kanssa on keskusteltu koko

henkilökunnan kanssa tiimipalavereissa. Varhaiskasvatuksen henkilökunta on osallistunut tapaamisiin/palavereihin jotka on pidetty hangossa tai Teams:n välityksellä muiden varhaiskasvatuksen hoitajien tai vastaavien kanssa. Henkilökunnan palaveri on pidetty yhteisesti Hankopohjoisen päiväkodin kanssa Hangossa

Toteutuneet koulutukset

Toimintakauden aikana 2023–2024 henkilökunta on osallistunut erilaisiin koulutuksiin ja kursseihin; Untuvikko, Tiimikoulutus, Aktivt ledarskap, positiivinen pedagogiikka: haastavat lapset,arviointipäivä/tiimityöskentelyä Petteri Mikkolan kanssa, Nepsytietoinen varhaiskasvatus.

Yhteistyökumppanit

Olemme tehneet yhteistyötä ympäri vuoden seuraavien tahojen kanssa: Varhaiskasvatuksen erityislastentarhanopettaja, Lappohjan koulu, neuvola, terapeutit, (puhe-, toiminta- ja fysioterapia), Varhaiskasvatuksen perhetyöntekijä, psykologi, kirjasto ja seurakunta

Arviointi

Päiväkodin toimintaa on arvioitu henkilökunnan lasten ja vanhempien kanssa yhteistyössä. Henkilökunta on arvioinut toimintaansa tiimipalavereissa. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelman seuranta ja arviointi on tehty yhdessä vanhempien kanssa.

Koko vuoden toiminta arvioitiin kesäkuussa 2024.

12.6.2024

Tanja Bäckman

**Lappvik daghems verksamhetsberättelse
2023 - 2024**

Lappvik daghem

Vårt daghem i Lappvik, som är beläget alldeles nära skog och strand, erbjuder en trygg och naturenlig omgivning där barnen genom lek och upplevelser kan lära sig nya saker.

I samma omgivning fungerar skola, rådgivning och bibliotek. Dessa bildar ramar för ett fungerande samarbete.

Daghemmet är tvåspråkigt.

Lappvik daghem är administrativt en grupp, Svanar/Joutsenet. Verksamheten har gått över såväl ålders- som språkgränserna.

Lappvik daghem fungerar i samarbete med Åbo Akademi som övningsdaghem för studerande.

Vid verksamhetsårets början hade vi 14 barn i åldern 0-6 år inskrivna i Lappvik daghem. Av dem var 7 svenskspråkiga och 7 finskspråkiga. Vi har även haft finsk förskola för 1 barn. Då verksamhetsåret var slut hade vi 14 barn inskrivna, 6 svenskspråkiga och 8 finskspråkiga.

Daghemmet i Lappvik har stängt under tiden 24.06-26.07 2024. Under den tiden erbjuder staden småbarnspedagogik i Hangö Norra daghem för de som har behov.

Vår personal vid vår enhet har bestått av:

Heidi Bredenberg	Lärare inom småbarnspedagogik
Tanja Bäckman	tf. lärare inom småbarnspedagogik
Kerstin Moilanen	Barnskötare inom småbarnspedagogik
Niina Vaittinen	Gruppassistenta inom småbarnspedagogik
Hannah Ahonen-Karlsson	Läroavtalsstuderande

Våra kontaktuppgifter:

Lappvik daghem
Skolgränd 4
10820 Hangö

Föreståndare: Hanna Ekebom
telefon: 040 743 5216
epost: hanna.ekebom@hanko.fi

Viceföreståndare: Tea Rantanen
Epost: tea.rantanen@hanko.fi

Svanar:

Telefon: 040 546 4275

Lärare inom småbarnspedagogik: Heidi Bredenberg

epost: heidi.dahlqvist@hanko.fi

Joutsenet:

Telefon: 040 546 4275

tf. Lärare inom småbarnspedagogik: Tanja Bäckman

epost: tanja.backman@hanko.fi

Verksamhetskultur

Daghemmets verksamhet grundar sig på den nationella planen för småbarnspedagogik, samt på Hangö stads egen plan för småbarnspedagogik (1.8 2019).

Den huvudsakliga utgångspunkten har varit olika teman som stigit fram ur bland annat barnens lek, sagor, och växelverkan mellan barn och vuxna. Genom varierande verksamhet har vi byggt en grund för brett lärande. Vi har strävat efter att skapa en harmonisk och uppmuntrande samt avstressande miljö för barnet. Barnen har varit delaktiga i utformandet av våra lärmiljöer.

Lekens betydelse ses som en viktig del av barnets vardag. Genom såväl den fria som handledda leken har vi skapat förutsättningar för barnen att lära och träna sociala färdigheter. Barnen har uppmuntrats till lek både inomhus och utomhus.

Tillsammans med föräldrarna har vi strävat efter att på bästa sätt stödja barnens individuella utveckling och uppväxt. Barnens enskilda behov och intressen har beaktats i en liten grupp. Glädje, värme och trygghet samt upplevelser och erfarenheter i en lugn atmosfär har varit viktiga delar i barnets vardag hos oss.

Trygghet, respekt, förtroende, yrkesskicklighet och ärlighet är Hangö stads värden inom småbarnspedagogiken och dessa har fungerat som ledord i vår verksamhet.

Från 01.06 2023 har småbarnspedagogiken omfattats av nya bestämmelser om jämställdhet (lagen om ändring av lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män 101/2023) och diskrimineringslagen (1192/2022). Vi har under året utarbetat en jämställdhetsplan och en plan för likabehandling inom småbarnspedagogiken, teman har utformats och arbetet kring dessa fortsätter på hösten.

Våra tyngdpunktsområden för detta verksamhetsår har varit leken, lek- och lärmiljöer samt digitalisering. Hangö 150år har även under hela verksamhetsåret på olika sätt uppmärksamrats.

Leken har varit central i vår verksamhet och vi har erbjudit barnen många olika slags lekar i varierande miljö. Vi har byggt upp olika lek- och lärmiljöer där barnen har fått utforska,

prova på och utveckla olika färdigheter. Barnen har själva varit delaktiga i utformandet av lärmiljöerna, där barnens intressen, behov och nyfikenhet har funnits som grund. Butik, läkarmottagning, ateljé, restaurang, veterinär, vattenlek och skola är några exempel på det vi under året byggt upp tillsammans med barnen. De yngsta barnen har haft stort fokus på motorik, då vi haft många olika lärmiljöer där barnen fått klättra, rutscha, bygga och under året fått träna sina motoriska färdigheter på varierande sätt med upplevelserikt material. Barnen har haft möjlighet att utforska och lära sig med alla sina sinnen och hela sin kropp. Personalen har varit delaktiga i leken genom sin närvaro och genom att handleda och engagera sig i leken så alla barn haft möjlighet att delta utifrån sina egna förutsättningar och förmågor.

Tillsammans med barnen har vi på olika sätt under verksamhetsåret utforskat den digitala värld vi lever i. Vi har använt oss av olika digitala verktyg och appar, genom vilka barnen på ett mångsidigt och ansvarsfullt sätt fått öva och prova sig fram på. Vi har använt oss av både telefon, Ipad, blue bot och dator. Barnen har tränat olika färdigheter från lärområdena med speciellt ipadens mångsidiga appar och programmering med både ipad och blue bot.

Hangö fyllde 150år i januari 2024, och dagen uppmärksammades med ett gemensamt kalas med Lappvik skola och Lappohjan koulu. Vi har under året vid två olika tillfällen ställt ut barnens konstverk med Hangö-tema tillsammans med andra daghem och förskolor i Hangö. Till jul byggde vi tillsammans med Lappvik skola och Lappohjan koulu upp ett julfönster med Hangö som tema. Barnen skapade saker de tyckte att hör ihop med Hangö, och vårt fönster uppskattades stort av alla de bybor som kom för att ta del av barnens konst.

Vi utlyste dagisfred i vår enhet 23.08 2023 och har genom hela verksamhetsåret jobbat med att stöda barnens samspelsfärdigheter samt harmoniska och positiva kompisrelationer i barngruppen.

Tillsammans med barnen har vi värnat om vår miljö genom att delta i HINKU projektet. Vi har tillsammans lärt oss bland annat om sortering och återvinning. I samarbete med Rosk´Roll har vi på olika konkreta sätt kunnat synliggöra återvinningens betydelse för barnen. Barnen har deltagit aktivt och intresserat enligt egna förutsättningar.

Lärområden

Lärområdena har anpassats och kombinerats utgående ifrån barnens intressen och tidigare erfarenheter. I verksamheten har vi gett barnen möjlighet att på ett mångsidigt och varierande sätt utforska, iaktta och observera sin omgivning.

Språkens rika värld

Tillsammans med barnen har vi övat oss i att berätta och beskriva, samt att lyssna till varandra. För att stimulera och berika språket har vi använt oss av rim, ramsor, sagor och böcker. Genom leken har vi haft olika ljud-, ord- och bokstavslekar. Genom teman som exempelvis djur och färger har vi mångsidigt jobbat med de yngre barnen. Bokstunder har vi

haft dagligen och tillsammans med barnen har vi lånat böcker från biblioteket enligt de intressen och behov som funnits i gruppen. Även digitala verktyg har använts under hela verksamhetsåret. Vi har använt bildstöd och en del tecken som stöd för barnen under året. Eftersom vårt daghem är tvåspråkigt har barnen haft möjlighet att dagligen tillägna sig de båda språken på ett aktivt och lekfullt sätt i en tvåspråkig miljö. Detta har medfört att barnen har en väldigt positiv attityd till de båda språken och är inte rädda för att uttrycka sig enligt egen förmåga även på det motsatta språket.

Mina många uttrycksformer

Genom sång, musik, dans och rytm har barnen på ett mångsidigt sätt fått utforska och uttrycka sig under året. Sång och musik har varit dagliga inslag i vår verksamhet under hela året. Vi har använt oss av instrument och försökt väcka barnens intresse genom varierande musikstunder, regelbundet även tvåspråkiga musikstunder. Musik har även använts under såväl avslappning, massagestunder som vid skapande stunder. Teater och drama har varit uppskattade inslag i verksamheten, och tillsammans har vi övat oss på att uttrycka oss även genom bland annat handdockor och skuggor.

Finmotoriska övningar som exempelvis att klippa, trä pärlor och rita har tränats regelbundet enligt barnens behov och intresse. Med hjälp av olika material, redskap och tekniker har vi tillsammans skapat fina konstverk av bland annat lera, trä, naturmaterial, tyg och olika målfärger. På så sätt har barnen uppmuntrats till många nya skapande upplevelser- de har fått experimentera, undersöka och skapa på ett mångsidigt sätt. Olika material enligt barnens önskemål har mångsidigt jobbat med under längre perioder under året.

Jag och vår gemenskap

Vi har under året på många olika sätt bekantat oss med vår närmiljö. Vi har vistats mycket utomhus där vi utforskat vår omgivning genom bland annat promenader. Som ett led i att fira Hangö 150år har vi tillsammans med barnen besökt de platser i Lappvik som barnen upplever som favoritplatser i Lappvik. De helt klart största favoriterna har varit stranden och skogen, där vi spenderat många timmar under årets alla årstider. Familjens värderingar och åskådningar har beaktats och respekterats. Under året har vi uppmärksammat de vanligaste traditionerna och sederna. Detta bland annat i samarbete med Hangö svenska församling som har besökt oss inför jul och påsk.

Vi har jobbat för att stöda barnens samspelsfärdigheter och emotionella utveckling med hjälp av material som Start och Jag & Vi. Barnen har övat sig i att sätta ord på känslor och känna igen dem hos sig själv och andra. Vi har tränat på konkreta färdigheter för samspel, som bland annat problemlösning, reflektion och att uttrycka sig på positivt sätt.

Inom digitaliseringen har vi introducerat den digitala världen för barnen genom bland annat användning av Ipad och Blue Bot. Barnen har fått rita och fotografera med ipaden och även bekantat sig med olika appar. Vi har använt oss av Polyglutt även med de yngsta, och det har uppskattats stort. Olika appar och även film och musik har använts via ipaden med både de yngre och äldre barnen.

Jag utforskar min omgivning

Eftersom vårt daghem ligger i en vacker miljö i närheten av såväl skog som strand, rör vi oss under alla årstider mycket i vår omgivning. Vi har under alla årstider gått regelbundet på promenader, lekt i skogen och gjort utfärder till stranden. De äldre barnen har även deltagit i Mulleverksamhet där vi tillsammans genom positiva upplevelser lärt oss om naturen och att ta hand om den vackra natur vi har.

För att utveckla barnens matematiska tänkande har vi jämfört, sorterat, klassificerat och bekantat oss med siffror. Barnen har fått bekanta sig med de olika delområden som finns inom matematiken på ett lekfullt och åskådligt sätt i mångsidiga miljöer och situationer. Beroende på barnens tidigare erfarenheter och kunskaper har verksamheten kunnat anpassas enligt varje barns individuella behov på lämplig utmaningsnivå. Vi har även pusslat, spelat spel och byggt med olika material på varierande sätt.

Jag växer, rör på mig och utvecklas

Barnen har uppmuntrats till fysisk aktivitet både utomhus och inomhus under årets alla årstider. Vi har haft regelbundna och målinriktade gymnastikstunder med varierande aktiviteter och redskap för att stöda barnens motoriska utveckling. I samarbete med stadens idrottsbyrå har vi regelbundet haft gymnastikstunder tillsammans med idrottsledaren. Att gymnastisera i skolans gymnastiksal har hört till ett av de absolut mest omtyckta och efterfrågade programmen under verksamhetsåret. Genom att röra på sig tillsammans tränar och utvecklar även barnet sina sociala färdigheter på ett aktivt och spontant sätt.

Måltidssituationerna har varit lärorika och vi har under året strävat efter en positiv inställning till både kost- och måltidsvanor. Vi har övat oss i att äta mångsidigt, använda ett fint bordsskick och ge matro till varandra.

Tillsammans har vi även under året funderat kring trygghet i olika situationer och hur vi ska bemöta varandra för att alla ska må bra. Även tryggheten vid användningen av digitala verktyg har uppmärksammats. I trafiken har vi övat på att röra oss på ett tryggt sätt och har alltid reflexvästar på då vi rör oss bort från gården med barnen.

Gemensamma fester/temadagar

Verksamhetens innehåll har berikats av olika teman, händelser och festligheter.

Dagisfred utlystes i vårt daghem 23.08 2023. Årets tema var "olikhet är en rikedom". Dagen började med flagghissning och därefter funderade vi tillsammans över de olikheter som finns ibland oss och hur var och en kan bidra till att alla på dagis ska må bra och ha roligt. Vi sjöng och lagade egna kompisarmband. Under året har vi sedan kontinuerligt jobbat för att stöda barnen i sina samspelsfärdigheter samt främjandet av goda och positiva kamratrelationer.

Vecka 37 uppmärksammade vi trafiksäkerhetsveckan med temat "Kom tryggt fram". Vi funderade på hur vi på ett tryggt och säkert sätt kan röra oss i trafiken. Barnen tog med sina egna cykelhjälmarna hemifrån och tillsammans gick vi igenom hjälmens viktiga uppgift. Därefter hade vi en cykelbana på gården. Vi provade även hur reflexer fungerar och varje barn fick laga en egen reflex åt sig. Under veckan hade vi även musikstund med trafiktema och hade många olika trafikuppgifter för barnen.

Vecka 40 uppmärksammade vi djurens vecka med olika djurrelaterade program och uppgifter. Vi tittade på olika fiskar med hjälp av digitala verktyg, barnen fick ta med sig sitt favoritmjukisdjur hemifrån och vi funderade kring dem tillsammans. Vi hade musikstund med djursånger och inom skapande verksamheten under veckan skapade barnen de mest fantastiska fantasidjuren. I skogen letade vi efter spår av djuren och funderade vilka djur som bor var. Väldigt omtyckt vecka.

På sagans dag hade vi sagojumpa i gymnastiksalen. Barnen fick skapa ett sagolandskap som vi sedan tog oss igenom tillsammans. Vi läste även en klassisk saga och fantiserade kring den.

Vecka 47 uppmärksammade vi veckan för barnets rättigheter. Under veckan gick vi igenom en del av alla de rättigheter barn har och vad de betyder. Föräldrarnas del i barnens välmående togs även upp och som ett led i detta hade vi bjudit in några vårdnadshavare för att komma och berätta om sina jobb för barnen. Vi byggde upp ett café och en frisörsalong i våra rum och barnen fick höra om arbetena där, blev bjudna på cafégott och fick fina frisyrier i sina hår. Väldigt lyckat och omtyckt program bland barnen.

I samarbete med förskolan, Lappvik skola, Lappohjan koulu, Holken och ungdomsgården i Lappvik deltog vi med ett julfönster till bybornas stora uppskattning. Temat var Hangö 150år och barnen skapade fina Hangö motiv av olika material som vi sedan byggde upp till ett juligt Hangö i ett av fönstren. Barnen tyckte det var roligt att skapa sådant de tyckte att hör till just Hangö, och tillsammans kunde vi på detta sätt med gemensamma krafter sprida julglädje till alla i vår lilla by.

Luciadagen firade vi tillsammans med Lappvik skola och Lappohjan koulu. Vi bjöd in daghemmets, förskolans och skolans föräldrar och bekanta till en luciafest i gymnastiksalen. Tillsammans hade vi ett stämningsfullt tvåspråkigt luciatåg och daghemmets barn uppträdde med såväl ramsor som sånger. Skolan bjöd förutom på sång även på fina verser och instrumentspel. Festen avslutades med trevlig samvaro, pepparkaka och glögg. Uppskattad fest av såväl stora som små. Då vår fest var slut fick vi ännu besök av Hangös egen lucia, vilket var en fin upplevelse för barnen.

Årets julfest firades med gemensamt program för daghemmet, Lappvik skola och Lappohjan koulu. Skolans elever bjöd oss på en tvåspråkig teaterföreställning, som var uppskattad av barnen. Sedan hade vi en skapande stund tillsammans innan festen avslutades med gemensam lunch och trevlig samvaro.

Vecka 6 uppmärksammade vi mediekunskapsveckan. Vi funderade kring de känslor media kan väcka, barnen planerade program för sin egen "favoritdag" som de presenterade för varandra. Presentationen spelades in på film som barnen sedan skickade hem till sina

vårdnadshavare via Seesaw. De yngsta barnen filmade en egen liten musikvideo. Som avslut på veckan ordnades ett musikråd, där barnen fick presentera sin egen favoritmusik och vi diskuterade kring den. Intressant vecka.

Under verksamhetsåret har barnen fått ta del av såväl musik- som teaterföreläsningar. I januari fick vi delta i en glad konsert med Pelle Kaija Pum i Hangö. Konserten tog upp viktig information om brandsäkerhet och var ett roligt inslag i vår verksamhet.

I mars fick daghemmet besök av Annica Cleo som har tonsatt Nina Grans dikter. Tillsammans med Lappvik skola och Lappohjan koulu fick vi ta del av en medryckande och spännande konsert: Sånger för små öron. Barnen var ivrigt med i de sånger som framfördes, och hela konserten uppskattades stort.

I maj åkte vi till Hangöby och fick se teaterpjäsen Busig och besvärlig, som bland annat handlade om de känslor som väcks då man får syskon. Omtyckt pjäs av barnen.

Påskan firade vi tillsammans med Lappvik skola och Lappohjan koulu. Vi hade en spännande gemensam äggjakt i vår närmiljö, vi skapade fina påskdekorationer och åt därefter påsklunch tillsammans. Alla gemensamma program vi haft under året har varit väldigt omtyckta och vårt samarbete har varit otroligt givande för både stora och små.

Under året har vi fått besök från Hangö svenska församling vid såväl jul som påsk. Vi har även haft några gemensamma musikstunder i Hangö under ledning av församlingens barnledare och kantor. I musikstunderna har även deltagit barn från stadens övriga daghem. Församlingens besök har varit omtyckta och uppskattade av både barnen och personalen.

Vecka 17 fångade vi barnens intresse för sitt välmående och ordnade en "Må bra vecka". Tillsammans med barnen tog vi reda på sådant de funderade över, och veckan blev minsann både intressant och lärorik. Vi funderade kring mat, kroppen, hjärnan, sömn, kompisar, motion och barnen var ivriga och intresserade. En fin vecka då vi inhämtade mycket ny kunskap tillsammans.

Verksamhetsåret avslutades med en för Lappvik daghem, Hangö Norras daghem och stadens familjedagvårdare gemensam vårfest i stadshusets festsal i Hangö. Temat var Hangö 150år. Barnens familjer var inbjudna och bjöds på trevligt program av bland annat Kielinuppus Katri Kunnas. Tillsammans med barnen har vi under årets lopp övat på de sånger som Kielinuppu framförde, så alla barn kunde delta. Vi dansade även Hangövalsens innan vi blev bjudna på saft och kaka. I stadshuset hade vi även ordnat en utställning av barnens Hangö-konstverk, som alla gäster kunde beundra under kvällen.

Under verksamhetsåret har vi även uppmärksammat bland annat barnkonventionens dag, halloween, lillajul, vänddag, dagen för småbarnspedagogik och valborg. Dagarna har varit variationsrika, uppskattade och lärorika.

Samarbete med vårdnadshavarna

Genom ett förtroendefullt samarbete med vårdnadshavarna har vi strävat till att tillsammans med vårdnadshavarna stöda barnet i dess utveckling och förverkliga de för varje enskilt barn uppsatta målen.

Samarbetet med familjen börjar i den stund då barnet tillsammans med föräldrarna första gången kommer för att bekanta sig med daghemmet. Vi lyssnar på varandra, visar ömsesidig respekt samt för en öppen och ärlig kommunikation. Dokumentation av barnets lärtig har gjorts via Seesaw, som även fungerat som informationskanal mellan daghemmet och vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna har även via epost fått hem veckobrev varje vecka under hela verksamhetsåret.

Det dagliga samarbetet - då barnet hämtas och förs hem, har varit viktigt. Då har det funnits möjlighet till diskussion.

Under hösten gjordes den individuella småbarnsplanen upp tillsammans med vårdnadshavarna. Planen utvärderades på våren. Trestegsmodellen har använts vid behov.

På hösten ordnades ett för enheten gemensamt föräldramöte, då vi diskuterade vår verksamhet tillsammans med vårdnadshavarna. Vi har även strävat till att tillgodose vårdnadshavarnas önskemål om verksamheten. Vårdnadshavarna bjöds även på hösten in till ett informationsmöte om Lappvik, där bland annat hela byns gemensamma ärenden samt daghemmets och skolornas utveckling diskuterades.

Personalutveckling

I vårt arbete har vi strävat efter att ta vara på varandras olika starka sidor och specifika kunskaper. För att upprätthålla en positiv arbetsmiljö har vi gett varandra feedback i positiv anda.

Under de teammöten vi haft under verksamhetsåret har verksamheten diskuterats, utvärderats och utvecklats. Personalen har även deltagit i gemensamma personalmöten vid Hangö Norras daghem.

Under verksamhetsåret 2023 - 2024 har personal från vår enhet haft möjlighet att delta i olika kurser, fortbildningar och skolningar. Fortbildningen Aktivt ledarskap inom småbarnspedagogik och förskola (CLL) slutfördes under hösten. Personal deltog även i Tiimin voima varhaiskasvatuksessa med Liisa Ahola i september. Samma fortbildare höll tillsammans med Piia Roos fortbildningen Untuvikko i oktober, i vilken personal från vårt daghem deltog. Från personalen deltog en i den av Vasa sommarinstitut ordnade fortbildningen Positiv pedagogik: Utmanande barn och en i föreläsningen om Nepsymedveten småbarnspedagogik.

Hela personalen i vår enhet deltog i juni i en utvärderings- och utbildningsdag där Petteri Mikkola höll en föreläsning om teamarbete och smågruppsverksamhet.

Under verksamhetsåret har vi även i samarbete med Lappvik skola och Lappohjan koulu haft utrymningsövningar tillsammans med barnen.

Samarbetsparter

Daghemmets samarbetspartners är en viktig del av vår verksamhet. Under detta verksamhetsår har Lappvik skola och Lappohjan koulu varit våra främsta samarbetsparter och vi har haft ett tätt och värdefullt samarbete. Vi har under verksamhetsåret även samarbetat med specialläraren inom småbarnspedagogik och tal- och ergoterapeuter. Rådgivningen och familjearbetaren inom småbarnspedagogik har även funnits med som samarbetsparter. Småbarnspedagogikens digiansvariga och vår pedagogiskt sakkunniga inom småbarnspedagogik har samarbetat med oss under hela verksamhetsåret. Hangö stads idrottsväsande med idrottsinstruktör har vi under året haft tätt och uppskattat samarbete med.

Under året har vi även samarbetat med den svenskspråkiga församlingen i Hangö och tillsammans har vi haft många trevliga och lärorika gemensamma stunder. En viktig samarbetspart har även Lappvik bibliotek varit, vårt samarbete har varit värdefullt för både barn och personal.

Utvärdering

Daghemmets verksamhet har regelbundet utvärderats av personal och barn. Personalen har utvärderat verksamheten under såväl team- som personalmöten. Hela verksamhetsåret utvärderades tillsammans i teamet i juni 2024.

Barnens plan för småbarnspedagogik har uppföljts och utvärderats under året tillsammans med vårdnadshavarna. Vårdnadshavarna har även haft möjlighet att vara delaktiga i verksamhetens utvärdering och utveckling genom bland annat en enkätförfrågan våren 2024.

19.06 2024

Heidi Bredenberg

LAPPOHJAN ESIKOULUN
KAKSIVUOTISEN ESIOPETUKSEN
TOIMINTAKERTOMUS
2023– 2024

Lappohjan esikoulu

Lappohjan esikoulu sijaitsee kauniissa ympäristössä upeiden metsien ja rantojen läheisyydessä, näillä on suuri merkitys meidän toimintaamme. Kaksikielisessä päiväkodissamme toimii sekä suomenkielinen että ruotsinkielinen esikouluryhmä.

Esikoulu ja varhaiskasvatus toimivat samoissa tiloissa tiiviissä yhteistyössä toistensa kanssa. Samassa lähipiirissä toimivat myös koulu ja kirjasto.

Lappohjan päiväkoti toimii yhteistyössä Åbo Akademin. Päiväkoti toimii harjoituspäiväkotina heidän opiskelijoille.

Kaksivuotinen esiopetus kokeilussa Lappohjan päiväkodissa suomenkielisessä ryhmässä oli tänä vuonna yksi esikoululainen.

Henkilökunta:

Heidi Dahlqvist	varhaiskasvatuksen opettaja
Tanja Bäckman	vt. varhaiskasvatuksen opettaja
Kerstin Moilanen	varhaiskasvatuksen lastenhoitajia
Hannah Ahonen-Karlsson	opiskelija
Nina Vaittinen	vt avustaja

Yhteystietomme ovat:

Lappohjan päiväkoti

Koulukuja 4
10820 Lappohja

Päiväkodinjohtaja:

Hanna Ekebom
puhelin: 0407435216
Sposti: hanna.ekebom@hanko.fi

Joutsenet:

puhelin: 0404564275
varhaiskasvatuksen vt. opettaja: Tanja Bäckman
Sposti: tanja.backman@hanko.fi

Svanar:

Puhelin: 0404564275
Varhaiskasvatuksen opettajat Heidi Dahlqvist
Sposti: heidi.dahlqvist@hanko.fi

Toimintakausi 2023 – 2024

Lukuvuosi alkoi	15.8.2023
syyslukukausi	15.8 – 22.12.22
Kevätlukukausi	8.1. – 1.6.2024

Esikoulu noudatti koulujen loma-aikoja:

Syysloma	20. -23.10
Talviloma	19. – 25.2.2024

Esikoulu-aika on klo 9.00 – 13.00

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Toimintamme perustuu sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston hyväksymään (27.5.2021) Hangon kaupungin kaksivuotisen esikoulun kokeiluun 2021 – 2024 esiopetussuunnitelmaan sekä Lappohjan päiväkodin toimintasuunnitelmaan.

Tavoitteenamme on ollut luoda lapsille hyvät olosuhteet lasten osallisuudelle, kehitymiselle oppimiselle, turvallisuudelle ja hyvinvoinnille. Olemme noudattaneet kestävästä elämäntavasta periaatteita. Rauhallinen ja positiivinen ilmapiiri ovat luoneet hyvät olosuhteet oppimiselle.

Turvallisuus, arvostus, luottamus, ammatillisuus, rehellisyys ovat Hangon kaupungin arvot varhaiskasvatuksessa sekä esikoulussa.

Esikoulussamme jokainen lapsi on ainutlaatuinen ja arvokas juuri sellaisenaan kuin hän on. Olemme pyrkineet luomaan sellaisen oppimisympäristön, jossa lapsi tulee kuulluksi, nähdyksi, huomioiduksi ja ymmärretyksi. Lapsella on ollut tilaa kehittyä, oppia ja kasvaa omana ainutlaatuisena yksilönä sekä yhteisön jäsenenä.

Leikki on ollut tärkeä osa oppimista. Leikin kautta lapsi on saanut kokea iloa oppimastaan. Myös lasten aikaisemmat kokemukset ja taidot on huomioitu osana heidän oppimispolkuaan.

Olemme kannustaneet lasta ilmaisemaan itseään ja ajatuksiaan sekä tunnistamaan tunteitaan lapsilähtöisesti.

Olemme kannustaneet lapsia myös itseilmaisuuksiin, luovuuteen sekä kekseliäisyyteen.

Toiminta on perustunut lapsen omiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Oppiminen on perustunut lapsen aikaisempiin kokemuksiin sekä taitoihin. Lapset ovat saaneet tilaa ja aikaa rakentaa leikkejään sekä heillä on ollut mahdollisuus vaikuttaa omaan oppimisympäristöön. Olemme ottaneet huomioon lasten sekä vanhempien toiveita mahdollisuuksien mukaan toiminnan suunnittelussa. Lähtökohtana ovat olleet aihekohtainen ja kokonaisvaltainen opetus.

Henkilöstön ja vanhempien välinen yhteistyö on tärkeää turvaamaan lasten hyvinvointia.

Oppimista tapahtuu kaikkialla. Lapset ovat oppineet esiopetuksessa liikkuen, leikkien, tutkien sekä erilaisia työtehtäviä tehden.

Toimintaympäristömme on ulottunut lähiympäristöön ympäri vuoden: metsiin, rantaan puistoon sekä omaan piha-alueeseen, kirjastoon sekä koulun eri tiloihin. Lapset ovat saaneet näin mahdollisuuden monipuoliseen toimintaan, jossa karttuvat mm. tiedot, taidot, tunteet, keholliset tunteukset, aistihavainnot, kieli sekä ajattelu.

Esiopetuksessa olemme lajitelleet paperin, pahvin, muovin, metallin, paristot sekä biojätteen.

Toteuttamiemme oppimisalueita ovat:

Olemme soveltaneet oppimisen alueita lapsen mielenkiinnon ja aikaisemman kokemuksen mukaan. Toiminnan kautta lapsi on saanut mahdollisuuden tutkia, tarkkailla ja havainnoida omaa ympäristöään.

Kielen rikas maailma

Olemme tarjonneet lapsille mahdollisimman monipuolisen vuorovaikutus ja kieliympäristön. Olemme antaneet kannustavaa palautetta heidän kielenkäyttö- ja vuorovaikutustaidoistaan. Olemme pyrkineet vahvistamaan lasten kielen käyttöä sekä uteliaisuutta, jotka ovat kannustaneet vuorovaikutukseen aikuisten ja toisten lasten kanssa.

Olemme tukeneet lapsen kokonaisvaltaista kielenkehitystä draaman, musiikin, kuvataiteen, liikunnan ja erilaisten keskustelujen avulla. Olemme hyödyntäneet Lappohjan kirjastoa sekä käyneet Hangon kirjastossa Netan elämyshuoneessa noin kerran kuukaudessa. Lapset ovat valinneet kirjoja oman mielenkiinnon mukaan. Olemme kavalukeneet, lukeneet satuja eri aiheiden mukaan sekä loruilleet. Lapset ovat sanoittaneet omia töitään. Ympäristöstämme on löytynyt myös tietokirjallisuutta herättämään uteliaisuutta uusiin asioihin tai syventämään tietoa jo opituista asioista. Lapsilla on myös ollut mahdollisuus kuunnella omassa rauhassaan satuja.

Kielisuihkutusta lapset ovat saaneet luonnostaan päivittäin kaksikielisyyden vuoksi.

Olemme opetelleet viittomatulkki opiskelijan kanssa tukiviittomia ja käyttäneet tukiviittomia sekä kuvia puheen rikastuttamiseen. Olemme lisänneet kuvia ja tukiviittomia myös ympäristöön.

Ilmaisun monet muodot

Olemme tukeneet lasten musiikillista, kuvallista sekä sanallista että kehollista ilmaisua mahdollisimman monipuolisesti.

Olemme tarjonneet lapsille musiikillisia kokemuksia sekä vahvistaneet lasten kiinnostusta ja suhdetta musiikkiin. Olemme ohjanneet lapsia elämykselliseen kuuntelemiseen sekä ääniympäristön havainnointiin mm. luontoretkillä sekä hyödyntäneet Spotifyta ja YouTubea

Lapset ovat saaneet hahmottaa musiikkia sekä äänen kestoa, tasoa, sointiväriä ja voimaa musiikki leikkien kautta. He ovat saaneet myös itse tuottaa musiikkia ja kokeilla eri soittimia itsenäisesti

Olemme käyttäneet musiikkia myös rentoutumiseen, hierontaan sekä maalaamisessa tunnelman ja mielikuvien luomiseen. Tanssi sekä akrobatia ovat innostaneet esikoululaista ja muita ryhmän lapsia ilmaisemaan itseään musiikin tahdissa.

Tavoitteenamme kuvallisessa ilmaisussa on ollut, että lapsi nauttisi tekemisestä ja saisi mahdollisuuden harjoittaa kuvallista ajatteluaan, havainnointiaan ja kuvien tulkintaa mahdollisimman monipuolisesti. Lapset ovat saaneet valita heitä kiinnostavia aiheita, materiaaleja ja työskentelytekniikoita. Olemme samalla miettineet muotoja ja tutkineet värejä.

Olemme etsineet kuvia, katsoneet videoita tai animaatioita sekä vierailleet virtuaali- museossa lasten kiinnostuksen mukaan. Olemme muovanneet savesta astioita ja esineitä. Esikoululainen ompeli itselleen oman penaa. Käytimme erilaisia maalaustekniikoita, lapset pitivät erityisesti kerros maalaamisesta ja piirtämisestä.

Kehollisen ilmaisun tavoitteenamme oli, että lapsi saisi draaman, tanssin ja leikin keinoin erilaisia kokemuksia. Olemme lasten kanssa yhdessä spontaanisti sekä suunnitellusti toteuttaneet ilmaisu taidetta draaman, tanssin ja leikin keinoin. Päivittäin yhteisillä tuokioilla lapset saavat ilmaista itseään kehollisesti eri leikkien, musiikin, satujen tai muun materiaalin kautta. Esimerkiksi eri liikekorttien sekä median kautta. (YouTube, QR koodit)

Liikunta tuokioita olemme pitäneet säännöllisesti niin sisällä kuin ulkona. Lapset ovat saaneet liikkua erilaisilla alustoilla mm. hiekkakentällä, metsässä, kalliolla sekä rannalla, vuoden ajoista riippumatta. Lapsia liikuttamassa toimintavuoden aikana on säännöllisesti käynyt liikuntatoimistosta Tobias Öhman. Talvella kävimme luistelemassa sekä laskemassa mäkeä.

Minä ja meidän yhteisömme

Lasten elinpiiri laajenee heidän kasvaessaan. Olemme huomioineet lapsen kodin perinteitä sekä toimintamalleja ja arvoja. Olemme tutustuneet lähiympäristöömme tehden kävelyretkiä eri kohteisiin

Lappohjassa. Hanko 150 v projektin aikana olemme tutustuneet Hangon ja Lappohjan eri kohteisiin sekä eri rakennuksiin esim. kirkkoon ja pienvene satamaan, vpk tiloihin sekä Turva laivaan.

Lasten kanssa olemme tutustuneet mediaan ja kokeilleet median tuottamista leikinomaisesti. IPad:a olemme käyttäneet lähes päivittäin. Lapset ovat olleet innokkaita piirtämään sekä valokuvamaan, tutkimaan karttoja, etsimään eri kohteita, hakemaan tietoa sekä pelaamaan opetus pelejä. Olemme lasten kanssa lähettäneet kotiin kuvia vanhemmille SeeSaw- apin kautta. Esikoululainen on tehnyt eskari päiväkirjaa book creatorilla läpi toimintavuoden.

Olemme pohtineet lasten kanssa media tarjonnan sisältöä ja todenmukaisuutta tutkimalla aikakausi- ja sanomalehtiä. Mediataitoja harjoittelimme Pikku Kakkosen tarjoaman materiaalin kanssa sekä ILO OPPIA medialla materiaalilla.

Olemme ohjanneet lapsia tunteiden ja vahvuuksien tunnistamisessa. Tähän olemme käyttäneet kirjallisuutta. Mm. Tom Percivalin kirjat ovat voimaannuttavia ja samaistuttavia lapsille. Niiden avulla olemme keskustelleet tunnetaidoista, hyvinvoinnista sekä itsetunnosta. Tunteisiin olemme tutustuneet myös taiteessa, musiikissa, liikunnassa sekä ilmaisutaidossa. Meillä on ollut tunnekuvia käytössä. Olemme tutustuneet tunteisiin leikkien tunnetukiviittomilla sekä erilaisilla leikeillä olemme opetelleet tunnistamaan tunteita ja kertomaan omista tunteistamme.

Ystävällisyyttä ja toisen kunnioittamista kuin myös ristiriitatilanteiden ratkomista olemme harjoitelleet päivittäin lasten kanssa arkisissa tilanteissa.

Tutkin ja toimin ympäristössäni

Toimintakauden alussa kävimme lasten kanssa läpi yhteisömme sääntöjä. Lapset saivat luoda ja keksiä omia sääntöjä.

Olemme tehneet retkiä lähiympäristöön. Kerran kuukaudessa olemme käyneet luontokoulua. Siellä olemme oppineet kunnioittamaan luonnon moninaisuutta. Luontokoulussa olemme myös tarkastelleet ympäristöämme matemaattisin silmin. Lapset ovat saaneet tutkia, tehdä ja oivaltaa.

Olemme tutustuneet erilaisiin juhlaperinteisiin, historiallisiin tarinoihin ja perinneleikkeihin.

Musiikissa tutustuimme mm. pop ja rock-, klassiseen- ja ooppera musiikkiin.

Lasten kanssa olemme keskustelleet heitä kiinnostavista yleismaailmallisista aiheista. Olemme korostaneet hyvien käytöstarojen merkitystä, kaveritaitoja ja leikkitaitoja.

Tunne taitoja olemme käsitelleet keskustellen, kirjallisuuden, leikkien sekä draaman kautta.

Olemme ohjanneet lapsia toimimaan ystävällisesti ja vastuullisesti sekä ratkaisemaan rakentavasti lasten keskinäisiä ristiriitoja. Olemme harjoitelleet oikean ja väärän erottamista. Eettistä kasvatusta olemme toteuttaneet roolileikeillä, saduilla ja medialla.

Lasten oikeuksista keskustelimme lastenoikeuksien päivänä. Katsomuskasvatuksessa huomioimme erilaisuuden hyväksymistä ja kunnioitusta. Yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa huomioiden vietimme päiväkodilla Sukat Sekaisin päivää.

Kasvan, liikun ja kehityn

Liikuntakasvatus on ollut säännöllistä, lapsilähtöistä, monipuolista sekä tavoitteellista. Liikkumisessa olemme hyödyntäneet eri aisteja sekä olemme käyttäneet liikkumaan innostavia välineitä. Lapset ovat saaneet keksiä omia ratoja tarjolla olevista välineistä.

Ruoka kasvatuksessa tavoitteenamme on ollut edistää myönteistä suhtautumista ruokaan ja syömiseen. Olemme tukeneet monipuolisia ja terveellisiä ruokatottumuksia. Olemme ohjanneet lapsia oma-toimiseen ruokailuun sekä riittävään syömiseen. Lapset ovat opetelleet ruokarauhaa ja hyviä pöytätapoja sekä yhdessä syömisen kulttuuria.

Lasten kanssa olemme keskustelleet liikkumisen sekä levon merkityksestä hyvinvoinnille ja terveydelle. Olemme tukeneet lapsen turvallisuuden tunnetta olemalla läsnä ja kuuntelemalla lasta.

Olemme opetelleet lasten kanssa turvallisuuteen liittyviä asioita päivittäisissä tilanteissa. Näitä ovat mm. pukeutumis-, ruokailu-, leikki- sekä ulkoilutilanteet.

Liikenne turvallisuutta olemme harjoitelleet kävelyretkillämme.

Rauhoittumiseen ja rentoutumiseen olen käyttänyt musiikin lisäksi hieronta palloja ja- satuja

Teemapäivät ja yhteiset tapahtumat

Toimintaamme ovat rikastuttaneet erilaiset tapahtumat ja juhlat, joita olemme viettäneet yhteistyössä päiväkodin sekä koulun kanssa.

Vuoden aikana olemme huomioineet seuraavat päivät;

Esikoulurauha päivänä mietimme lasten kanssa mitkä asiat vaikuttavat siihen, että esikoulussa ja päiväkodissa on hyvä ja turvallinen olo. Teimme rauharannekkeet helmistä. Jokainen erivärinen helmi merkitsi yhtä asiaa mikä tekee päivästä hyvän.

Liikenneturvallisuus viikolla teemana oli turvallisesti perille. Katsoimme poliisileijona videoita turvallisesti liikkumisesta ja polkupyörillä ajamisesta ja lapset toivat omat polkupyörä kypärät päiväkodille, joita tutkimme. Päiväkodin pihalle lapset suunnittelivat oman liikenne radan.

Eläin viikolla keskustelimme eläinten hyvinvoinnista ja tutustuimme eläinten luurankoihin ja tästä lasten kanssa saimme idean perustaa eläinsairaalan, jossa olisi oma röntgenlaite. Tämän lisäksi koodasimme etsimällä eläimiä QR koodeja käyttäen. Lapset halusivat tehdä yhteisen eläinsadun. Eläin teemaa hyödynsimme myös liikunnassa sekä musiikissa.

Sadun päivänä meillä oli satujumppaa ja luimme lapsille klassisen sadun.

Lasten oikeuksienpäivänä huomioimme viikon ajan lasten oikeuksia käymällä niiden merkitystä lasten kanssa keskustellen ja lapset saivat suunnitella liikuntatuokion

Ystävänäpäivää vietimme ulkona raikkaassa talvisäässä leikkien laululeikkejä ja makkaraa grillaten.

Mediataito viikolla tutustuimme Reppu-Heppuun ja Bottiin. Heidän johdolla pohdimme median aiheuttamia tunteita, loimme omaa media sisältöä sekä pohdimme hyvää vuorovaikutusta. Lapset loivat oman suunnitelman unelmien vapaapäivästä ja esittelivät julisteita toisilleen. Viikon lopuksi lapset toivat mukanaan omaa lempi musiikkiaan ja pidimme levyraadin. Keskustelimme lasten kanssa musiikki mausta ja pohdimme että mitä jos joku ei tykkää omasta musiikista.

Näiden lisäksi me olemme viettäneet Halloween juhlaa naamiaisten merkeissä. Lucia juhlaa koulun kanssa. Lapset esiintyivät vanhemmilleen ja isovanhemmilleen sekä muille Lappohjan asukkaille. Joulujuhlaa vietettiin yhdessä koululaisten kanssa leikkien piirileikkejä. Pääsiäisenä lapsille järjestettiin pientä pääsiäisohjelmaa. Vappuna oli naamiaiset ja leikimme erilaisia leikkejä ja tanssittiin ilmapallojen kanssa. Munkit ja simat nautimme ulkona metsän reunalla. Kevätjuhlaa vietimme yhdessä Hankopohjoisen päiväkodin ja perhepäivähoitajien kanssa Hangon kaupungintalolla Hanko 150v syntymäpäivän kunniaksi. Kaupungintalolla oli myös näyttely lasten tekemistä Hanko aiheisista töistä. Juhlissa lapsia viihdytti Kielinuppu, Katri Kunnas, tanssimme Hanko valssia ja lopuksi oli juhlatarjoilu.

Lähtökohtanamme ovat olleet aihekohtainen ja kokonaisvaltainen opetus. Olemme onnistuneet luomaan turvallisen ja rauhallisen ilmapiirin ja olemme näin luoneet hyvät edellytykset tukea lapsen oppimisesta. Toiminta on perustunut lapsen omiin tarpeisiin ja kiinnostuksen kohteisiin. Oppiminen on perustunut lapsen aikaisempiin kokemuksiin sekä taitoihin. Leikki on ollut tärkeä oppimisen osa päiväkodin arjessa. Lapset ovat itse arvioineet omaa kehitystään vuoden aikana sekä he ovat arvioineet päiväkodin toimintaa ja saaneet mahdollisuuden toivoa ja ideoida teemoja sekä muuta sisältöä.

Vanhempien kanssa tehty yhteistyö

Luottamuksellinen yhteistyö vanhempien kanssa johtaa siihen, että lapsi voi hyvin ja hänen yksilölliset tarpeensa kasvatuksessa toteutuu.

Yhteistyö vanhempien kanssa alkaa siitä hetkestä, kun lapsi yhdessä vanhempiensa kanssa tulee ensimmäistä kertaa tutustumaan esikouluun. Me huoltajien kanssa kuuntelemme toisiamme, osoitamme molemminpuolista kunnioitusta ja luottamusta. Pyrimme avoimeen keskusteluun. Päivittäinen yhteistyö – kun lapsi tuodaan ja haetaan kotiin, on ollut tärkeää. Silloin on ollut mahdollisuus vaihtaa lapsesta kuulumisia.

Huoltajat ovat saaneet tietoa esikoulun toiminnasta Wilman sekä SeeSaw apin kautta. Dokumentointi lapsen oppimispolusta on tapahtunut SeeSaw:n kautta, muu materiaali ja lapsen työt olemme laittaneet lapselle omaan kansioonsa.

Lapsen yksilöllinen oppimissuunnitelma tehtiin yhdessä huoltajien kanssa syksyllä ja arvioitiin keväällä. Kolmiportaista tuen mallia on käytetty tarvittaessa.

Syksyllä järjestimme yhteisen vanhempainillan. Siellä keskusteltiin huoltajien kanssa yhdessä toiminnastamme. Olemme pyrkineet arjen toiminnoissamme huomioimaan myös huoltajien toiveet.

Henkilöstön kehittäminen

Esikoulun henkilökunta on pitänyt yhteisiä palavereja missä toimintaa on arvioitu ja kehitetty. Päiväkodin ja esikoulun toimintaa sekä yhteisistä tapahtumista on keskusteltu koko henkilökunnan kanssa tiimipalavereissa. Esikoulun henkilökunta on osallistunut tapaamisiin/palavereihin jotka on pidetty hangossa tai Teams:n välityksellä kaikkien vastaavien/opettajien kanssa. Henkilökunnan palaveri on pidetty yhteisesti Hankopohjoisen päiväkodin kanssa Hangossa.

Toteutuneet koulutukset

Toimintakauden aikana 2023–2024 henkilökunta on osallistunut erilaisiin koulutuksiin ja kursseihin; Untuvikko, Tiimikoulutus, Aktivt ledarskap, positiivinen pedagogiikka: haastavat lapset, arviointipäivä/tiimityöskentelyä Petteri Mikkolan kanssa, Nepsytietoinen varhaiskasvatus.

Yhteistyökumppanit

Olemme tehneet yhteistyötä ympäri vuoden seuraavien tahojen kanssa: Varhaiskasvatuksen erityislastentarhanopettaja, Lappohjan koulu, neuvola, terapeutit, (puhe-, toiminta- ja fysioterapia), Varhaiskasvatuksen perhetyöntekijä, psykologi, kirjasto ja seurakunta.

Arviointi

Esikoulun toimintaa on arvioitu säännöllisesti yhdessä lasten kanssa. Lasten oppimisprosessi on tehty näkyväksi jatkuvasti dokumentoimalla mm lasten töitä, valokuvia sekä muita töitä mitä on tehty. Henkilökunta on arvioinut toimintaansa tiimipalavereissa. Lapsen oppimissuunnitelman seuranta ja arviointi on tehty yhdessä vanhempien kanssa. Koko vuoden toiminta arvioitiin kesäkuussa 2024.

12.6.2024

Tanja Bäckman

**Verksamhetsberättelse
Skogshyddans daghem
2023 – 2024**

Inledning

Skogshyddan har under verksamhetsåret 2023–2024 bestått av 6 grupper, 5 svenskspråkiga och 1 finskspråkig. Antalet inskrivna barn var 97.

Ugglor	0 - 3 år	antal barn 13
Nyckelpigor	0 - 3 år	antal barn 14
Sparvar	0 - 3 år	antal barn 13
Troll	3 - 4 år	antal barn 22
Ekorrar	3 - 4 år	antal barn 21
Esikoulu Menninkäiset		antal barn 14

Skogshyddan erbjöd reservvård för 2 barn från familjedagvården.

Verksamhetskultur

Vi har strävat till att ge alla barn en god dagvård i en trygg, varm och positiv omgivning. Vi har i samarbete med vårdnadshavarna strävat till att se det individuella barnet samt låtit alla barn utvecklas i egen takt. Genom smågruppsverksamhet har vi lyckats skapa en lugnare tillvaro för barnen samt sett det individuella barnet. Vi har genom pedagogisk dokumentation planerat, genomfört och utvärderat verksamheten. Vi har utgått ifrån värdegrunderna som är trygghet, förtroende, ärlighet, respekt och yrkesskicklighet. Jämställdhetsplanen träder i kraft 01.08.2024 så därför har vi under verksamhetsåret arbetat med planen.

Lärområden

Vi följer Hangö stads plan för småbarnspedagogik.

Leken är grunden i verksamheten och lärande processen har skett via leken.

Vi har tagit vara på barnens idéer och intressen och strävat till att barnen skall vara delaktiga i såväl planering som genomförande samt utvärdering av verksamheten. Vårdnadshavarna har getts möjlighet att vara delaktiga i planeringen av verksamheten.

1. Språkens rika värld

Barnen har i vardagssituationer uppmuntrats att använda sina språkliga kunskaper och färdigheter genom diskussioner, rim, ramsor, språkpåsar, sagor i olika former och återberättande av sagor. Barnen har också fått berätta sagor själv utifrån bilder. Vi har använt oss av vårt eget sagorum samt hållit sagostunder utomhus. Grupperna har i vardagssituationer använt sig av bildstöd och lite teckenstöd samt språkstimulerande och munmotoriska övningar. Några grupper har varit och lånat böcker från biblioteket och vi har haft i alla grupper bokkassar som vårdnadshavarna fått låna hem.

2. Mina många uttrycksformer

Finmotoriska färdigheter har övats dagligen. Barnen har getts möjlighet att fritt använda olika material, såsom klor, modellera, magisk sand samt annat skapande material, som t.ex. naturmaterial. Barnen har fått sy på väffeltyg och sybilder där också koncentration och matematik övats. Sångstunder med lek och rörelse har hållits regelbundet och barnen har också använt musikinstrument. Utklädningslekar har varit populära på alla avdelningar där barnen kan identifiera sig med olika roller.

3. Jag och vår gemenskap

Barnen har uppmuntrats att verbalt uttrycka sina känslor och åsikter. Genom rollekar stärks deras självförtroende att uttrycka sig. Vi har använt oss av kompisböcker samt eget sinnesstimulerande material. Traditioner och seder har beaktats. Barnledare Åsa Sundström besökte vårt daghem och höll sångstunder med 3–4 åringar samt påskberättelsen för alla grupper. Vi besökte också kyrkan vid jul. Alla grupper har använt iPad som läromedel och för dokumentation har See-saw använts. Inom digitalisering har vi tillsammans med barnen använt oss av olika appar från iPaden samt av vår Clevertouch screen.

4. Jag utforskar min omgivning

Genom att bl.a. sortera, jämföra, räkna, spela spel, pussla, bygga enligt modell har vi tränat matematiskt tänkande. Grupperna har gjort regelbundna skogsutfärder och en grupp har haft Skogsknytte. Alla grupper har aktivt gjort promenader för att utforska närmiljön och vi uppmärksammat trafiksäkerhetsveckan (v37). Grupperna har under året gjort utfärder till stränder, skog och parker. Vi har sorterat plast, glas, metall, batterier, mjölkburkar samt papper.

5. Jag växer, rör på mig och utvecklas

Vi har vistats mycket ute där vi utforskat naturen, haft utegymnastik och utelekstunder. Gården och ängen har också utnyttjats för motion och rörelse samt skidning och pulkkaåkning. Gymnastiksalen i Tita-Maria skolan har använts för gymnastikstunder. Grupperna har använt sig av muskrörelseprogrammen Mini-Röris, Hoppa på, Rörelsekul samt Babblarnas gympa. Taktmassage har använts med barnen. Vi har en stor gård så alla barn har rört sig mycket utomhus samt en skild cykelrutt där barnen har cyklat med trehjulingar. Från idrottsbyrån höll Tobias Öhman i maj två rörelsestunder för barnen.

Övrigt i verksamheten

Barnens dag och nalledagen uppmärksammades.

Teaterföreställning "Busig och besvärlig" av teater Taimine.

Barnens födelsedagar har firats och barnet har fått bestämma dagens aktivitet.

Grupperna höll jul- och vårfester som planerats tillsammans med barnen.

Barnen fotograferades i oktober.

Hangös lucia lussade för barnen.

Vändag och fastlagstisdag firades i grupperna.

Valborg firades på olika sätt i grupperna.

En del av gemensam verksamhet inhiberades p.g.a. skabb epidemi.

Hangö 150 år

Grupperna har under vårterminen haft temat Hangö stad och kommer att fortsätta med det. De har besökt olika platser i Hangö och med hjälp av foton och bilder från kända ställen i vår stad har barnen kunnat berätta om sina upplevelser. Vi firade också med ett gemensamt disco med tilltugg och lekar tillsammans. Sara Nylund och Ilona Ritolä kom och intervjuade och filmade personal och barn för att visa allmänheten hur en dag på daghem kan se ut.

Samarbete med vårdnadshavarna

Vårdnadshavare och barn hade möjlighet att bekanta sig med sin grupp före barnets daghemsstart. Skogshyddan har sin egen "Välkommen till Skogshyddans daghem", en inskolningsbroschyr för 0–3 åringar.

Föräldramöten hölls på hösten.

Vi har haft daglig kontakt med vårdnadshavarna då barnet lämnats och hämtats.

Barnets individuella plan för småbarnspedagogik gjordes tillsammans med vårdnadshavarna på hösten och utvärderingssamtal hölls på våren. Barnen har rätt att få allmänt, intensifierat och särskilt stöd.

Föräldraförening i Skogshyddans daghem har varit aktiva och ordnat en höstträff för barnen och vårdnadshavarna, knattedisco i februari samt en vårutflykt med ponnyn och flygplan.

En kartläggning i samarbete med rådgivningen har gjorts med 4-åringarna. Personalen i varje grupp har haft regelbunden kontakt med vårdnadshavarna via WhatsApp och SeeSaw.

Sju familjer deltog i Folkhälsans FHille - program.

För att utveckla vår verksamhet fick vårdnadshavarna i maj svara på en digital frågeenkät om det gångna verksamhetsåret.

Personalutveckling

Teammöten har försökt hållas regelbundet.

Personalmöten har hållits en gång i månaden.

Måndagsinfo varje vecka.

Studerande:

1 från Axxell

1 från Novia

2 läroavtals studerande

2 studerande inom utbildningslinjen för lärare inom småbarnspedagogik

Praktikanter från skolan

Personalen har deltagit i följande kurser:

7.9 skolning Tiimityöstä voimaa varhaiskasvatukseen med Liisa Ahonen

3.10 föreläsning med Piia Penttala

10.10 skolning Pedagogiikkaa Varhaiskasvatuksessa med Piia Roos och Liisa Ahonen

Diabetesskolningar

Nätverksträff om övningsdaghem

Föreståndare och viceföreståndare: utbildningsdagar i Sjundeå, ledarskapsutbildning med Ulla Heilä

Skolning Näin johdat varhaiskasvatuksessa laatua ja kukoistusta där 2 deltog

2 studerar till lärare inom småbarnspedagogik

Första hjälp kurs med Pia Sandström

Föreläsning "Hur prata med småbarn om kropp, gränser och sexualitet"

Samarbetspartner

Våra samarbetspartner har varit läraren i specialpedagogik, sakkunnig inom småbarnspedagogik, digiansvarig inom småbarnspedagogik, andra daghem, församlingen, barnrådgivningen, skolkurator, talterapeut, familjearbetare och utvidgade dagvårdsteamet, ergoterapeut samt familje handledare.

Utvärdering

Verksamheten och innehållet har personalen utvärderat på teammöten och skriftligt i Varhaiskasvatuxen tiimikirja. Verksamheten har också utvärderats av barnen tillsammans med personalen. Barnens läroprocess har utvärderats och synliggjorts via dokumentation, SeeSaw och barnens egna alster.

Föreståndaren har hållit utvecklingssamtal.

Verksamhetsberättelsen är utarbetad i samarbete med daghemmets personal.

Hangö 10.06.2024

Susanne Eklund

Daghemsföreståndare

Mikaela Lindberg

Vice daghemsföreståndare

**Metsämajan Menninkäisten kaksivuotisen esiopetuksen
kokeilun toimintakertomus**

2023-2024

Menninkäiset esikoulu

Toimintakausi 15.8.2023- 31.5.2024

Metsämajan esikoulu / Tita-Marian koulu
Johtaja Susanne Eklund / Rehtori Timo Leijon
Riilahdenkatu 13 A / B
10900 Hanko
gsm 0400 913 783 (Menninkäiset)
sähköposti: etunimi.sukunimi@hanko.fi

Menninkäisten henkilökunta:

Tiina Österlund	Vt. Varhaiskasvatuksen opettaja
Pirjo Walldén	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Jaana Söderholm	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Marko Laine	Oppisopimusopiskelija (16.10.23-)

Menninkäisten esikouluryhmässä 14 lasta, (05.04.24 jälkeen ryhmässä 13 lasta)

Toiminta-aika

Syyslukukausi: 15.08.–22.12.2023
Kevätlukukausi: 08.01.–31.05.2024
Esikoulu-aika: klo. 9.00–13.00
Esikoulujen päätöspäivä: 31.5.2024.

Esikoulun loma-ajat:

Syysloma: 20.–23.10.2023
Talviloma: 19.–25.02.2024

Toimintasuunnitelma

Toimintamme on perustunut sivistyslautakunnan hyväksymään Hangon Kaupungin esiopetussuunnitelmaan. Esikoulun toiminta on mahdollistanut lapsille turvallisen, tasa-arvoisen, kunnioittavan, empaattisen, oikeudenmukaisen, sekä yhteistyöläheisen oppimis- ja kasvuympäristön, jossa on annettu aikaa ja tilaa leikeille. Nämä arvot ovat näkyneet päivittäisessä toiminnassamme. Myös lapsilähtöisyys on huomioitu toiminnassamme. Lapset ovat saaneet osallistua toiminnan suunnitteluun ja työtapojen valintaan. Lasten aktiivisuutta ja luovuutta edistävät työtavat, sekä ohjattu että lasten omatoiminen leikki ovat olleet olennainen osa esiopetuksen toimintaa. Toimintamme periaatteita ovat olleet tasa-arvon kunnioittaminen, oikeudenmukaisuus, sekä empatia. Unohtamatta hyviä tapoja ja kauniita sanoja, näin olemme luoneet iloisen, positiivisen, kiireettömän ilmapiirin. Ryhmämme punaisena lankana on ollut positiivinen pedagogiikka. Arvojen korostaminen ryhmässä on mahdollistanut lapsille turvallisen kasvuympäristön. Esiopetusta olemme toteuttaneet esiopetussuunnitelman pohjalta perustuen lapsilähtöisyyteen, huomioiden lasten tuen ja harjoituksen tarpeen. Vuosikellon mukaisesti olemme panostaneet esikoulun ja koulun nivelvaiheeseen, jotta kouluun siirtyminen olisi sujuvaa.

Toimintakulttuuri

Toimintamme on perustunut sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston hyväksymään (27.5.2021) Hangon kaupungin kaksivuotisen esikoulun kokeilun 2021–2024 esiopetussuunnitelmaan.

[Kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet 2021 \(hanko.fi\)](#)

Toiminnan suunnittelun lähtökohtana on ollut valtakunnallinen, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet.

<https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Kaksivuotisen%20esiopetuksen%20kokeilun%20opetussuunnitelman%20perusteet%202021.pdf>

Toimintakulttuuri on näkynyt esiopetusyhteisön vuorovaikutuksessa, ilmapiirissä sekä pedagogisissa käytännöissä ja vaikuttanut aina lasten kohtaamaan esiopetuksen laatuun. Hyvä toimintakulttuuri on edistänyt oppimista ja hyvinvointia esiopetusyhteisössä. Järjestelmällinen itsearviointi ja jatkuva kehittäminen ovat olleet luonteva osa esiopetuksen arkea. Lapsia on rohkaistu vuorovaikutukseen, ottamaan muita huomioon, sekä kunnioittamaan toisten yksilöllisyyttä. Eri kielet ja kulttuurit, sekä uskonnot ja katsomukset ovat olleet osa päivittäistä arkea. Lasten kanssa olemme liikkuneet monipuolisesti sekä sisällä että ulkona.

Olemme luoneet oppimisympäristön, jossa kukin lapsi on voinut toimia, kehittyä ja oppia omana ainutlaatuisena yksilönään, sekä yhteisön jäsenenä. Oppiva yhteisö on kannustanut lapsia kokeilemaan, sekä yrittämään. Lapsia on kannustettu myös luovuuteen, kekseliäisyyteen ja itseilmaisuun. Ympäristö on mahdollistanut ja sallinut erehtymisen, sekä omassa tahdissa

oppimisen. Leikki on ollut tärkeä toiminnan lähtökohta. Lasten omille leikkialoitteille on annettu tilaa ja aikaa.

Lapsen edun huomioiminen ja lapsen mielenkiinnon kohteet ovat olleet keskiössä esiopetusta suunniteltaessa, järjestettäessä sekä kehittäessä. Pedagogista dokumentointia on käytetty kasvun kansion tekoon, esikoulutoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioimisessa ja kehittämisessä. Käytössämme on ollut WhatsApp, Wilma, sekä Seesaw-ohjelma.

Oppimisen alueet ja painopistealueet

Toimintamme on perustunut *valtakunnallisen Kaksivuotinen esiopetussuunnitelman* lisäksi Hangon omaan *Kaksivuotisen esiopetuksen suunnitelmaan*. Oppimisen alueet ovat olleet ilmaisun monet muodot, kielen rikas maailma, minä ja meidän yhteisömme, tutkin ja toimin ympäristössäni, sekä kasvan ja kehityn.

Toiminnan toteuttamisessa käytimme erilaisia työskentelytapoja avuksi kuten teematyöskentelyä, dokumentointia, leikkiä, sadutusta, tieteiskokeilua ja pienryhmätoimintaa. Päivittäinen toiminta aloitettiin aamukokoontumisella, jossa opimme ottamaan huomioon kaverit, harjoittelimme vuoropuhelua, sekä virittäydyimme päivän ohjelmaan, kuuntelimme lasten kuulumisia ja kertomuksia, laskimme läsnä- ja poissaolevien lasten lukumääriä, katsoimme kalenterista viikonpäivät, päivämäärän, kuukauden, vuoden, vuodenajat, sään kuvakortteja apuna käyttäen, sekä opimme kirjaimia, äänneitä ja tavuja ”viikon salainen sana”-menetelmän avulla. Myös sadut, laulut, riimitellyt ja arvoitukset sisällytettiin sopivasti penkkihetkiin. Tutustuimme kirjaimiin ja äänneisiin, sekä numeroihin erilaisten leikkien ja paperi-kynätehtävien avulla. Harjoittelimme myös äidinkieleen ja matematiikkaan liittyviä asioita. Esikoululaiset ovat hyödyntäneet Seikkailujen eskari-opetuskirjaa. Olemme toteuttaneet mediakasvatusta esikoululaisten tason mukaisesti. Kaikilla on ollut käytössä oma vuosikansio digitaalisessa muodossa, johon keräsimme yhdessä lasten kanssa vuoden aikana tehdyt kynä-paperitehtävät, piirustukset, valokuvat ja lasten omat tuotokset. Toimintamme on lähinnä perustunut ryhmämme suunnittelemaan vuosiohjelmaan, sekä lasten ja vanhempien osallisuutta huomioon ottaen. Lasten ääni on tullut toiminnassamme kuulluksi. He ovat saaneet vaikuttaa toiminnan sisältöön mm. liikuntatunneilla, askarteluita ideoiden ja tuoden omia näkemyksiä esille, sekä omien mallien keksimisellä tai netti-sovellusta apuna käyttäen. Lapset ovat myös pitäneet lasten kokouksia, joissa ovat saaneet suunnitella toimintaa. Näitä ideoita olemme mahdollisuuksien mukaan toteuttaneet.

Sosiaalisia taitoja, tunnetaitoja olemme harjoitelleet draamakasvatusta apuna käyttäen. Esikoululaiset ovat kiinnostuneet suunnittelemaan ja toteuttamaan nukketeatteriesityksiä mielikuvitusta, sekä omaa luovuutta käyttäen.

Olemme toteuttaneet Kielisuihkutandem-toimintaa. Menninkäiset ryhmä on tavannut Sälarna-ryhmää. Tapasimme ruotsinkielistä ystäväryhmää koirapuiston metsä alueella ja kerran urheilutalolla. Tapaamisilla tutustuimme toisiimme erilaisten yhteisleikkien avulla, molemmilla kielillä.

Esikouluryhmät ovat hyödyntäneet säännöllisesti Hangon kaupungin kirjaston palveluita. Netta Möller-Salmela on vastannut Elämyshuoneen satujen maailmasta. Tämän kauden teemana olivat eilisen, ”silmien sanomaa.” Olemme myös hyödyntäneet Kirjakassi-palvelua, sekä päässeet tutustumaan kirjaston tiloissa toimivaan taidegalleriaan.

Hangon kaupunki on tarjonnut huoltajille Lukulumo – sovelluksen, jonka kautta vanhemmat ja lapset ovat saaneet mahdollisuuden tutustua erilaisiin äänikirjoihin kotoa käsin. Olemme ahkerasti hyödyntäneet sovellusta myös esikoulutoiminnassa.

Esikoulujen henkilökunta on tukenut lasten kielellistä kehitystä antamalla yksilö, että ryhmätuokioita sanavaraston kartoittamiseen, sekä enemmän kielellistä tukea tarvitseville esikoululaisille.

Menninkäiset ovat saaneet S2-opetusta koulun puolelta kerran viikossa. Lisäksi ryhmästä on käynyt oppilaita koulun erityisopettajan luona saamassa tukea koulutyöskentelyyn.

Toiminnassamme olemme korostaneet hyvien tapojen merkitystä, ystävyyssuhteita ja leikkitaitoja. Olemme pohtineet oikeaa ja väärää, sekä harjoitelleet empatiataitoja, tunteiden säätelyä sekä sosiaalisia - ja vuorovaikutustaitoja. Olemme tutustuneet tunnetaitoihin erilaisia materiaaleja hyödyntäen. Olemme saaneet tukea myös Koulukuraattorilta.

Katsomuskasvatuksessa olemme korostaneet erilaisuuden hyväksymistä ja kunnioittamista. Tähän oppimiskokonaisuuteen on sisältynyt myös eettinen kasvatus - ja elämänskatsomuskasvatus.

Olemme herätelleet lasten kiinnostusta ja uteliaisuutta matemaattisiin taitoihin leikin keinoin.

Painopisteenämme on ollut toiminnallinen matematiikka. Olemme tutustuneet numeroihin, laskemiseen ja mittaamiseen, sekä matematiikan ensimmäisiin käsitteisiin toiminnallisten harjoitteiden avulla. Olemme kannustaneet lapsia luovuuteen, sekä kokeilemaan, uskaltamaan, ja erehtymisien kautta oppimaan asioita.

Olemme tehneet kävelyretkiä liikennettä huomioiden, sekä tutustuneet liikennemerkkeihin ja sääntöihin.

Menninkäiset ovat toteuttaneet luontokasvatusta Metsämörri-toiminnan kautta. Teimme syksyn puolella 6 metsäretkeä, samoin keväällä. Lasten toiveita toteuttaen tutustuimme puihin, metsän eläimiin, sekä miten luonnossa käyttäytyään, leikkejä unohtamatta. Keväällä laitoimme yhdessä lasten kanssa perunat kasvamaan, lapset saivat mielenkiinnolla tutustua miten peruna saadaan lautaselle. Kevätkylvöä lapset saavat jatkaa kotona, odottaen juhannusperunoita.

Olemme kannustaneet lapsia liikkumaan monipuolisesti sisällä ja ulkona, sekä tutustuneet perusliikuntamuotoihin ja välineisiin. Toiminnassamme olemme huomioineet lasten omat kiinnostuksen kohteet ja soveltaneet niitä liikuntatuokioilla, unohtamatta vanhoja perinneleikkejä. Olemme opetelleet hyviä ruokailutapoja ja kannustaneet monipuoliseen ruokailuun. Lapset ovat saaneet tutustua vähitellen erilaisiin makuihin, sekä rohkaistuneet ryhmässä mallioppimisen kautta. Ruokailussa olemme ylläpitäneet positiivista ja rauhallista ilmapiiriä. Ruokaillessa olemme kannustaneet lapsia suoriutumaan itsenäisesti ja huomioimaan muita.

Esiopetuksessa on käytetty opetuksen tukena tieto- ja viestintäteknologiaa. Tabletteja on käytetty lasten kasvunkansion luomiseen, valokuvaamiseen, videokuvaamiseen, lasten omien satujen tekemiseen, sekä satujen kuunteluun esimerkiksi Lukulumon kautta. QR-koodien koodausta. Tietotekniikka on ollut apuna erilaisen tiedon hankkimisessa, erilaisia opettavia pelejä on käytetty toiminnassa ja olemme opetelleet ohjelmointia. Erilaisia sovelluksia on käytetty tukemaan ja rikastuttamaan lasten sadutusta ja heidän luovuutta. Vanhemmille on lähetetty kuvamateriaalia erilaisista esikouluarjen tilanteista ja tapahtumista. Wilma, SeeSaw ja WhatsAppia on käytetty esikoulun ja vanhempien välisessä yhteydenpidossa.

Osallistuimme myös kaupunkimme yhteiseen HINKU-projektiin, mikä tarkoittaa että hyötykäytimme paperia, säästimme energiaa valoja sammuttamalla aina huoneesta poistuessamme, käytimme kierrätysmateriaalia askartelussa, säännöstimme veden käyttöä, minimoimme ruokahävikkiä, veimme tyhjt maitopurkit ja vanhat paristot lähikierrätyspisteeseen. Lajittelimme myös paperit, pahvit ja muovit. Ruokailussa on ollut käytössä bioastia, mistä olemme mielenkiinnolla seuranneet ruokahävikkiä. Olemme lasten kanssa vähentäneet ruuan pois heittämistä, jotta ei syntyisi turhaa ympäristökuormitusta. Huolehdimme luonnosta, puhuimme myös kestävästä kulutuksesta, ilmanlaadusta ja muoviroskasta.

Syyskuussa Hangon seurakunta kutsui meidät laulamaan, pelaamaan pelejä, i-padin käyttöä yhdessä Hangon eläkeläisten kanssa seurakuntakodille. Laulujen harjoitus alkoi jo kevään aikana jolloin kutsu tuli. Ilmoille kajahtivat laulut Kalliolle kukkulalle, Georg Malmstenin liikenne laulu ym...Tapahtuma oli ikimuistoinen, siitä nauttivat eläkeläiset, että esikoululaiset. Yhdessä joimme mehua/kahvia ja saimme purtavaa.

Kesäkuussa Hangon esikoulu/förskolan pitävät yhteisen taidenäyttelyn kirjaston galleriassa. Teemana on Hanko 150 v/ Hangö 150 år.

Esikoulu on tehnyt yhteistyötä Tita-Marian koulun ja Keskuskoulun kanssa. Lisäksi Tita-Marian koulun erityisluokan opettaja on tutustuttanut muutamaa lasta kerrallaan koulutyöskentelyyn / tehtävätyöskentelyyn. Keskuskoulun kanssa tehtävä yhteistyö on pohjautunut ennalta suunniteltuun "vuosikello malliin".

Teemapäivät ja juhlat:

Ystävänäpäivä

Pääsiäinen

Vappu

Äitienpäivä

Kevätjuhlat

Juhannusjuhlat

Lastenoikeuksien päivä/lasten vanhemmat saivat kirjoittaa kirjeen lapsellensa, syntymästä tähän päivään, kirje luettiin esikoulussa yhdessä koko ryhmän kanssa.

Kurpitsajuhla

Nallepäivä

Lelupäivä

Isänpäivä

Joulujuhla

Lucian vierailu

Hangon Kaupunki/kulttuuritoimisto, tarina konsertti ”Metsänpeitossa”

Teatteri PelleKaija Pum iskee kipinää

150 v Hangon kunniaksi/ talon oma disco

Liikenneturvallisuusviikko

Mediataitoviikko

Raaseporin musiikkiopiston järjestämä musiikkiesitys Tammisaarella

Valokuvaus

Talon sisäinen yhteistyö

Menninkäiset suunnittelivat ja toteuttivat yhdessä Tita-Marian koulun kanssa joulukalenteria.

Koulun yläluokkalaisten kanssa tehtyä yhteistyötä, liikunnan ja pelien parissa.

Kaikki Metsämajan päiväkodin ryhmät, sekä Menninkäiset viettivät yhdessä Juhannus-juhlat. Koko talo osallistui yhteisiin juhliin. Ohjelmaan kuului yhdessäoloa, tanssia, leikkejä ja lopuksi yhteinen ruokailu.

Talon oma disco/ 150 v Hangon kunniaksi, yhdessä koko talon voimin.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Esiopetusta on toteutettu yhteistyössä huoltajien kanssa.

Yhteistyön eri muotoja ovat olleet muun muassa:

- Vanhempainillat
- Päivittäiset keskustelut
- Wilma
- SeeSaw
- Vanhempainkeskustelut. Syksyllä keskustelussa laadittiin jokaiselle lapselle henkilökohtainen oppimissuunnitelma yhteistyössä huoltajien kanssa. Kevään keskusteluissa oppimissuunnitelma arvioitiin.

Henkilöstön kehittäminen

- Tiimipalaverit
- Henkilökunnan kokoukset
- Kehityskeskustelu esimiehen kanssa käydään kerran vuodessa
- Tiimityöstä voimaa varhaiskasvatukseen, Liisa Ahonen
- Pedagogiikka varhaiskasvatuksessa Piia Roos/Liisa Ahonen
- 7.6.24 Talon sisäinen koulutuspäivä. Luennoitsijana Petteri Mikkola

Yhteistyökumppanit

Verkostotyö on työssämme tärkeää. Yhteistyökumppaneitamme ovat mm:

- Lapset ja vanhemmat
- Oppilashuolto
- Varhaiskasvatuksen johtaja Birgitta Mannström
- Metsämajan päiväkodin johtaja Susanne Eklund / varajohtaja Mikaela Lindberg
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Eeva-Liisa Röning
- Varhaiskasvatuksen asiantuntija Johanna Räisa
- Esikoulukuraattori Camilla Ahlfors-Friman
- Digivastaava Henriikka Hallikainen
- Hangon neuvola
- Terapeutit (puhe, toiminta)
- Koulupsykologi Jenny Olsson-Korsu
- Hangon kirjasto
- Muut esikouluryhmät (Sälarna)
- Tita-Marian koulu ja Keskuskoulu
- Hangon seurakunta/Hangon eläkeläiset
- Hangon pelastuslaitos
- Kiinteistönhuolto
- Ruokahuolto
- Siivoustoimi
- Tulkkipalvelut
- Hangon Liikenne Friman & Co
- Hangon Museo/ esinenäyttely
- Hangon Käsityöläisten näyttely/ galleriassa
- Lohjan Luksia/ aikuisopiskelija Milla Heino 28.8.23-27.10.23 Lapsen kasvun, hyvinvoinnin ja oppimisen edistäminen tutkinnon osio.
- SRK

Arviointi

Työkuvaamme on kuulunut päivittäinen tiimin, sekä oman toiminnan reflektointi. Tärkeitä suoran palautteen antajia ovat olleet lapset, vanhemmat, työyhteisö ja esimies.

Tiimipalavereissa ja henkilökunnan kokouksissa arvioitiin säännöllisesti toimintaa ja tavoitteita.

Toimintavuoden tyytyväisyyskyselylomake jaettiin digitaalisesti vanhemmille toukokuussa 2024.

Toimintasuunnitelman 2023–2024 arviointi tehdään kesäkuussa 2024 henkilökunnan kesken.

31.07.2024 Esikoulu Menninkäiset lopettavat toimintansa, ryhmä lakkautetaan.

Hangossa 24.5.2024

Tiina Österlund Vt. Varhaiskasvatuksen opettaja
Tiimi: Pirjo Walldén, Jaana Söderholm, Marko Laine

Hangonkylän päiväkot,
5- vuotiaiden ryhmä, Meduusat
toimintakertomus
2023-2024

HANGONKYLÄN PÄIVÄKOTI TOIMINTAKERTOMUS 2023-2024, 5- VUOTIAIDEN RYHMÄ MEDUUSAT

Hangonkylän päiväkodin Meduusojen 5- vuotiaiden ryhmässä on ollut syksyllä aloittanut 17 lasta, tammikuusta lähtien ryhmässämme on ollut 15 lasta ja toukokuussa 16 lasta. Henkilökuntaan on kuulunut:

Satu Lundin	vt. varhaiskasvatuksen opettaja
Marianne Andersson	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Nina Timonen	varhaiskasvatuksen lastenhoitaja
Marko Laine	oppisopimusopiskelija, syyskuuhun asti

Toimintakulttuuri

Olemme luoneet turvallisen, viihtyisän ja lapsia tukevan ympäristön, jossa lasten myönteinen itsetunto on saanut vahvistua positiivisten kokemusten, myönteisen ilmapiirin ja jokaisen yksilöllisen kohtaamisen kautta. Toiminnassamme olemme huomioineet jokaisen lapsen ainutlaatuisuuden, yksilölliset tarpeet ja tukeneet niitä inklusio periaatteen mukaisesti. Oppimisympäristöjä olemme muokanneet lasten mielenkiinnon ja tarpeiden mukaan. Olemme käyttäneet pedagogista dokumentointia (lasten piirustukset, leikit, See Saw), keskeisenä työmenetelmänä toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa, arvioinnissa ja sen kehittämisessä. Pedagogisen dokumentoinnin avulla olemme tuottaneet tietoa lapsen elämästä, heitä kiinnostavista asioista ja ideoista. Olemme hyödyntäneet lasten aiempia kokemuksia, tarpeita ja osaamista toiminnan suunnittelussa yhdessä lasten kanssa. Työskentely- ja sosiaalisia taitoja olemme harjoitelleet jokapäiväisissä toiminnoissa, yksilö-, pari-, pienryhmä ja koko ryhmän työskentelynä.

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Ryhmän toiminta on perustunut sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston hyväksymään (31.5.2022) Hangon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan ja ryhmän omaan

toimintasuunnitelmaan 2023-2024. Hangonkylän päiväkodin painopistealue on ollut tänä vuonna, Hanko 150 v. Eri oppimiskokonaisuuksia on toteutettu seuraavasti:

Hanko 150 v.

Hanko-teemaa aloitimme alkusyksyllä 2024 ensin lasten kanssa keskustelemalla kuinka moni tietää missä kaupungissa asumme, mitä Hangosta löytyy, mitkä ovat Hangon maamerkkejä, lasten mielipaikoista ja missä kaikkialla he ovat käyneet. Katselimme CleverTouchin avulla lasten mielipaikkoja ja maamerkkejä Hangosta, etsimme Google mapsin avulla lasten omasta kiinnostuksesta heidän omat kotitalonsa ja kotiympäristön. Askartelimme omat Hanko-viirit ja koristelimme seinällämme olevaa Hankotaulua. Hangon syntymäpäivää vietimme 10.1.2024 koko päiväkodin kesken ensin liikuntasalissa skoolaamalla, laulamalla onnittelulaulun Hangolle ja tanssimalla Hankovalssin. Ulkona meillä oli yhteinen disco, söimme juhlallisen lounaan ja jälkiruoaksi lasten toivomaa jäätelöä. Kevään 2024 aikana olemme yhdessä lasten kanssa tehneet Hankoaiheista taulua ja kokonaista käsityöpedagogiikkaa hyödyntäen lapset ovat suunnitelleet ja toteuttaneet puiset purjeveneet näyttelyä varten. Hanko aiheinen näyttely on toteutettu yhdessä Hangonkylän, Metsämajan ja Lappohjan päiväkotien suomen- ja ruotsinkielisten 5- vuotiaiden ja esikoulu ryhmien kanssa. Näyttely on järjestetty Hangon kaupungin kirjaston galleriassa ajalla 3-14.6.2024. Kevätretken toteutimme 22.5.2024 yhdessä Sländor ja Igelkottar 5- vuotiaiden ryhmien kanssa. Kävimme linja-autolla Täktomissa Sjöbergin maatilalla katsomassa kanoja, lampaita, kukkoa ja pupua, jonka jälkeen vietimme aamupäivän yhdessä leikkien Tulliniemen rannalla, söimme lounaan siellä ja jäätelöä jälkiruoaksi.

- 1. Kielten rikas maailma:** olemme lukeneet satuja päivittäin. Kävimme kirjastossa Agneta Möller-Salmelan satutuokioilla syyslukukaudella kolme kertaa ja kevätlukukaudella kaksi kertaa. Samalla lapset saivat lainata kirjoja ryhmän omaan käyttöön. Olemme lorulleet ja riimitelleet, pitäneet suujumppaa, tavuttaneet nimiä ja asioita sekä tutustuneet numeroihin ja kirjaimiin lasten omien nimien kautta sekä sanoihin heidän kiinnostuksensa mukaan. Käytössämme on ollut Laulava kynä ja Laulupiirtäminen materiaali, logicopelit (äidinkieli ja matematiikka), Ekapeli ja materiaalia toimintahetkille olemme tehneet itse ja tulostaneet.

Kommunikoinnin tukena ryhmässämme on ollut käytössä tukiviittomat, kuvitettu päiväjärjestys ja viikko-ohjelma, Kielinuppu-lastenlaulut ja muiden laulujen oppimisen tukemiseen olemme tehneet kuvakortteja. Lasten kielellisten taitojen tukemista olemme

toteuttaneet yksilötuokioina oman ryhmän materiaalien, puheterapeuttien ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tuella.

Kielisuihkutandemia olemme toteuttaneet Sländor-ryhmän kanssa kevätlukukaudella kaksi kertaa kuukaudessa tutustumalla toiseen kotimaiseen kieleen leikkien ja laulujen kautta.

- 2. Ilmaisun monet muodot:** olemme laulaneet, rytmitelleet, kuunnelleet lasten toive musiikkia, tanssineet, pitäneet levyraatia, tutustuneet perussoittimiin ja olemme kokeilleet myös luonnonmateriaaleilla soittamista. Osallistuimme Metsäkonserttiin kaupungintalolla 30.8. 2023 ja Pellekaija Pum konserttiin 24.1.2024 Brankkiksella. Liikuntahetkillä meillä on ollut usein musiikkia mukana, jonka mukaan olemme harjoitelleet erilaisissa rytmeissä liikkumista. Laulupiirtäminen on ollut osa meidän toimintaamme, jossa lapset ovat saaneet toteuttaa itseänsä kehollisesti turvallisessa ja myönteisessä oppimisilmapiirissä. Laulupiirtäminen on mahdollistanut perusmotoristen ja hienomotoristen taitojen harjoittelua, muotoihin ja väreihin tutustumisen, matemaattisten käsitteiden harjoittamisen, yhteistyötaitojen harjoittamisen ja onnistumisen ilon. Olemme maalanneet vesi- ja sormiväreillä, harjoitelleet perusvärejä ja välivärejä. Välivärejä lapset ovat saaneet sekoittaa itsenäisesti muovilaseissa kaatamalla perusvärejä keskenään. Lapsilla on ollut mahdollisuus käyttää maalaamiseen pensseleitä, luonnonmateriaaleja ja muita esineitä. Lapset ovat tutustuneet erilaisiin materiaaleihin ja tekniikoihin käden taitojen kautta mm. erilaiset kankaat, langat, kartongit ja puutyöt. Talvella kokeilimme maalaamista lumeen ja jäähän. Lapset ovat saaneet kasvattaa suolaa purkissa, istuttaa maissin ja omenan siemeniä, jolloin heillä on ollut mahdollisuus tutkia mitä tapahtuu. Olemme piirtäneet joka kuukausi kuukauden piirustuksen, jossa on pitänyt olla ainakin puu, ihminen ja talo. Näin olemme voineet seurata jokaisen lapsen piirtämisen kehittymistä.
- 3. Minä ja meidän yhteisömme:** syksyn alussa olemme tukeneet ryhmän yhteisöllisyyttä leikkien ja laulujen avulla. Teimme yhteisen taulun, jossa korostuvat meidän ryhmän arvot. Olemme toteuttaneet toimintaa sekä pienryhmänä että koko ryhmän kanssa. Pienryhmä toiminta on mahdollistanut jokaisen lapsen yksilöllisen huomioimisen ja mahdollisen tukemisen toimintahetkillä.

Ryhmässämme on ollut monikulttuurisia lapsia ja olemme tutustuneet heidän kieleen ja kulttuuriin. Samalla olemme ylläpitäneet, suunnitelleet ja toteuttaneet lasten kanssa meidänkin kulttuurisia tapahtumia ja juhlapyhiä/päiviä seuraavasti:

Lapset halusivat järjestää Halloween juhlan viettämällä naamiaisia oman ryhmän kanssa, huomioimme isän- ja äitienpäivän askartelemalla kortit, pikkujouluna leivoimme piparkakkuja, joulujuhlia vietimme lasten kesken laulujen, tanssien ja herkkujen kera ja kävimme joulukirkossa. Itsenäisyyspäivänä keskustelimme Suomen itsenäisyydestä, askartelimme omat kynttilät ja lauloimme Maamme laulun. Runebergin päivänä leivoimme ja Kalevalan päivänä teimme Kalevala korut ja luimme Koirien Kalevala kirjaa koko viikon. Ystävänpäivää vietimme oman ryhmän kanssa laulamalla ystävyteen liittyviä lauluja ja tekemällä ystävyyskorut. Pääsiäisviikolla askartelimme ja lauloimme sekä Majakoiden ryhmä suunnitteli pääsiäisradan pihalle. Vappuna järjestimme naamiaiset ja kevätjuhlia vietimme puistossa lasten kesken. Hangon suomalainen seurakunta järjesti toukokuussa meidän ja Majakoiden ryhmälle tutustumiskäynnin Hangon kirkkoon, jossa lapset kuuntelivat urkusatia ja lapsilla oli mahdollisuus kokeilla urkujen soittoa.

Presidentin vaalien aikaan järjestimme oman ryhmän vaalit. CleverTouchin avulla tutustuimme ensin mitä vaalit tarkoittavat, mitä on äänestäminen, miksi äänestämme ja kuka saa äänestää, vaalimainoksiin, mietimme, kuka on meidän presidenttimme, mitä presidentti tekee ja minkä näköisiä ihmisiä osallistuu presidentinvaaleihin. Lapset saivat toivoa mitä voisimme yhdessä tehdä ja niistä järjestimme oikeat vaalit. Lapset suunnittelivat äänestysalueen ja siihen kuuluvat rekvisiitat. Äänestys toteutettiin oikeiden vaalien mukaan. Tavoitteena oli tuoda lapsille esille yhteiskunnallisia asioita ja se, että on asioita mihin voimme ja saamme vaikuttaa sekä keskustelu herätti ryhmässä pohtimaan lapsen oikeuksia mitä olemme käsitelleet koko toimintakauden aikana sekä huomioiden lapsen oikeuksien viikon syksyllä 2023.

Empatia-, itsehillintä- ja ongelmanratkaisutaitoja olemme harjoitelleet kuvien, laulujen, keskustelujen ja leikkien kautta. Olemme korostaneet hyvien tapojen merkitystä ja pohtineet usein mikä on oikein, mikä väärin ja miksi sekä korostaneet erilaisuuden hyväksymistä ja kunnioittamista. Olemme harjoitelleet sanomalla kaverille jotain hyvää, missä he ovat hyviä tai taitavia sekä itsellemme. Olemme keskustelleet koko vuoden ystävydestä ja tukeneet lapsia kaveritaitojen edistämässä leikkien lomassa ja lukemalla kirjoja.

Mediakasvatustaitoja olemme harjoitelleet koko vuoden aikana tutustumalla ja keskustelemalla eri medialaitteista, millä eri tavoin voimme etsiä tietoa, miten tulkitsemme mediaa, onko kaikki aina totta ja etsimällä lehdistä erilaisia mediatunteita ja pohtimalla mitä kukakin niissä ajattelee sekä lapset ovat pelanneet opetuspelejä. Liikuntatunneilla meillä on ollut ohjelmointi liikuntaa. Mediakasvatuksessa olemme käyttäneet Oppi & ilo medialukutaidon polulla, digivastaavan Henriikka Hallikaisen lähettämää materiaalia sekä internetistä löytyvää materiaalia toiminnan tukena. Lapsilla on ollut mahdollisuus ottaa ipadit mukaan leikkien dokumentointiin ja kuvien lähettämistä huoltajille olemme harjoitelleet yhdessä.

Varhaiskasvatuspäivää 14.3.2024 vietimme koko päiväkodin kesken leikkien eri ryhmissä, sillä teemana oli: ”Ilo olla mukana”. Varhaiskasvatuspäivän teema korosti myös, miten tärkeää on huomioida jokaisen lapsen ainutlaatuisuus. Saimme huoltajat osallistumaan varhaiskasvatuspäivään. He kirjoittivat omalle lapselle kirjeen tai asioita siitä, miten ihania ja ainutlaatuisia he ovat. Kirjeet luettiin ja sen jälkeen ne liimattiin kartongille, jolloin lapsille jäi niistä ihana muisto.

- 4. Tutkin ja toimin ympäristössäni:** toiminnassa on huomioitu luonto ja rakennettu ympäristö koko toimintakauden aikana. Olemme tehneet kävelyretkiä tutustuen lähiympäristöön metsä-, puisto- ja kävelyretkiä. Aikakäsitteiden harjoittelua olemme harjoitelleet keskustelemalla vuorokauden rytmistä ja havainnoiden muuttuvaa luontoa vuodenaikojen mukaan myös laulujen ja kirjojen avulla. Lapsia on ohjattu kunnioittamaan luontoa, sen kasveja ja eläimiä. Olemme huolehtineet luonnosta keräämällä omat roskat mukaan, säästämällä energiaa sammuttamalla turhat valot pois ja säännöstelleet veden käyttöä. Olemme lajitelleet paperit, kartongit, patterit, biojätteet jne. Maitotölkkejä olemme vieneet kierrätykseen, keskustelleet kierrätyksestä ja siitä, miten pienillä teoilla voimme tehdä luonnolle hyvää ilman että, lapsen tarvitsee kantaa suurta vastuuta. Vastuullisuus on myös liitetty toiminnassamme lelujen ja tavaroiden käyttöön. Olemme paljon keskustelleet siitä, miten tavaroita käsitellään, jotta ne pysyvät ehjinä ja kestävät pidempään. Liikkuminen liikenteessä on mahdollistanut liikennesääntöjen, liikennemerkkien opettelua ja samalla olemme kiinnittäneet huomioita erilaisiin asioihin ympärillämme, jotka liittyvät matemaattisten taitojen opetteluun (muodot, muutokset, numerot, kirjaimet).

Matemaattisiin käsitteisiin (lukujonot, vertailu, mittaaminen, tilan hahmottaminen, sijainti- ja suhdekäsitteet) olemme tutustuneet aina ensin kehollisuuden ja visuaalisuuden kautta.

5. Kasvan, liikun ja kehityn: olemme kannustaneet lapsia liikkumaan sisä- ja ulkotiloissa.

Olemme yhdessä tuoneet lasten kanssa liikuntavälineitä oman ryhmään käyttöön, jotta heillä on ollut mahdollisuus rakentaa liikuntarata ja käyttää välineitä omaehtoisissa leikeissä. Siirtymätilanteissa meillä on ollut käytössä liikuntakuva millä tavoin liikumme paikasta paikkaan. Päiväkodin käytävällä lapset ovat saaneet pelata sulkapalloa ilmapallon kanssa. Ohjattuja liikuntatuokioita olemme pitäneet sisä- ja ulkotiloissa kerran viikossa. Olemme harjoitelleet perusmotorisia taitoja, pallon käsittelytaitoja sekä leikitty erilaisia leikkejä. Talvella olemme olleet luistelemassa päiväkodin pihalla. Syksyllä 2023 saimme käydä tutustumassa Hangon liikuntapalveluiden järjestämään Liiku & Leiki tapahtumaan urheilutalolla. Keväällä 2024 Hangon Liikuntapalvelut järjestivät Hangonkylän päiväkodille yhteisen liikunta-aamupäivän urheilutalolla. Leikimme yhdessä ensin liikuntaleikkejä ja sen jälkeen lapsille oli rakennettu monipuolinen liikuntarata. Jatkamme yhteistyötä Hangon Liikuntapalveluiden kanssa toimintakaudella 2024-2025.

Ruokailutilanteissa olemme harjoitelleet hyviä ruokailutapoja, keskustelleet terveellisistä ruokatottumuksista sekä olemme kannustaneet ja rohkaisseet lapsia maistamaan kaikkea.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Olemme luoneet avoimen ja luottamuksellisen suhteen huoltajien kanssa mikä on mahdollistanut yhteisen näkemyksen ja sitoutumisen lapsen terveeseen ja turvalliseen kasvuun, kehitykseen ja oppimiseen. Meillä oli vanhempainilta syyskuussa 2023, jossa keskustelimme varhaiskasvatuksen toimintakulttuurista, varhaiskasvatussuunnitelman ja oman ryhmän tavoitteista, sovimme yhteisistä toimintatavoista ja siitä, miten tiedotamme ryhmän yhteisistä asioista. Olemme keskustelleet aina lapseen liittyvistä asioista ja toiminnan sisällöstä huoltajien kanssa tulo- ja hakutilanteissa. Jokaisen lapsen varhaiskasvatussuunnitelma on toteutettu yhteistyössä huoltajien kanssa syksyllä 2023 ja tavoitteita olemme arvioineet yhdessä huoltajien kanssa keväällä 2024.

Yhteistyökumppanit

- Huoltajat ja perheet
- 5- vuotiaiden ryhmä, Sländor
- Hangonkylän päiväkodin ryhmät, muu varhaiskasvatus
- Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Anita Nordblad. Hän on käynyt ryhmässämme n. kerran viikossa.
- Digikoordinaattori Henriikka Hallikainen
- Varhaiskasvatuksen asiantuntija Johanna Räisa
- Kirjasto
- Puheterapeutti
- Seurakunta

Toiminnan arviointi ja henkilöstön kehittäminen

Toiminnan tavoitteita ja sisältöjä olemme arvioineet säännöllisesti joka viikkoisissa tiimipalavereissa sekä yhdessä lasten kanssa. Tämä on luonut yhteenkuuluvuuden tunnetta koko ryhmän kesken ja mahdollistanut lasten osallisuutta edistävään toimintakulttuuriin.

Päiväkodin johtaja on ollut aina tietoinen mitä ryhmässämme tapahtuu. Kehityskeskustelut päiväkodin johtajan kanssa on pidetty keväällä 2024. Koko talon yhteisiä palavereita olemme pitäneet n. kerran kuukaudessa, jossa olemme käyneet ajankohtaisia asioita läpi.

Varhaiskasvatuksen opettajan palavereita on pidetty n. kerran kuukaudessa ja keväällä 2024 olemme yhdessä pohtineet tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa, jonka jälkeen olemme käyneet asiat läpi oman tiimin kanssa ja tehneet keskusteluista yhteenvedon varhaiskasvatuksen asiantuntijalle Johanna Räisälle.

Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien palavereita on ollut vuoden aikana kaksi kertaa.

Koko tiimi on osallistunut Liisa Ahosen tiimityöskentely voimaa kasvatukseen, diabetes koulutukseen, Piia Roos & Liisa Ahosen pedagogiikka varhaiskasvatuksessa koulutukseen ja yhteiseen koulutuspäivään 3.6.2024, jossa luennoitsijana oli Petteri Mikkola ja aiheena

varhaiskasvatuksen toimintakulttuuri ja tiimityöskentely. Iltapäivällä aloitimme oman tiimin tiimisopimuksen kirjoittamisen.

Lisäksi

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Marianne Andersson on osallistunut ensiapukurssille, Supernanny-rajat ja rakkaus luennolle ja Folkhälsanin järjestämälle Turvataidot ja lapsen keho teamsin välityksellä.

Vt. varhaiskasvatuksen opettaja Satu Lundin on osallistunut Eläköön-oppimateriaalin esittely webinaariin, Widget online koulutukseen ja opiskelee monimuotona varhaiskasvatuksen opettajaksi Helsingin yliopistossa.

Hangossa 5.6.2024

Satu Lundin

vt. varhaiskasvatuksen opettaja

**HANGONKYLÄN ESIKOULUN,
KAKSIVUOTISEN ESIOPETUKSEN KOKEILUN
TOIMINTAKERTOMUS
MAJAKAT
2023-2024**

Majakoiden kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun toimintakertomus 2023-2024.

Toimintakausi: 15.8.2023- 1.6.2024

Syyslukukausi: 15.8.- 22.12.2023

Kevätlukukausi: 8.1.- 1.6.2024

Esikoulu-aika on klo. 9.00-13.00

Esikoulu noudattaa koulun loma-aikoja:

Syysloma: 20.- 23.10.2023

Talviloma: 19.- 25.2.2024

Hangonkylän esikoulun Majakoiden ryhmä on toiminut Hangonkylän koulun entisissä tiloissa;

Hangonkyläntie 45

10900 Hanko

gsm 040 1872475

Henkilökunta: Varhaiskasvatuksen opettaja: Ida Lahtonen

sähköposti: ida.lahtonen@hanko.fi

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Kirsi Kuitunen

Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja Jonna Vaittinen

Päiväkodin johtaja Susanne Eklund

sähköposti: susanne eklund@hanko.fi

Majakoiden ryhmässä on ollut 10 lasta.

Toimintakulttuuri

Toimintamme on perustunut sivistyslautakunnan hyväksymään Hangon kaupungin kaksivuotisen esikoulun kokeilun 2021-2024 esiopetussuunnitelmaan.

https://www.hanko.fi/files/16093/Kaksivuotisen_esiopetuksen_kokeilun_opetussuunnit...pdf

Toiminnan suunnittelun lähtökohtana on ollut valtakunnallinen, kaksivuotisen esiopetuksen kokeilun opetussuunnitelman perusteet. <https://www.oph.fi/fi/tilastot-ja-julkaisut/julkaisut/kaksivuotisen-esiopetuksen-kokeilun-opetussuunnitelman-perusteet>

Esikouluajan ulkopuolella klo. 6.30-9 ja 13-16.30 olemme tarjonneet varhaiskasvatusta ja tätä toimintaa on ohjannut sivistyslautakunnan hyväksymä paikallinen; Hangon kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma 1.8.2022 alkaen.

https://www.hanko.fi/files/15960/2022_Hangon_kaupungin_varhaiskasvatussuunnitelma_1.8.2022.pdf

Esikoulussa olemme luoneet turvallisen, viihtyisän ja lapsia tukevan ympäristön, sekä suotuisat olosuhteet lasten oppimiselle, kehitymiselle, osallisuudelle sekä hyvinvoinnille ja kestäväälle elämäntavalle. Olemme harjoitelleet työskentelytaitoja jokapäiväisissä toiminnoissamme, niin yksilö-, pienryhmä kuin koko ryhmän työskentelynä. Olemme ottaneet huomioon perheiden toiveet toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

Toiminnan suunnittelussa on huomioitu lasten mielenkiinnon kohteet. Olemme tarjonneet lapsille mahdollisuuden vaikuttaa esikoulun toimintaan lastenkokouksien kautta. Osallistumisen kautta lapset ovat voineet vaikuttaa oppimisympäristöönsä, sekä oppia toimimaan niin yksilönä kuin yhteisön jäsenenä. Oppiva yhteisö on kannustanut lapsia kokeilemaan ja yrittämään. Roolileikkien ja nukketeatterin välityksellä lapsia on kannustettu itseilmaisuuksiin ja luovuuteen. Esikoulun ympäristö ja ilmapiiri on sallinut ja mahdollistanut erehtymisen sekä omaan tahtiin oppimisen. Leikki on ollut toiminnan lähtökohtana ja lasten omille leikkialueille on annettu tilaa ja aikaa.

Lapsen etu ja lasten mielenkiinnonkohteet ovat ohjanneet esiopetuksen suunnittelua, järjestämistä ja kehittämistä. Pedagogista dokumentointia on käytetty esikoulutoiminnan suunnittelussa, toteuttamisessa, arvioimisessa ja kehittämisessä.

Luonto ja ympäristö on huomioitu toiminnassamme koko toimintakauden ajan. Olemme tutustuneet luontoon ja lähiympäristöön tekemällä metsä-, kävely- ja puistoretkeä. Olemme lajitelleet paperit, pahvit, muovit ja patterit, sekä puhuneet kierrätyksen tärkeydestä. Ruokailussa on ollut käytössä bioastia. Kädentaidoissa olemme hyödyntäneet kierrätys- ja luonnomateriaaleja, sekä kannustaneet lapsia hyödyntämään leikeissään luonnosta löytyviä materiaaleja. Olemme käyneet Metsämörri -retkillä säännöllisesti niin syys- kuin kevätkaudella.

Olemme toimintakauden aikana panostaneet hyvään käsihygieniaan sekä keskustelleet lasten kanssa käsien pesemisen tärkeydestä.

Painopistealueet

Esiopetuksen painopistealueet ovat tänä vuonna olleet; Hanko 150 -vuotta, positiivinen pedagogiikka ja kielisuihku toiminta.

Olemme koko esikouluvuoden ajan panostaneet kiusaamista ehkäisevään ja kaverisuhteita vahvistavaan toimintaan. Toimintakauden alussa loimme ryhmälle yhteiset säännöt, joita olemme noudattaneet koko vuoden ajan. Lisäksi olemme lasten kanssa pohtineet hyvän kaverin ominaisuuksia, ystävällisyyttä, muiden huomioonottamista ja hyviä tapoja. Olemme harjoitelleet kavereiden pyytämistä leikkiin, neuvottelutaitoja, sekä sitä, että ketään ei jätetä ulkopuolelle. Vuoden aikana olemme säännöllisesti harjoitelleet tunnetaitoja ja tunteiden säätelyä. Lapset ovat saaneet miettiä heille sopivia keinoja esimerkiksi rauhoittumiseen. Olemme lisäksi laulaneet teemaan liittyviä lauluja, pelanneet pelejä, sekä lukeneet teemaa tukevia satuja.

Vuoden uutena teemana on ollut Hanko 150 -vuotta. Teemaan liittyen olemme keskustelleet Hangosta ja kaupungin historiasta. Olemme tutustuneet lähialueen puistoihin, luontoon, eläimiin ja rakennuksiin. Lisäksi olemme keskustelleet lapsille tärkeistä asioista ja paikoista Hangossa. Olemme käyneet retkillä metsissä ja rannoilla ja miettineet niiden merkitystä Hangolle ja hankolaisille. Kauempana sijaitsevia, mutta lapsia kiinnostavia Hangon kohteita olemme tutkineet iPadin avulla. Lisäksi jokainen lapsi on saanut miettiä itselleen merkityksellisen kohteen Hangossa. Olemme myös

käyneet ryhmän kanssa säännöllisesti Hangon kirjastossa. Askarteluissa teema on ollut vahvasti esillä vuoden aikana.

Saimme Aktia- säätiöltä rahaa esikoulumme kevätretkeä varten. Päätimme toteuttaa kevätretkemme Hango 150 -vuotta teeman mukaisesti tutustumalla Hankoon. Kävimme lasten kanssa tutustumassa Hangon satamiin ja Helkaman polkupyörämuseoon. Syömässä kävimme uudessa Hesburger ravintolassa. Lisäksi kävimme rannalla leikkimässä.

Positiivinen pedagogiikka on ollut myös yksi vuoden painopistealueista. Olemme korostaneet lasten vahvuuksia ja tukeneet heidän hyvinvointiaan. Olemme harjoitelleet huomaamaan myönteisiä tunteita ja monipuolisia taitoja. Olemme opetelleet huomaamaan toistemme vahvuuksia sekä antamaan positiivista palautetta. Aikuisten kesken olemme panostaneet erityisesti lasten myönteiseen kohtaamiseen ja jokaisen vahvuuksien huomioimiseen.

Kielisuihku toimintaa olemme toteuttaneet ruotsinkielisten ryhmien kanssa. Olemme leikkineet yhdessä, sekä viettäneet vappua ja ystävänpäivää yhdessä. Lisäksi kävimme kevätretkellä yhdessä ruotsinkielisten esikouluryhmien kanssa. Arjessa olemme kannustaneet lapsia kielten oppimiseen ja opetelleet ruotsinkielisiä sanoja ja lauluja.

Esikoulutoiminnan lähtökohtana on ollut leikin kautta oppiminen ja lapsilähtöisyys. Leikki on toiminut tärkeimpänä painopistealueenamme ja sen avulla olemme rakentaneet yhdessä kokonaisuuksia, joissa olemme tutkineet, ihmetelleet ja toteuttaneet lapsia kiinnostavia ilmiöitä.

Toiminnan sisällöt ja menetelmät

Esiopetuksen oppimisen alueita ovat olleet:

1. Ilmaisun monet muodot:

Vuoden aikana olemme laulaneet, tutustuneet erilaisiin soittimiin sekä tanssineet ja kuunnelleet lasten toive musiikkia. Raaseporin musiikkiopisto kävi opettamassa Majakoiden ryhmälle lauluja, jotka liittyivät Paavo Lohikäärme -esitykseen. Esityksen kävimme katsomassa ryhmän kanssa Tammisaarella musiikkiopistolla. Vuoden aikana olemme askarrelleet ja tehneet käsityöprojekteja huomioiden vuoden ajat, juhlapyhät

sekä lasten kiinnostuksenkohteet. Olemme maalanneet vesiväreillä, sekä kokeilleet suolamaalausta. Olemme tutustuneet pääväriihin, sekä väliväriihin värejä sekoittamalla. Lapset ovat piirtäneet ja värittäneet päivittäin. Olemme ommelleet ja suunnitelleet omat käsityöprojektit. Olemme tehneet omat kellot, joiden avulla on harjoiteltu kellonaikoja. Rooli- ja pukuleikit ovat olleet vuoden aikana suosittuja. Lapset ovat tehneet omia esityksiä, näytelmiä ja nukketeatteria. Satujen ja näyttelemisen avulla lapsia on rohkaistu itseilmaisuun.

2. Kielten rikas maailma:

Olemme tukeneet lasten kielellisten taitojen kehitystä satujen, lorujen ja sadutuksen keinoin. Olemme lukeneet satuja ryhmässä päivittäin. Kävimme lähes kuukausittain kirjastossa elämyshuoneessa ja lainaamassa kirjoja. Lorupussi on ollut meillä aktiivisessa käytössä ja olemme harjoitelleet riimipareja. Olemme tutustuneet lasten kanssa esikoulu vuoden aikana kirjaimiin, äänteisiin ja harjoitelleet kirjainten yhdistämistä sanoiksi viikoittaisen salaisen sanan avulla. Olemme harjoitelleet tavuttamista ja kirjainten kirjoittamista. Majakoiden ryhmällä on ollut käytössä Seikkailujen eskari -kirja ja siihen liittyvää oppimateriaalia. Lisäksi olemme käyttäneet Logico esikoulupelejä, iPadeja ja paljon netistä ja muista kirjoista tulostettua materiaalia. Tarinoiden avulla on harjoiteltu kuullun ymmärtämistä, satujen muistamista sekä kertomista.

Olemme järjestäneet ja viettäneet yhdessä juhlia, mm. vappu- ja ystävänpäivädiscoja. Ulkona lapset ovat saaneet leikkiä yhdessä ja teimme kevätretken yhteistyössä ruotsin- ja suomenkielisten ryhmien kanssa.

Perheillä on ollut esikouluvuoden aikana käytössä kirjaston tarjoama kirjakassi -palvelu.

3. Minä ja meidän yhteisömme:

Vuoden aikana on korostettu lapsen omaa yksilöllisyyttä erilaisten tehtävien kautta, esimerkiksi omakuvapiirroksen, oman nimen kirjoittamisen ja ryhmän jäsenenä toimimisen kautta. Olemme korostaneet hyvien tapojen merkitystä laatimalla ryhmälle yhteiset säännöt, joita kaikki sitoutuivat noudattamaan. Olemme harjoitelleet ystävyys- ja leikkitaitoja keskustelemalla erilaisista tilanteista ja käyttämällä erilaisia kaveritaitoja tukevia materiaaleja. Olemme pohtineet oikeaa ja väärää ja muiden huomioonottamista.

Empatiataitoja, sosiaalisia taitoja sekä tunteiden säätelyä olemme harjoitelleet esimerkiksi tunnetaito kirjojen, pelien, kuvien sekä nukketeatteri esitysten keinoin.

Toimintaa on vuoden aikana toteutettu niin pienryhmissä, kuin koko ryhmän voimin. Olemme harjoitelleet yhteistyötaitoja kompromissien tekemistä. Vuoden aikana olemme Hanko 150 vuotta – teeman kautta tutustuneet esikoulun lähiympäristöön ja Hangon nähtävyyksiin. Lapset ovat osallistuneet aktiivisesti toiminnan suunnitteluun. Olemme viettäneet vuoden aikana lasten syntymäpäiviä ja juhlistaneet kalenterivuoden juhlapäiviä. Ryhmässä on ollut monikulttuurisia lapsia ja olemme tutustuneet heidän kieleensä ja kulttuuriinsa.

Olemme tehneet yhteistyötä seurakunnan kanssa ja miettineet ryhmässä erilaisia katsomuksia ja toisten hyväksymistä. Kävimme Majakoiden ryhmän kanssa kolme kertaa tutustumassa Keskuskouluun sekä Hangonkylän kouluun ja niiden opettajiin sekä oppilaisiin.

Mediakasvatuksessa olemme harjoitelleet mediataitoja. Ryhmässä on käytetty aktiivisesti erilaisia sovelluksia ja harjoiteltu ohjelmointia blue-botin avulla. Lisäksi olemme järjestäneet valokuvasuunnistusta ja harjoitelleet omien videoiden ja esitysten tekemistä, valokuvien ottamista sekä niiden muokkausta. Vietimme ryhmässä Mediataitoviikkoa 5.-9.2. jolloin harjoitelimme mediataitoja ja pohdimme lasten kanssa mitä media on. Ikarajat ovat olleet esillä ryhmässä koko vuoden.

4. Tutkin ja toimin ympäristössäni:

Olemme käyneet säännöllisesti koko vuoden aikana esikoulun lähiympäristössä tutkimassa ja havainnoimassa luontoa ja eläimiä. Olemme tehneet eväretkiä erilaisiin luonnon ympäristöihin ja tutkineet ja ihmetelleet lapsia kiinnostavia ilmiöitä. Metsämörri -retkillä olemme tutustuneet metsään ja harjoitelleet siellä toimimista. Kävelyretkillä olemme tutustuneet liikennesääntöihin ja -merkkeihin. Esikoulu vuoden aikana olemme tutustuneet matematiikan eri osa-alueisiin. Olemme tutustuneet numeroihin, laskemiseen, mittaamiseen, sekä matematiikan peruskäsitteisiin. Matematiikkaa on harjoiteltu erilaisien tehtävien ja leikkien avulla. Lapsilla on ollut käytössään matematiikka hylly, jossa on ollut saatavilla matemaattisia taitoja tukevia tehtäviä ja leikkejä. Olemme kiinnittäneet ryhmässä huomiota arjen matemaattisiin ilmiöihin ja matematiikka on ollut osana kaikkea toimintaa. Lisäksi olemme lasten kanssa tehneet erilaisia tiedekokeita, joissa lapset ovat päässeet

harjoittelemaan esimerkiksi mittaamista sekä havainnoimaan ja miettimään asioita kokeiden taustalla.

5. Kasvan, liikun ja kehityn:

Olemme kannustaneet lapsia liikkumaan monipuolisesti niin sisällä kuin ulkona. Meillä on ollut liikuntasali käytössä kerran viikossa. Olemme tutustuneet perusliikuntavälineisiin sekä erilaisiin liikunnan muotoihin. Kesällä olemme liikkuneet paljon ulkona esimerkiksi tekemällä kävelyretkiä lähiympäristöön, sekä leikkimällä yhteisleikkejä esikoulun pihalla. Talvella kävimme pulkkamäessä ja esikoulun kentällä oli mahdollisuus luisteluun. Olemme ulkoilleet päivittäin ja kannustaneet lapsia ulkoilun yhteydessä liikkumaan ja kokeilemaan. Olemme opetelleet hyviä ruokailutapoja ja kannustaneet lapsia monipuoliseen syömiseen sekä uusien ruokien maistamiseen.

Yhteiset juhlat ja tapahtumat

Olemme vierailleet säännöllisesti Hangon kaupungin kirjaston elämyshuoneessa. Elämyshuoneessa lapset tutustuivat erilaisiin satuihin, lauluihin ja taiteeseen. Jokaisella kerralla lapset saivat lainata omat kirjat esikouluun.

Ryhmissä järjestettiin valokuvaus syksyllä.

Syksyllä tutustuimme esikoulun arkeen ja uuteen esikoulukirjaan. Kävimme retkillä lähimetsissä, rannoilla ja puistoissa. Teimme kerran viikossa tehtäviä esikoulukirjasta ja kerran viikossa toiminnallista matematiikkaa. Tutustuimme kirjaimiin ja äänteisiin päivittäin salaisen sanan yhteydessä. Lisäksi harjoittelimme matemaattisia taitoja arjen tilanteissa.

Vietimme säännöllisesti lelopäiviä ja lastenkokouksia lasten toiveesta.

30.8 Kävimme Metsänpeitto -konsertissa kaupungintalolla. Esiityksessä yhdistettiin ympäristökasvatuksen teemoja kansantarinoiden maailmaan.

1.9 Aloitimme syksyn viikoittaiset Metsämörri retket.

11.- 15.9 Vietimme Liikenneturvallisuusviikkoa. Tutustuimme turvallisiin tapoihin liikkua liikenteessä, erilaisiin liikennemerkkeihin ja kävimme retkellä harjoittelemassa liikennetaitoja käytännössä.

30.9 Palolaitos vieraili esikoululla.

27.10 Vietimme Halloween naamiaisia koko esikoulun voimin salissa.

1.12 Vietimme pikkujoulua ja leivoimme pipareita.

5.12 Vietimme esikoulussa itsenäisyyspäivää.

13.12 Lucia kulkue kävi vierailemassa esikoululla.

14.12 Järjestimme Majakoiden joulujuhlan esikoulun salissa.

10.1 Juhlimme 150 -vuotiasta Hankoa ulkoilun merkeissä.

24.1 Kävimme Brankiksella konsertissa katsomassa Pellekaija Pum iskee kipinää -esityksen.

5.- 9.2 Vietimme Mediataitoviikkoa. Tutustuimme sanomalehtiin, keskustelimme ikärajoista ja kuvasimme tunnekuvia. Teimme qr -koodeilla tehtäviä ja tutustuimme oikeisiin ja valheellisiin kuviin.

5.2 Vietimme Runebergin päivää ja leivoimme Runbergin torttuja.

13.2 Vietimme laskiaista ulkoilun merkeissä ja herkuttelimme laskiaispullilla.

14.2 Pidimme ystävänpäivä discon yhdessä muiden ryhmien kanssa esikoulun salissa.

13.3 Kävimme Raaseporin musiikkiopistolla Tammisaarella katsomassa Paavo lohikäärme -esitystä.

Pääsisäisen aikaan askartelimme pääsiäisikortteja, sekä tipuja ja pupuja teeman mukaisesti. Istutimme rairuohot. Järjestimme esikoulun pihalla pääsiäisradan, jossa lapset saivat tehdä erilaisia tehtäviä. Lounaalla maistelimme mämmiä.

15.3 Aloitimme kevään viikoittaiset Metsämörri retket.

25.4 Hangon kaupungin liikuntatoimi järjesti lapsille liikuntapäivän Urheilutalolla.

30.4 Järjestimme Vappujuhlat salissa ruotsinkielisten ryhmien kanssa.

16.5 Hangon seurakunta järjesti Urkusadun hangon kirkossa.

22.5 Järjestimme Majakoiden ryhmän kevätjuhlan.

23.5 Kävimme kevätretkellä ruotsinkielisten esikouluryhmien kanssa. Tutustuimme Hangon satamien toimintaan, sekä Helkaman polkupyörä museoon. Kävimme syömässä Hangon uudessa Hesburger ravintolassa.

Majakoiden ryhmän kanssa kävimme kolme kertaa tutustumassa sekä Keskuskouluun, että Hangonkylän kouluun.

Lisäksi jokainen sai mediataitoihin liittyen tehdä esityksen valitsemastaan maasta.

Teimme ryhmän kanssa säännöllisesti erilaisia tiedekokeita.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Laadukasta esiopetusta on toteutettu yhteistyössä huoltajien kanssa. Perheiden toiveet ja odotukset on otettu huomioon toimintaa suunniteltaessa ja toteutettaessa. Vanhempien toiveita on kuunneltu oppimiskeskusteluiden sekä tuonti- ja hakutilanteiden yhteydessä.

Vanhempainilta järjestettiin toimintakauden alussa syksyllä. Lisäksi syksyllä laadittiin jokaiselle lapselle oppimissuunnitelma yhdessä vanhempien, sekä lapsen kanssa. Keväällä vanhempien ja lasten kanssa pidettiin uudet keskustelut, joissa oppimissuunnitelmaa arvioitiin.

Vanhemmat ovat saaneet kuvia ja videoita esikoulusta Seesaw -sovelluksen kautta. Lisäksi esikoulun toiminnasta ja ajankohtaisista asioista on tiedotettu Wilman kautta. Ilmoitustaululla on ollut nähtävillä ryhmän viikko-ohjelma, sekä ajankohtaiset asiat.

Henkilöstön kehittäminen

Olemme pitäneet tiimipalaverin kerran viikossa. Tiimipalavereissa olemme suunnitelleet ja arvioineet esikoulun toimintaa. Henkilökuntakokouksia on pidetty noin kerran kuukaudessa.

Varhaiskasvatuksen opettajat ovat kokoontuneet noin kerran kuukaudessa. Lastenhoitajille on järjestetty vuoden aikana yhteisiä kokouksia.

Henkilökunta osallistui Liisa Ahosen pitämiin koulutuksiin, joissa käsiteltiin tiimityötä varhaiskasvatuksessa. Lisäksi järjestettiin yhteinen arviointi- ja koulutuspäivä, jossa Petteri Mikkola oli luennoimassa pienryhmätoiminnasta ja tiimityöstä.

Koko tiimin henkilökunta osallistui talvella järjestettyyn ensiapu koulutukseen.

Lisäksi jokainen on käynyt kehityskeskustelun esimiehen kanssa.

Yhteistyökumppanit

Verkostotyö on ollut työssämme tärkeää. Olemme tehneet yhteistyötä muiden esikouluryhmien ja koulun kanssa. Varhaiskasvatuksen opettajat ovat kokoontuneet kerran kuukaudessa opettajakokouksissa.

Olemme tehneet Peda- tiimin tapaamisissa moniammatillista yhteistyötä koulupsykologin, koulukuraattorin, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja neuvolan henkilökunnan kanssa. Koulukuraattori on vierailut ryhmässämme säännöllisesti tutustumassa lapsiin ja antanut vinkkejä ja neuvontaa henkilökunnalle. Koulupsykologi on antanut tarvittaessa neuvontaa ja tehnyt tarvittaessa lapsille psykologisia testejä koulukypsyyden arvioimiseksi. Varhaiskasvatuksen

erityisopettaja on käynyt Majakoiden ryhmässä kerran viikossa, antanut tukea ja materiaaleja, sekä tehnyt tarvittaessa erilaisia testejä lasten kanssa. Varhaiskasvatuksen asiantuntija on auttanut tarvittaessa.

Hangon kaupungin kirjaston kanssa olemme tehneet läheistä yhteistyötä. Olemme käyneet kerran kuukaudessa kirjaston elämyshuoneessa tutustumassa satuihin ja tarinoihin, laulujen, lorujen ja taiteen välityksellä.

Hangon suomalainen seurakunta järjesti lapsille joulukirkon ja keväällä urkusadun.

Puheterapeutti on pitänyt yhdelle lapselle puheterapiaa etänä.

Hangon palolaitos kävi syksyllä esittelemässä paloautoa ja vastailemassa lasten kysymyksiin.

Majakoiden ryhmä on tehnyt Tita-Marian koulun, Keskuskoulun sekä Hangonkylän koulun kanssa.

Olemme tehneet yhteistyötä myös kiinteistönhuollon, ruokahuollon ja siivoustoimen kanssa.

Arviointi

Jokaiselle lapselle on tehty syksyllä opetussuunnitelma, jota on arvioitu vähintään kerran vuodessa, tarvittaessa useamminkin. Kaksivuotiseen esiopetukseen liittyen teimme syksyllä kokeiluun liittyvän arvioinnin.

Tiimipalavereissa ja henkilökunnan kokouksissa on arvioitu säännöllisesti toimintaa ja tavoitteita. Toimintasuunnitelman 2023-2024 arviointi tehtiin keväällä 2024.

Lasten kehitystä arvioitiin Majakoiden ryhmässä LukiMat -kartoitusten, KPT:n sekä kouluvalmiuden kartoituksen avulla.

Käytimme myös pedagogista dokumentointia arvioinnin välineenä.

**Verksamhetsberättelse
Igelkottarna
på Hyllis förskola**

2023 – 2024

Igelkottarna

I Hyllis verkar två grupper, Igelkottar (5-åringar) och Sälar (6-åringar). Hyllis ligger centralt i Hangö och i nära anslutning till Centralskolan. Vi äter lunch i skolan och samarbetar med skolan den sista våren före skolstart. Vår utevistelse sker för det mesta på Halmstadsgårdens gård. Naturen spelar en stor roll i vår verksamhet, vi besöker regelbundet både skogen och stranden.

Personal på Igelkottarna:

Jutta Sjösten	lärare inom småbarnspedagogik
Tina Holm-Nieminen	barnskötare inom småbarnspedagogik
Sara Österlund	barnskötare inom småbarnspedagogik

Antalet inskrivna barn: 12

Föreståndare Susanne Eklund
Esplanaden 77 / Backagatan 40 / Rilaxgatan 13
10900 Hangö
Tel: 0407435209
Viceföreståndare Mikaela Lindberg

Verksamhetskultur

Vår verksamhet grundar sig på den nationella planen samt på planen för småbarnspedagogik i Hangö stad från 1.8.2022.

Vi har arbetat för att erbjuda alla barn en god vård i en trygg, varm och positiv omgivning.

Vi har samarbetat med föräldrarna, sett det individuella barnet och gjort vardagen så stressfri och harmonisk som möjligt.

Vi har jobbat enligt modellen för 2-årig förskola, fast gruppen inte längre varit med i försöket.

Genom växelverkan och samarbete har vi erbjudit barnen en kvalitativ dagvård där varje barn har rätt att utvecklas i egen takt. Vi har uppmuntrat barnen till att ta egna initiativ.

Pedagogisk dokumentation är en arbetsmetod som vi använt för att planera, genomföra och utvärdera vår verksamhet. För att barnen skall vara delaktiga har vi tagit vara på barnens idéer och intressen samt utgått från barnens tidigare erfarenheter och kunskaper. Leken är en viktig del av verksamheten. Föräldrarna har haft möjlighet att vara delaktiga i vår planering och verksamhet.

Vi har deltagit i HINKU projektet som värnar om vår miljö genom att återanvända papper, släcka onödig belysning, spara på vatten, samla tomma mjölkburkar samt batterier och föra till insamling.

Lärområden

Årets tyngdpunktsområden har varit "Hangö 150" och språkdushtandem.

1. Språkens rika värld

Målet är att främja barnets språkutveckling och språkliga identitet, förmåga till växelverkan samt förstärka hens intresse för olika språk och kulturer.

Det har vi gjort genom att prata om bokstäver, lyssna på begynnelseljud, rim och ramsor.

Vi har haft språkligt inriktade samlingsstunder, olika lekar som stärkt språket och ordförrådet. Uppmuntrat barnen att prata och berätta, lyssna på varandra och fortsätta diskussionen. Vi har dagligen läst böcker. Utöver det har vi besökt stadsbiblioteket regelbundet där Netta Möller-Salmela läst och berättat sagor för oss.

2. Mina många uttrycksformer

Till denna inlärningshelhet hör musikalisk verksamhet, slöjd, visuellt tänkande och visuella uttryck samt såväl muntlig som kroppslig uttrycksförmåga.

Vi har pysslat och använt oss av olika material. Vi har provat på olika tekniker.

Sång och musik hör till daglig verksamhet. Vi har haft olika klappramsor och på det viset fått in rytmer på olika sätt.

Inom känslohantering har vi på olika sätt uttryckt oss och kunnat se skillnader på olika känslor både i kroppshållning och ansiktsuttryck. Vi har bl.a. fotat och filmat dessa stunder, så barnen kunnat berätta hemma vad vi gjort och lärt oss. Social kompetens har följt med som en röd tråd hela året.

3. Jag och vår gemenskap

Barnen får bekanta sig med närmiljön. Dessutom innefattar denna helhet etisk fostran samt åskådningsfostran.

Vi har bekantat oss med varandra och vår närmiljö. Vi har diskuterat olika kulturer och språk, t.ex. genom språkdushtandem. Vi har samarbetat med församlingen. Goda seder har varit viktigt för oss. Vi har värnat om traditioner som ringlekar och högtider.

Social kompetens är en viktig del av denna helhet. Problem som uppstår i vardagen har vi uppmuntrat barnen till att tänka ut lösningar till själva.

4. Jag utforskar min omgivning

Till denna helhet hör inlärning av matematiska färdigheter samt miljöfostran, där även vardagliga tekniska lösningar åskådliggörs och diskuteras.

Vardagsmatematik hör till vår dag. Vi har bekantat oss med siffrorna, hur de ser ut, antal samt begrepp. Allt som går att räkna har vi räknat.

Naturen står oss nära. Vi har regelbundet besökt skog, strand och park. Vi har följt med naturförändringar och årstidsväxlingar. Lärt oss hur man respekterar djur och natur.

Samtidigt har vi bekantat oss med trafiken och olika trafikmärken.

5. Jag växer, rör på mig och utvecklas

Denna inlärningshelhet närmast via motion, kost, hälsa och trygghet.

Vi har regelbundet haft gymnastik både inomhus och utomhus. Vi har diskuterat hälsosamma matvanor och bordsskick. Grunden till en sund livsstil är något vi strävat efter. Vi har också lärt oss se skillnader på att vara aktiv och att varva ner genom massage. Även känslor och känslöhantering har varit en viktig del av verksamheten.

Gemensamma fester och temadagar

Hangö 150

Vi firade Hangös 150 års födelsedag den 10.1.2024 tillsammans med Sälarna. Vi hade kalaslekar tillsammans och sjöng för vår fina stad. Vi avslutade med festmiddag och glassportion till efterrätt. Barnen har fått berätta om vår stad. Vad de tycker är fint och vad de tänker på då de hör Hangö. De har också fått fundera hur man kunde förbättra vår stad. Vad fattas?

Vi har besökt konstutställningar som haft Hangö tema.

Vi har vandrat runt och sett på byggnader och andra kända ställen i stan.

Vi kommer att ha en utställning i biblioteket i juni. Dit kommer alla avdelningar att pyssla något som har med Hangö att göra. Vi har gjort badhytter.

Vårutfärden ordnades med Hangö tema. Alla 5-åringar i stan besökte Sjöbergs bondgård och efter det åt vi mat och umgicks på Tullis. Denna utfärd bekostades med Aktia stiftelsens stipendie pengar.

Vi har beaktat de olika årstiderna och helgdagarna. Under året har vi uppmärksammat bl.a. barnkonventionens dag, självständighetsdagen, Lucia, julfest, vandring i jul/påskkyrka, vändagen, lek och skoj i kyrkan.

Teman som också behandlats har varit media och scouting. Utöver detta har vi firat jul, påsk och valborg. Vi fick ta del av teatergruppen Taimines föreställning ” Busig och besvärlig”. Det var omtyckt.

Vårterminen avslutades med vårfest. Barnen fick planera vårfesten själva. Vi koncentrerade oss på social kompetens och visade för föräldrarna vad vi lärt oss.

Samarbete med vårdnadshavare

Föräldrasamarbete är en form av samarbete mellan föräldrar och personal där båda parter strävar till att stöda barnet i dess utveckling och inläring.

Samarbete är att lyssna på varandra, visa ömsesidig respekt, lita på varandra samt föra en öppen och ärlig kommunikation.

Vi har haft daglig kontakt med föräldrarna, då vi diskuterat barnets dag och vad vi gjort. Ett föräldramöte ordnades i augusti. Vi berättade om vår verksamhet och hur vi kommer att jobba enligt det tvååriga försöket.

Barnets individuella läroplan har gjorts med alla barn tillsammans med föräldrarna på hösten och utvärderats på våren.

De som behövt extra stöd har fått det.

All skriftlig information har föräldrarna fått via whats app meddelanden eller via Seesaw.

Veckobrev har skrivits varje fredag, där det stått vad vi gjort och pratat om och hur följande veckas program ser ut.

Seesaw har använts flitigt för att delge föräldrarna foton och videon av vår verksamhet. Barnen har också själva kunnat dela foton till sina föräldrar via Seesaw.

Personalutveckling

Att kunna ge varandra uppmärksamhet och positiv feedback har lett till en positiv arbetsmiljö samt en känsla av samhörighet.

För att nå detta har vi strävat till att ge och ta emot uppbyggande kritik som framförts i positiv anda. Vi har tagit vara på varandras kunskap och starka sidor och utnyttjat dessa i vårt arbete.

Personalen har haft möjlighet att delta i olika kurser och skolningstillfällen.

I år har personalen deltagit i bl.a. Tiimityöskentely, Pedagogiikka varhaiskasvatuksessa, Folkhälsans språkstimulerande kurs, Första hjälp skolning, Hur prata med småbarn om kropp, gränser och sexualitet, Avslutningsseminarie för 2-årig förskola och Nepsy skolning.

Vi har fått handledning inom digitalisering.

Fhille materialet används av 3 familjer.

Utrymningsövning tillsammans med barnen har vi haft både på hösten och våren.

Teammöten regelbundet.

Personalmöte ca.1 ggr/mån.

Samarbetspartner

Samarbete är vår styrka. Våra samarbetspartners har varit:

- speciallärare
- rådgivningen
- tal-, ergo- och fysioterapeut
- förskolans kurator
- familjearbetare
- församlingen
- biblioteket
- idrottsbyrån
- andra grupper

Utvärdering

Verksamheten har utvärderats regelbundet av personalen och barnen i gruppen.

Barnens lärandeprocess har synliggjorts kontinuerligt av det material vi dokumenterat som t.ex. teckningar, foton, filmer och andra arbeten som barnen gjort.

Barnets individuella läroplan har uppföljts och utvärderats under hela året tillsammans med föräldrarna. Föräldrarna har haft möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av vår verksamhet genom att svara på en enkät angående året som gått.

Vi ser fram emot att fortsätta med samma grupp nästa verksamhetsår.

Hangö 3.6.2024

Jutta Sjösten

Igelkottarna, Hyllis förskola

Verksamhetsberättelse för 5-års gruppen

Sländor

Hangöby

2023-2024

5-års gruppen Sländor

Verksamhetsår 2023-2024 i Hangöby daghem & förskola

I Hangöby daghem & förskola verkar 4 grupper. 2 svenska och 2 finska. Sländor (5-åringar), Snäckor (6-åringar), Majakat (6-åringar) och Meduusat (5-åringar).

Kontaktuppgifter

Postadress: Hangöbyvägen 45 10940 Hangöby

Besöksadress: Backagatan 40 10940 Hangöby

Sländor telefonnummer: 0401872474

Föreståndare Susanne Eklund

Telefonnummer: 0407435214

E-post: susanne eklund@hanko.fi

Viceföreståndare Mikaela Lindberg

Verksamhetsåret 1.8.2023-31.5.2024

Sländornas personal

Ann-Catrin Kvarnström lärare inom småbarnspedagogik

Sofia Abrahamsson barnskötare inom småbarnspedagogik

Emmi Kekkonen barnskötare inom småbarnspedagogik (hösttermin)

Anette Nyman barnskötare inom småbarnspedagogik (hösttermin)

Josefin Lundström barnskötare inom småbarnspedagogik

Antalet inskrivna barn: 14st höstterminen 2023

14st vårterminen 2024

Verksamhetskultur

Vår verksamhet har grundat sig på planen för småbarnspedagogik i Hangö stad från 1.8.2022 och på avdelningens egen verksamhetsplan.

Det har varit viktigt för oss i personalen att vara lyhörda för både barnens och föräldrarnas idéer, intressen samt åsikter.

Vi har försökt se det enskilda barnet genom att uppmuntra, stöda och berömma. Genom positivt tänkande har vi försökt se det goda i varje barn samt öka den sociala kompetensen bland barnen.

Vi arbetar för att barn och personal skall ha en trygg, trivsamt och positiv dag på dagis. Samarbete har fungerat bra under läsåret. Personalen har hållit regelbundna teammöten och barnen har kunnat leka tillsammans.

Barnens inlärningsprocess har dokumenterats bl.a. på Seesaw, där föräldrarna har kunnat följa med sitt barns dagis år. Vi har rört oss mycket i närmiljön då daghemmet är beläget nära parker, stränder och skog. Vi har åkt buss då vi besökt centrum.

Hangöby daghem & förskola har haft "Hangö 150 år" som genomgående tema under hela året. Vi har även fortsatt med språkduchtandem tillsammans med finska 5-åringarna och träffats regelbundet under vårterminen. Vi har bl.a haft gemensamma samlingar och lekstunder samt sjungit sånger på finska och svenska.

Lärområden

Vi har under året använt oss av idéer och fått inspiration från olika pedagogiska sidor på internet. Tyngdpunktsområde detta år har varit "Hangö 150 år". Även digitalisering och lek har varit en viktig del av vår verksamhet. Vårt projekt "språkduchtandem" har fortsatt med gemensamma fester och lekstunder.

"Hangö 150 år"

- Hangö 150 år firades på sin födelsedag 10.1.2024 i gymnastiksalen med saft i skumppaglas och barnen dansade Hangövalsens
- Barnen har gjort Hangö collage
- Vi har upptäckt vår närmiljö genom att besöka närliggande parker, stränder, skogar och småbåtshamnar
- I centrum har vi bekantat oss med bl.a. kyrkan, biblioteket, Lejonparken, stadshusgalleriet
- Under digitaliseringsveckan använde vi Google Maps för att se var vi bor

- Hangöby och Hyllis daghem & förskola har tilldelats ett gemensamt stipendium från Aktia stiftelsen. Stipendiet användes till vårutfärder för 5- och 6-åringarna. 5-åringarna åkte med buss till Sjöbergs djurgård i Tåktom och bekantade sig med djuren där, utfärden avslutades på Tullstranden med mat och glass
- Konstutställning i stadsbiblioteket i juni
- Teater föreställning ordnades av kulturbyrån till barnen i samråd med Hangö 150 år

Gemensamma fester och temadagar

Under året har vi haft diverse temadagar, bl.a. har räddningsverket besökt oss, vi har uppmärksammat djurens vecka med att pyssla fiskar, på Nalle dagen fick alla ta egen nalle med, musiklek tillsammans med Hyllis barnen, vi uppmärksammade barnkonventionens dag, vi firade självständighetsdagen med saft och kex, Lucia besökte oss, vi firade Hangö 150 år, vi uppmärksammade 112 dagen, vi firade fastlagstisdag med rörelsebana i gymnastiksalen, småbarnspedagogikens dag till ära hade vi kompisdag och barnen fick leka turvist på alla avdelningar. Tillsammans med de andra avdelningarna har vi också ordnat Halloweendisco, vändagsdisco, vappenmaskerad. Vi har också firat julfest och haft våravslutning tillsammans med föräldrarna.

Språkets rika värld

En gång i månaden har vi besökt biblioteket och upplevelserummet. Barnen har även fått välja böcker som vi läst i gruppen. Vi har tvåspråkiga barn i gruppen så vi har jobbat med att stärka barnens språkutveckling med att berätta, diskutera och läsa sagor. Vi har bl.a. använt bildstöd, konkreta föremål, olika språklekar samt mycket olika rim och ramsor. I samlingen har vi uppmuntrat barnen att berätta om sina upplevelser. Digitalt har vi också lyssnat på sagor från Polyglutt.

Mina många uttrycksformer

Vi har bekantat oss med olika tekniker och material. Barnen har även haft fri tillgång till ritpapper, färgat papper samt färgläggningsbilder.

- Collage, Hangö affischer
- Egna underlag
- Stämplat med äpplen
- Naturtavla av naturmaterial i skogen
- Textilslöjd, våffeltyg dukar
- Pyssel till olika högtider, bl.a. krans av kottar till julen, påskkycklingar till påsken
- Pyssel till Hangö 150 år konstutställning
- Diverse odlingar, bl.a. krasse och påskgräs

Vi har under året bekantat oss med grundfärgerna och målat till musik med både kitor och vattenfärg. Utöver det har barnen fått måla mycket för att öva rätt penseldrag.

Regelbundna sång och lekstunder

På hösten fick vi delta i en konsert i stadshuset. I oktober blev vi bjudna till Musikleik av Ludde, Sussi och Macke i Hyllis. Avdelningarna har haft gemensamma lek och rörelse stunder, bl.a. dansat ut julen i salen. I samlingen har vi regelbundet sjungit årstidsenliga sånger och barnen har fått uppträda på julfesten och våravslutningen med sånger de sjungit under året. I samband med språkduschtandem träffarna med Meduusat har vi även sjungit sånger på finska. Lenita från församlingen har också haft sångstunder med barnen.

Jag och vår gemenskap

Genast på hösten har vi tillsammans med barnen kommit överens om gruppens gemensamma regler. Samarbetet har fungerat bra mellan Sländor och Snäckor, speciellt under teammöten och personalfrånvaro.

Vi har försökt lära barnen att identifiera sina känslor, handla vänligt och ansvarsfullt samt att lösa konfliktsituationer på ett konstruktivt sätt.

Då vårt tyngdpunktsområde varit "Vårt Hangö" så har vi arbetat utifrån det. Vi har också haft samarbete med församlingen.

- Sångstunder med Lenita Söderblom och Jan Hellberg, Roland Näse
- 14.12 julkyrka
- 27.3 påskkyrka
- 15.5 Lek och skoj i kyrkan

Vi har använt oss av kompisböcker baserade på Barnkonventionen för att tillsammans med barnen fundera på vänskap, respekt för andra, känslor och skillnaden mellan rätt och fel.

Jag utforskar min omgivning

Under året har barnen gjort Logico förskole spel och bordsuppgifter. Att leka, pyssla, pussla och modellera har varit olika sätt att stöda barnens matematiska tänkande. Vi har också använt oss av digitala verktyg, bl.a. programmering av BlueBot och använt Clever Touch skärmen. Vår "digi ansvariga" Henriikka Hallikainen har besökt oss regelbundet och gjort programmerings uppgifter med barnen. I skogen har vi ansett det viktigt att lära barnen värna om sin miljö och att respektera djur, växter och att inte skräpa ner. Då vi går till skogar och parker iakttar vi och diskuterar trafikmärken och regler. I skogen har vi använt oss av QR koder som barnen fått avläsa, vi har haft olika blommor och träd samt fågelljud. Även vår julkalender innehöll QR koder.

Jag rör mig, växer och utvecklas

Höstterminen var vi dessvärre utan gymnastiksal, men vi hade engång i veckan utomhus gymnastik samt på avdelningen olika boll- och rörelselekar. Vårterminen har vi haft innegymnastik engång i veckan. Hangöby daghem & förskola har en stor gård med många lekmöjligheter samt en stor fotbollsplan där barnen tycker om att spela fotboll. Vintertid skran vi mycket samt åkte pulka. På fredagar har vi ofta haft kompismassage och avslappning till musik. Vi försöker att göra måltidssituationerna trivsamma och att ge barnen handledning i goda matvanor. Vi har bakat pepparkakor till julen och kex under vårterminen.

Stöd för barnens växande och lärande

Dokumentationen har skett via barnens egna pärmar där material och arbeten samlas. Seesaw och Whatsapp har använts för att dokumentera vår verksamhet. För varje barn har gjorts en individuell plan för lärandet.

Stödformerna har varit

- allmänt stöd
- intensifierat stöd
- särskilt stöd

Samarbete med vårdnadshavarna

Samarbete med föräldrarna har fungerat bra med dagliga samtal, Seesaw, per telefon samt föräldramöten. Föräldrasamtal hölls under hösten. Föräldramöte ordnades i september 2023. Seesaw har flitigt använts till foton, filmer, info och veckoschema. På våren uppdaterades barnens läroplaner i samråd med föräldrarna. Under våren har vi gjort en postlåda i korridoren där föräldrarna får anonymt lämna in feedback.

Personalutveckling

Personalmöten ordnades ungefär en gång i månaden enhetsvis och ibland med personal både från Hangöby och Hyllis daghem & förskola.

Läro- och barnskötarmöten har också hållits.

Teammöten har regelbundet hållits en gång i veckan.

Skolningar:

- Tiimin voima varhaiskasvatuksessa av Liisa Ahonen
- Diabatesskolning via teams
- Nakensaken av Folkhälsan

”Digiansvariga” Henriikka Hallikainen har hjälpt personalen med frågor kring ”digikunskap”.
Johanna Räisa, sakkunnig pedagog, har hjälpt personalen med blanketter och läroplaner.

Samarbetspartners

- speciallärare
- rådgivningen
- talterapeut
- pedagogisk sakkunnig
- Hangöby skola
- församlingen
- familjehandledare
- psykolog
- biblioteket
- idrottsbyrån
- kulturbyrån
- andra daghem & förskolor

Utvärdering

Utvärderingssamtal med föräldrarna på hösten samt dagliga samtal och vid behov telefonkontakt.

Barnen på Sländorna utvärderar varje fredag hur deras vecka varit.

Team- och personalmöten har regelbundet hållits och vi har pedagogiskt dokumenterat barnens inlärning.

Vårdnadshavarna har fått möjlighet att elektroniskt utvärdera vår verksamhet.

I slutet av vårterminen satte vi upp en postlåda där föräldrarna har möjlighet att anonymt ge feedback, skriva tankar och åsikter.

27.05.2024

Hangö

Ann-Catrin Kvarnström

Verksamhetsberättelse för Hyllis förskola

Sälar

2023-2024

Förskolan Sälar

Förskolan Sälar är en grupp med 6-åringar. Hyllis är centralt belägen med korta avstånd till centrum och Centralskolan. Vi äter lunchen i skolan och har ett tätt samarbete med Centralskolan i slutet av terminen inför barnens skolstart. Vår utevistelse sker främst i näraliggande parker, skogen och stranden.

Hyllis förskola 2023-2024

Esplanaden 77

10900 Hangö

Tel. 0401733925

Personal: Susanna Fjäder, lärare inom småbarnspedagogik

Tina Backman-Hamdi, barnskötare inom småbarnspedagogik

Linda Teeriniemi, barnskötare inom småbarnspedagogik

Emilia Lindberg, barnskötare inom småbarnspedagogik

Antalet inskrivna barn: 16

Föreståndare Susanne Eklund

Esplanaden 77/ Backagatan 40 / Rilaxgatan 13

10900 Hangö

Tel: 040 7435209

Viceföreståndare Mikaela Lindberg

Verksamhetsåret 15.8.2023- 31.5.2024

Förskolans verksamhetstid 9-13

Förskolan följer skolornas lov dagar:

Höstlov 20.10 – 23.10.2023

Jullov 23.12.2023 – 5.1.2024

Vinterlov 19.2.2024 – 23.2.2024

Verksamhetskultur hos Sälarna

Verksamheten i förskolan grundar sig på den nationella planen för småbarnspedagogik och Hangö stads plan för småbarnspedagogik 2022.

I verksamheten har vi utgått från barnens intressen och behov i planeringen av verksamheten. Vi har fångat upp barnens intresseområden och tagit fasta på deras idéer till verksamheten. I tamburen har vi haft en låda för önskemål och tips ämnade för föräldrarnas förslag. Vi har jobbat på att hålla klimatet positivt och rätt ut eventuella konflikter bland barnen. För att öka den sociala kompetensen bland barnen har vi använt oss av Kompisböckerna.

Vår utevistelse har varit flexibel, vi har promenerat i centrum, lekt i skogen, promenerat till olika parker i närområdet och även lekt i Feffe park eller på Hyllis gården.

Dokumentationsprogrammet Seesaw har varit i flitig användning hos Sälarna. Veckoschemat, föräldrainfo, veckans ord, foton och videon av verksamheten har skickats till föräldrarna och barnen har även själva kunnat skriva eller rita små hälsningar till sina föräldrar under verksamhetstiden. Dessa foton och videon från verksamheten kan sparas av föräldrarna. Förskoleuppgifterna som vi har gjort under året har samlats i en pärm som tas hem av barnen efter förskolans slut.

Gemensamma fester och temadagar hos Sälarna

30.8 Konsert "Metsänpeitossa" i stadshuset

28.8-1.9 Syprojekt: Penaler

5.9 Utställning och berättelse om mångkultur i biblioteket (AdAstra)

11.9-15.9 Trafiksäkerhetsveckan

12.9 Brandövning

13.9 Lukimat-kartläggning

25.9 KTI-uppgift

25.9-13.10 Utvärdering av barnens färdigheter, kartläggning inom den 2-åriga förskolan

2.10-6.10 Djurens vecka

4.10 Fotografering

10.10 Musikpedagog från Raseborgs Musikinstitut besökte oss

27.10 Halloween med skrämmande sagostund

30.10 Musikleik med Ludde

10.11 Brandbilen och ambulansen besöker oss

13-17.11 Prao-elever (2 stycken)

20-24.11 Veckan för barnens rättigheter

22.11 Sångstund i församlingshemmet

4.12 Lukimat 2-kartläggning

12.12 Vi har bakat pepparkakor

13.12 Lucia-dagen med sång av gymnasie-eleverna

14.12 Julkyrka

18.12 Julfest hos Sälarna

10.1 Vi firade Hangö 150 år tillsammans med Igelkottar

18.1 Skolmognadskartläggning

1.2 Studiebesök till skolköket

5-9.2 Mediakunskapsveckan

8.2 Studiebesök till K-Supermarket

12.2 Brandövning

14.2 Vi firade vändagen med disco hos Menninkäiset

27.2 Studiebesök till kurator Veronica

28.2 Centralskolans lärare hälsar på

4.3 Besök av polisen

6.3 Gymnastikstund i Idrottshuset tillsammans med Menninkäiset

7.3 Lenita från församlingen berättar om påsken

11.3 Påskvandring i kyrkan

12.3 Konsert "Det försvunna instrumentet" i Snåresalen i Raseborg

19.3 Centralskolans lärare hälsar på

27.3 Påskkyrka

2.4-12.4 Syprojekt: Kramisar

3.4 Lukimat 3-kartläggning

16.4 Träff med Centralskolans vänelever

25.4 Konsert och konstutställning "Hangö 150" i Centralskolan

30.4 Vi firade Vappen med pyjamasparty och disco

3.5 Teater "Busig och besvärlig" i Skogshyddans daghem

14.5 Äventyr i kyrkan

20.5 Skoldag i Centralskolan

23.5 Vårutfärd tillsammans med Snäckor och Majakat från Hangöby förskola

30.5 Vårfest med diplomutdelning

3- 14.6 Förskolornas konstutställning i stadsbibliotekets Galleri "Hangö 150"

Lärområden

Lärområdena har använts utifrån barnens intressen och kunnande. De olika lärområdena syns dagligen i verksamheten. Leken har varit en viktig del i barnens vardag och i deras lärprocesser.

Temat detta år har varit Hangö 150. Inom det temat har vi bekantat oss med konstutställningar av lokala konstnärer och besökt kända landmärken inom staden. Vi har även gjort flera studiebesök inom staden, både under året som gått men även under vårutfärden då vi hade buss till förfogande. Vi har även pysslat olika konstverk inom temat, som sedan i juni ställdes ut i bibliotekets Galleri för en gemensam konstutställning för stadens förskolor och 5-års grupper.

Det gemensamma projektet Språkduschtandem har fortsatt detta år med den finska förskolan Menninkäiset. Vi har träffats i skogen och haft gemensamma rörelsestunder och fri lek, men vi har även haft gemensamt vändags-disco och gemensam rörelsestund i Idrottshuset.

Språkens rika värld:

Vi har bekantat oss med ord, bokstäver och bokstavsljud, samt de magiska lådorna och veckans ord. Rim, ramsor, sagostunder, barnens egna berättelser, samt skapandet av egna sagoböcker. Digitala sagor via appen Polyglutt.

Biblioteksbesök med sagostunder i upplevelserummet samt hemlån av böcker. I förskolan finns även bokkassar som kan lånas hem.

Mina många uttrycksformer:

Sång och musik har funnits med i verksamheten regelbundet. Pysselmaterial finns dagligen tillgängligt på avdelningen för att barnen har möjlighet att skapa. I verksamheten har vi använt olika tekniker, arbetsmaterial och sätt att arbeta bl.a. vattenfärg, olika papper och naturmaterial. Under året har vi sytt penal och kramis. Teater och sagoberättande har använts i verksamheten genom t.ex. digitala appar och egna sagoböcker. Till högtider har vi skapat traditionella prydnader. Vi har lärt oss om känslöhantering och problemlösning.

Jag och vår gemenskap:

I gruppen har vi tillsammans kommit överens om gemensamma regler, som synliggjorts genom en tillsammans skapad plansch. Vi har lärt oss ta andra i beaktande och diskutera igenom saker vid konflikter. Vi har under året som gått samarbetat med Igelkottar som finns i samma hus. Vi har haft två brandövningar detta år, en planerad och en oplanerad. Varje barns födelsedag har under året uppmärksammats med sång, kort och en lek.

Under våren började vi bekanta oss med Centralskolan i större utsträckning, den har till viss mån varit bekant eftersom vi äter vår lunch där. På våren träffade vi den blivande läraren flera gånger. Utöver träffarna med läraren har vi även träffat väneleverna från årskurs 3.

Jag utforskar min omgivning:

Vi bekantar oss med närmiljön och naturen runt oss. Skogsutfärder görs varje höst och vår, men skogslek har utnyttjats hela året. Årstider och naturfenomen har vi lärt oss om, samt djur och natur. Matematiska färdigheter, Logico förskolospel och Lukimat-uppifter. Alla barn har haft en egen arbetsbok som vi arbetat i regelbundet. Den färdiga boken fick barnen med sig hem efter förskolans slut. Trafikregler och trafikvett har diskuterats genom året och under trafikveckan. Brandövningar och genomgång av säkerheten under 112-dagen. Odling av påskgräs, vårblommor och grönsaksplantor.

Jag rör mig, växer och utvecklas:

Vi har haft gymnastik i Idrottshuset en gång i veckan, under varmare perioder hade vi även utegymnastik. Massage och sagovila har regelbundet funnits med i verksamheten. Vi har lärt oss om matens ursprung och hälsosamma matvanor, samt bordsskick. En tillräcklig utevistelse sker dagligen för att ge barnen möjligheter att röra på sig ordentligt.

Samarbete med vårdnadshavarna

Samarbetet med vårdnadshavarna har ordnats via dagliga samtal, Wilma, Seesaw, per telefon, samt på föräldramötet och –kvarterna.

Ett föräldramöte ordnades under hösten. Barnens individuella läroplan gjordes upp på hösten och utvärderades på våren. Vårdnadshavarna deltog i uppgörandet och utvärderingen av planen, förskolebarnen deltog även i utvärderingen på våren. Vårdnadshavare hade möjlighet att utvärdera verksamheten under våren genom en enkät.

Informationsprogrammet Wilma har använts regelbundet för att informera om förskolans kommande program. Dokumentationsprogrammet Seesaw har använts för dokumentering av barnets lärtid och för att synliggöra verksamheten för vårdnadshavarna.

Personalutveckling

Personalmöten har hållits varje månad med personal från Hyllis daghem och Hangöby daghem. Två teammöten har hållits under året. Barnskötarmöten har hållits sporadiskt.

Digiansvarig Henriikka Hallikainen har hjälpt personalen med digifrågor och Johanna Räisa har fungerat som sakkunnig inom småbarnspedagogik.

Personalen har haft möjlighet att delta i olika fortbildningstillfällen: Tiimityöskentely, pedagogiikka varhaiskasvatuksessa och första hjälp skolning. Gemensam planerings- och utvärderingsdag i juni för Hyllis, Hangöby och Skogshyddans daghem. Läraren i gruppen har deltagit i några Eduhouse skolningar om t.ex. barnskyddsanmälan, utomhuspedagogik och mångprofessionellt samarbete. Även Folkhälsan skolning i materialet "Jag & Vi" har läraren deltagit i.

Samarbetspartners

Elevvårdsteamet med skolpsykolog, skolkurator och speciallärare

Församlingen

Biblioteket

De andra förskolorna och Centralskolan

Musikpedagog från Raseborgs musikinstitut

Idrottsväsendet

Utvärdering

Verksamheten har utvärderats och utvecklats under årets gång, för att bättre kunna svara på barnens inlärningsbehov och för att kunna utveckla verksamheten enligt barnens intresseområden. Barnens prestationer, inläring och utmaningar har dokumenterats i barnets individuella plan. Barnen utvärderade verksamheten genom en personlig intervju under vårterminen. Vårdnadshavarna har haft möjlighet att utvärdera verksamheten med en enkätförfrågan som skickades ut i maj-månad, dessutom har de haft möjlighet att utvärdera verksamheten i samband med föräldrasamtalen.

Hangö, den 11.6.2024

Susanna Fjäder, lärare inom småbarnspedagogik